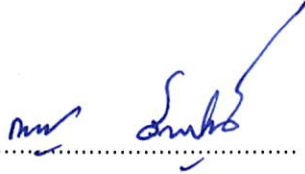

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดี
เป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

กาญจนา วงศ์กรด

**การค้นคว้าอิสระ เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย
พฤษภาคม 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร**

อาจารย์ที่ปรึกษาและรองคณบดีฝ่ายวิชาการ ได้พิจารณาการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณวงษ์)

รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

พฤษภาคม 2564

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์ ที่เมตตาตามเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางที่ในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดด้วยความ กรุณาและความเอาใจใส่เสมอมา อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันผู้วิจัยมาโดยตลอด ส่งผลให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็น อย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นคณะกรรมการสอบปากเปล่าการค้นคว้าอิสระ ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชนก นัยเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาษ เพ็งพุ่ม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อ้อมฉจิต แป้นศรี ที่ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ใน การปรับปรุงแก้ไขการค้นคว้าอิสระให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา อ่อนธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตยากาญจน์ โตพิทักษ์ ดร.ทรงภพ ชุนมธุรส นายไพบูลย์ พวงเงิน และ นายธนศ มยุรา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะครู และขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุน ในทุก ๆ ด้านด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาทุกท่าน และขอบคุณเพื่อน พี่ น้อง สาขาวิชา ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตทุกคน ที่เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ และเป็นกำลังใจที่ดีให้กับผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์ทั้งปวงอันเกิดจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชาแต่ ผู้มีพระคุณทั้งหลายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้ต่อไป

กาญจนา วงศ์กรต

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า	กาญจนา วงศ์กรด
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563
คำสำคัญ	การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเชิงบูรณาการ, แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน, จิตวิทยาเชิงบวก, รูปแบบ PERMA

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA 2) ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 37 คน ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

Title	The Development of Integrated Thai Language Learning Achievement Using a Literature-Based Approach with Instructional Model Based on Positive Psychology Approach PERMA for Matthayomsuksa 3 Students
Author	Kanchana Wongkrod
Advisor	Associate Professor Kanchana Witchayapakorn, Ph.D.
Academic Paper	Independent Study M.Ed. in Thai, Naresuan University, 2020
Keywords	Integrated Thai Language Learning, Literature-Based Approach, Positive Psychology, PERMA model

Abstract

The objectives of research were to 1) compare on a pre-test and post-test of integrated Thai language learning achievement using a literature-based approach with instructional model based on positive psychology approach PERMA for Matthayomsuksa 3 students. 2) to study the result of comparing of integrated Thai language learning achievement using a literature-based approach with instructional model based on positive psychology approach PERMA comparing with the criteria of 80 percentage. 3) to study satisfaction of integrated Thai language learning achievement using a literature-based approach with instructional model based on positive psychology approach PERMA. The sample used in the study was 37 Matthayomsuksa 3/1 students of 2nd semester in 2020 at Thungsaliamchanupatham School, Sukhothai Province, which was purposive sampling. The instruments for evaluation of this study were learning achievement test and satisfaction questionnaire. The data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test. After using integrated Thai language learning achievement using a literature-based approach with instructional model based on positive psychology approach PERMA, the results showed that The student mean score of the post-test on achievement was higher than the pre-test mean score at the significant level of .05 and learning achievement was higher than the criteria of 80 percentage at the significant level .05. The students' satisfaction

towards the integrated Thai language learning achievement using a literature-based approach with instructional model based on positive psychology approach PERMA for Matthayomsuksa 3 students was at high levels of satisfaction.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก.....	27
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย.....	51
ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	53
ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	63
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่าง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	63
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดี เป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิง บวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80.....	64
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการ เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA.....	65
5 บทสรุป.....	69
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผลการวิจัย.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก.....	83
ประวัติผู้วิจัย.....	168

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	15
2 แสดงโครงสร้างการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิด วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA.....	37
3 แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบตามเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วน จำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	55
4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่าง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	64
5 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับ เกณฑ์ร้อยละ 80.....	64
6 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA.....	65
7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านพินิจ คิดเชิงบวก.....	109
8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คมคำนำชีวิต มีจิตผูกพัน.....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
<p>9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พัง พุด ดู รู้วิจารณ์ สานสัมพันธ์เชิงบวก.....</p>	111
<p>10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิเคราะห์คำ จำแนกภาษา.....</p>	112
<p>11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ตระหนักคุณค่าวรรณคดี นำไปใช้อย่างมี ความหมาย.....</p>	113
<p>12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 (ภาพรวม).....</p>	114
<p>13 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์.....</p>	117
<p>14 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์.....</p>	119
<p>15 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ.....</p>	120
<p>16 แสดงคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 กลุ่มทดลอง.....</p>	121

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แผนภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดี เป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA.....	36
2 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เปรียบเสมือน กลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้ อย่างเป็นสุข ท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง รวมถึงความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งผลให้การจัดการ การศึกษาในปัจจุบันจะต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 1)

แนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) คือ "คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21" นั้น ดังที่ อังคณา อ่อนธานี (2563, น. 378) ได้อธิบายว่า การพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำพาการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการพัฒนาหลักสูตรแล้วออกแบบของค์ประกอบทั้งหมดของ หลักสูตรแกนกลางให้ยึดโยงกับเป้าหมายในการพัฒนาทักษะและความรู้เชิงบูรณาการที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับความรู้เชิงบูรณาการ รวมถึงปรับลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา การจัดการศึกษาตามหลักสูตรจะต้องมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ จะมีประสิทธิภาพใน การเสริมสร้างให้เกิดคุณลักษณะของผู้เรียนที่สามารถจะดำรงชีวิตอยู่ได้ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อ สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิต ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์

วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควร แก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 1)

ภาษาเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง ความสำคัญดังกล่าวนี้ เห็นได้จากหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้าน ทักษะถึง 3 สาระ ซึ่งประกอบด้วย สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด โดยต้องมีการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2-3) ในแต่ละสาระการเรียนรู้กำหนด ตัวชี้วัดแตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่า การกำหนดสาระการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อ การบูรณาการอย่างยิ่ง แต่ในการจัดทำหลักสูตรโดยเฉพาะหลักสูตรรายวิชาในระดับของหน่วย การเรียนรู้ สถานศึกษาหลายแห่งกลับเรียงลำดับหน่วยการเรียนรู้ไปตามลำดับที่กำหนดหลักสูตร เช่น บางโรงเรียนกำหนดให้หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่าน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การเขียน เช่นนี้ไป จนกระทั่ง หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ส่งผลให้หลักสูตรรายวิชาในแต่ละ ระดับชั้น ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 5 หน่วย ในความเป็นจริงเป้าหมายของหลักสูตรมิได้มี เจตนารมณ์เช่นนั้นแต่อย่างใด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการ และลักษณะของการบูรณาการก็เป็นได้ (เฉลิมลาภ ทองอาจ, 2555)

จากการรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET (Ordinary National Educational Test) วิชา ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน ทុងเสถียมชนูปถัมภ์ ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายคือ คะแนนเฉลี่ยระดับโรงเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ ในปีการศึกษา 2562 พบว่า ผลการทดสอบดังกล่าวมีคะแนนเฉลี่ย 53.55 ซึ่งต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 55.14 และเมื่อพิจารณาค่าสถิติแยกตามสาระการเรียนรู้ พบว่า สาระที่โรงเรียนควรเร่งพัฒนาเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ คือ 1) วรรณคดีและวรรณกรรม 2) การอ่าน 3) การฟัง การดู และการพูด 4) การเขียน และ 5) หลักการใช้ภาษาไทย ตามลำดับ ซึ่งทุกสาระการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ที่ สถานศึกษากำหนด (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562) นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนในรายวิชา ภาษาไทย 5 รหัสวิชา ท23101 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมร้อยละ 72 ด้วยเหตุนี้

ผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาโดยสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ พบว่าปัญหาสำคัญประเด็นหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน คือ ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามระยะเวลาที่กำหนด คือ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มักออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามลำดับสาระการเรียนรู้ ซึ่งทำให้เนื้อหาสาระที่ต้องสอนในรายวิชาภาษาไทยนั้นมีจำนวนมาก และด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องเปิดการเรียนการสอนล่าช้ากว่าปกติ ครูและนักเรียนจึงมีระยะเวลาในการเรียนการสอนน้อยลง ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้เนื้อหาได้อย่างครบถ้วนในระยะเวลาที่กำหนด หากครูผู้สอนไม่วางแผนเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และยังคงเน้นสอนเนื้อหาให้ครบถ้วนโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของเวลาเรียนและศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไม่น่าสนใจ ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่ให้ความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทย ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติทางลบต่อรายวิชาภาษาไทย และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยน้อยลงได้ จัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบันจึงควรปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โรคโควิด (COVID-19) โดยปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับการจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งปรับตัวชีวิตเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนให้เหมาะสม จะสามารถช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำของการจัดการศึกษาไว้ได้ (ภูษิมา ภิญญินุสินวัฒน์, 2563) ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องบูรณาการความรู้ภายในวิชา ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน ดังที่ นักศึกษาและนักจิตวิทยาากลุ่มหนึ่งได้ค้นพบธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษาของเด็กอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษา ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสอนภาษาที่สอดคล้องและส่งเสริมลักษณะการเรียนรู้ของเด็กในทุกด้าน Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวิญ พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) ได้อธิบายว่า แนวคิดดังกล่าวพัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) บนฐานของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ต่อมาได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนแนวใหม่บนพื้นฐานทฤษฎี แนวคิด และหลักการดังกล่าว ซึ่งใช้วรรณกรรมเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เรียกว่า การเรียนการสอนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ, 2540, น. 19)

แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้สอนใช้วรรณคดีเป็นสื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน โดยเรียนรู้

ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูดผ่านการฝึกฝนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดี (Slaughter, 1998 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จึงเป็นการบูรณาการกิจกรรมทางภาษาด้วยการนำวรรณคดีหรือวรรณกรรมมาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วกำหนดสาระการเรียนรู้การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และหลักการใช้ภาษา เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้นอย่างครบถ้วนภายในขอบเขตวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่กำหนด ในลักษณะบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยพิจารณาว่าวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้นสามารถเชื่อมโยงไปสู่สาระการเรียนรู้เรื่องใดได้บ้าง (สุนันทา อาจัสตรู, 2559, น. 46) อย่างไรก็ตาม แนวคิดนี้ไม่ได้เป็นแนวคิดใหม่ในสังคมไทยเพราะได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศมาอย่างยาวนาน เห็นได้จากบทความวิชาการหลายชิ้นได้นำเสนอแนวคิด และมีงานวิจัยส่วนหนึ่งที่ศึกษาการนำแนวคิดนี้ไปใช้ในรายวิชาต่าง ๆ กับผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาและพบว่าสามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการใช้ภาษาไทยในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 102) ได้นำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกลับมาแนะนำเสนออีกครั้งในฐานะแนวทางสำหรับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยภายใต้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรการศึกษาชาติปัจจุบัน ควบคู่กับการพิจารณาประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการนำแนวคิดไปใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสมตามบริบทการศึกษาไทย ซึ่งจะช่วยให้ครูนำไปปฏิบัติตามได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้วยความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดนี้มาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อีกทั้งแนวคิดดังกล่าวน่าจะเหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งต้องการเปลี่ยนจากการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณไปสู่การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา และเพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (อังคณา อ่อนธานี, 2563, น. 378) แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการใหม่ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เลือกสรรวรรณคดี 2) พิจารณาตัวชี้วัด 3) ระบุชุดผลงานสำคัญ และ 4) สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ (ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 105)

ปัญหาสำคัญอีกประเด็นหนึ่งที่ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีความเห็นว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียน คือ ปัญหาทางด้านสุขภาวะของ

ผู้เรียนที่ไม่พร้อมรับการเรียนรู้ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากบริบทแวดล้อมของนักเรียน เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ เป็นต้น เห็นได้จากการเยี่ยมบ้านนักเรียนและแบบประเมินคัดกรองนักเรียนส่วนบุคคล พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาความยากจน อันเกิดจากปัญหาครอบครัว เช่น บิดามารดาแยกทางกัน นักเรียนไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนมีสภาวะทางอารมณ์เชิงลบ ทำให้ขาดสมาธิในการเรียน และก่อให้เกิดความเครียด สอดคล้องกับ Evans and Kim (2012 อ้างถึงใน เฮอร์ิก เจนเซน, 2563, น. 178) ที่กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่ศึกษาในโรงเรียนและประสบภาวะยากจนมีโอกาสได้รับผลกระทบจากความเครียดสะสมหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นความรุนแรง ปัญหาครอบครัว การพลัดพรากจากครอบครัว หรือการอาศัยในสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน นอกจากนี้ กล่าวว่า นักเรียนยังมีแนวโน้มที่จะอ่อนไหวต่อความเครียดทางสังคมสูงกว่าด้วย (Sripada et al., 2014 อ้างถึงใน เฮอร์ิก เจนเซน, 2563, น. 178) อารมณ์ความรู้สึกเป็นปัจจัยควบคุมการทำงานของสมองโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กวัยเรียน และพฤติกรรมของคนเราก็อาศัยความเชื่อมโยงระหว่างสมองส่วนอมิกดาลา (amygdala) และสมองส่วนหน้าช่วงกลีบหน้าผาก (prefrontal cortex) ส่วนพฤติกรรมในห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก ได้แก่ การเรียนรู้ และการควบคุมตัวเอง ทั้งสองปัจจัยจึงถือว่าสำคัญต่อความสำเร็จอย่างยิ่ง เพราะการปรับตัวได้ดีจำเป็นต้องอาศัยการทำงานร่วมกันระหว่างทักษะการรู้คิดกับอารมณ์ความรู้สึก การปรับตัวได้ดีช่วยลดปฏิกริยาก่อความเครียดในโรงเรียนและนำไปสู่ความสำเร็จทางวิชาการ (Adler, Conklin, & Strunk, 2013 อ้างถึงใน เฮอร์ิก เจนเซน, 2563, น. 178-179)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนให้มีสภาวะที่ดีเพื่อตอบสนองความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ "ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎกา ป.อ.ปยุต.โต (2542, น. 7) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของความสุขกับการศึกษาไว้ว่า ความสุขกับการศึกษาที่ถูกต้องเป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกได้ ถ้าไม่สามารถทำให้คนมีความสุข การศึกษาที่สมบูรณ์ก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ นักการศึกษาได้ทำวิจัยและนำเสนอผลการศึกษาว่า การเรียนรู้อย่างมีความสุขมีผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการเรียน เช่น คันสนีย์ ฉัตรคุปต์ และคณะ (2544, น. 71) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสารเคมีในสมองของมนุษย์ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสุขกับการเรียนรู้ พบว่า

สมองของมนุษย์จะมีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด เมื่อผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขจะมีการเปลี่ยนแปลงของสารเคมีในสมอง โดยการหลั่งสารเคมีในสมอง เช่น โดปามีน นอร์เอพิเนเฟริน ที่ทำให้รู้สึกมีความสุข ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ กระตือรือร้นและก่อให้เกิดพลังในการเรียนรู้ และทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังสนใจและคิดว่าแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology) สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นได้ เพราะเป็นแนวทางจิตวิทยาสมัยใหม่ที่ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ที่เกิดจากอารมณ์เชิงบวก ที่ทำให้คนมีความสุข ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีหลักการให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจากภายใน การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกสามารถทำได้หลายวิธีและหลายรูปแบบ แนวทางที่น่าสนใจ มีการศึกษาอย่างกว้างขวาง และสามารถนำไปใช้ได้ อย่างชัดเจน คือ ทฤษฎี PERMA ของศาสตราจารย์ Seligman เป็นแนวคิดในการพัฒนาความสุข (Happiness) และสุขภาวะ (Well-being) ในหนังสือ "Flourish" โดยมีคำย่อของ องค์ประกอบหลักของความสุข 5 องค์ประกอบ คือ 1) อารมณ์เชิงบวก (Positive Emotion) เป็นความรู้สึกและอารมณ์ที่มีผลดีต่อบุคคล เช่น ความสุข ความเพลิดเพลิน ความตื่นเต้น ความพอใจ ความภูมิใจ และความอัศจรรย์ใจ 2) การมีจิตผูกพันในการทำกิจกรรม (Engagement) เป็นความรู้สึกเพลิดเพลินกับการทำกิจกรรมจนกระทั่งลืมเวลาที่กำลังผ่านไป โดยกิจกรรมต้องใช้ทักษะความสามารถที่มีความท้าทาย แต่ยังเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ทำให้มีความปรารถนาที่แรงกล้าที่จะทำกิจกรรมนั้นให้บรรลุเป้าหมาย 3) ความสัมพันธ์ (Relationship) เป็นความรู้สึกได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง ไม่ว่าจะเกี่ยวกับอาชีพการงาน ครอบครัว คู่ชีวิต และความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ 4) ความหมายในชีวิต (Meaning) เป็นการค้นหาความหมายของชีวิตและการเรียนรู้ว่ามีอะไรที่ยิ่งใหญ่กว่าตนเพื่อช่วยให้พยายามทำตามเป้าหมาย 5) ความสำเร็จ (Accomplishment) เป็นการสร้างความสำเร็จและความเชี่ยวชาญให้บรรลุถึงเป้าหมายความต้องการที่ตั้งไว้อย่างเป็นรูปธรรม (Seligman, 2011 อ้างถึงใน สุดารัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282) รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้จิตวิทยาเชิงบวกอยู่บนฐานคิดของทฤษฎีการขยายและเสริมสร้าง (The broaden-and-build theory) เชื่อว่า เมื่อบุคคลประสบกับอารมณ์เชิงบวก จะทำให้นักเกิดความสุขในระยะเวลาที่ยาวนานมากขึ้น ซึ่ง พนม เกตุมาน (2560) ได้อธิบายว่า เมื่อคนมีอารมณ์เชิงบวกจะมีผลทำให้จิตใจกว้าง เปิดรับข้อมูลใหม่ การเรียนรู้ใหม่ได้เร็วและมีประสิทธิภาพ เป็นการเรียนรู้ทางบวก (positive education) คนที่มีอารมณ์ด้านบวก มักจะเป็นที่รักของคนอื่น มีความยืดหยุ่น เรียนรู้ได้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และลดผลของอารมณ์เชิงลบ จึงช่วยป้องกันปัญหาอารมณ์ลดความกังวล หรืออารมณ์ซึมเศร้า ช่วยให้สุขภาพจิตดีขึ้น นอกจากนั้นความสุขซึ่งเป็นอารมณ์

เชิงบวกจะทำให้บุคคลขยายการตระหนักรู้ในตนเองสูงขึ้น (Broaden individuals' awareness) กล้าที่จะสำรวจตนเองทั้งความคิดและพฤติกรรม และเสริมสร้าง (Building) ทักษะทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคมให้สูงขึ้นตามไปด้วย (Fredrickson, 2001 อ้างถึงใน สุดารัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก พบว่ามีงานวิจัยจำนวนน้อย และไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวกับการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย งานวิจัยที่พบ ได้แก่ งานวิจัยของ ชวิน พงษ์ผจญ (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA กับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมสุขภาพะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีสุขภาพะในภาพรวม สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึง ทุกองค์ประกอบย่อยยังสูงขึ้นกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพะ และแนวทางการพัฒนาสุขภาพะในด้านต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์วรรณคดีที่ศึกษาและเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและการนำไปใช้ในชีวิตจริง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชา ภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงสนใจนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานมาเป็นแนวทางใน การจัดการเรียนรู้ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เพื่อเสริมสร้างสุขภาพะที่ดีของผู้เรียนให้มีความสุขในการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นและช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นตัวนักเรียนหรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวได้มุ่งหวังที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ คือเป็นทั้ง "คนดี" "คนเก่ง" และ "คนที่มีความสุข"

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ซึ่งนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นอื่น ๆ ได้

2. การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ช่วยให้นักเรียนมีอารมณ์เชิงบวกและส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 253 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ห้อง ม.3/1 มีนักเรียนจำนวน 37 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยเป็นครูที่ปรึกษา จึงมีความใกล้ชิดกับผู้เรียน รู้จักภูมิหลังและทราบถึงปัญหาด้านครอบครัว ฐานะความเป็นอยู่ ที่อาจส่งต่อสุขภาพและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยบูรณาการทั้ง 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วรรณคดีที่เลือกมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ซึ่งเป็นวรรณคดีไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และพบว่า เนื้อหาในวรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะให้ข้อคิดในการใช้ชีวิตครอบครัวและคตินิยมเกี่ยวกับคุณธรรม มีตัวละครหลากหลาย เหมาะสมในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

4. ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 12 คาบ คาบละ 55 นาที (ไม่รวมทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน)

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน หมายถึง การออกแบบการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของผู้เรียนให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา และประเด็นสำคัญของวรรณคดีที่เลือก

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA หมายถึง การสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก โดยบูรณาการร่วมกับการสอนเนื้อหาวรรณคดี ในรายวิชาภาษาไทย เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างสุขภาวะและวางรากฐานของการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข (Positive Psychology Australia, 2015)

อ้างอิงใน ชวิน พงษ์ผจญ, อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญตามทฤษฎีการพัฒนาคความสุขและสขภาวะของ Seligman รูปแบบ PERMA แบ่งเป็น 5 ชั้น ดังนี้

ชั้น P (Positive emotions) อารมณ์เชิงบวก คือ ความสามารถในการมองโลกในแง่บวกและคิดบวกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของอารมณ์เชิงบวกและแนวทางการใช้ชีวิตเพื่อให้เกิดอารมณ์เชิงบวก โดยให้ผู้เรียนสร้างสมดุลระหว่างอารมณ์เชิงบวกและเชิงลบ ทั้งนี้เพราะอารมณ์ของแต่ละคนในแต่ละวันย่อมมีขึ้นลงแตกต่างกันไป การเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์และรักษาระดับอารมณ์ให้เหมาะสมจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในบริบทต่าง ๆ

ชั้น E (Engagement) การมีจิตผูกพัน คือ ความสนใจใคร่รู้และการปฏิบัติในการเรียนรู้หรือการทำงานอย่างมีความสุขด้วยความเพียรพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผู้สอนจะต้องสนับสนุนคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของผู้เรียนโดยการมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ใช้คุณลักษณะดังกล่าวในการทำงานด้วยความสนใจใคร่รู้และความตั้งใจ อันจะส่งผลให้เกิดสภาวะจิตผูกพัน (flow experience) และเห็นคุณค่าของคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง การมีจิตผูกพันกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งสำคัญต่อชีวิตของทุกคน เนื่องจากมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ ทั้งยังช่วยส่งเสริม การเรียนรู้ การเติบโต และความสุข

ชั้น R (Relationship) ความสัมพันธ์ คือ การมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างตนเองและผู้อื่น ผู้สอนจะต้องพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียนโดยการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นมิตร และจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก ความสัมพันธ์เชิงบวกเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันความรักและความสุขแก่ผู้อื่น รวมถึงการช่วยเหลือกันและกันในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

ชั้น M (Meaning) ความหมายในชีวิต คือ การสร้างความหมายในชีวิตด้วยการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อผู้อื่นในลักษณะต่าง ๆ เช่น การทำกิจกรรมการกุศล การบริการสังคม การช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน หรือประเทศ การศรัทธาต่อศาสนา เป็นต้น เป้าหมายเหล่านี้ช่วยให้มีความหมายและก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตของตนเอง ผู้สอนจะต้องจุดประกายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของชีวิตที่มีความหมายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยอาจนำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าด้วยการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น หรือช่วยผู้เรียนกำหนดความหมายและคุณค่าของชีวิตผ่านการวางแผนอนาคตในระยะสั้นและระยะยาวพร้อมแนวทางที่จะนำไปสู่

ความหมายและคุณค่านั้น การกำหนดความหมาย ของชีวิตทำให้แต่ละคนใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผล และเรียนรู้หรือทำงานอย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น

ขั้น A (Accomplishment) ความสำเร็จ คือ การพัฒนาความสามารถด้วยความเพียรพยายามจนประสบความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้สอนจะต้องสนับสนุนผู้เรียนให้กล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่ท้าทาย รวมถึงการรับมือกับความผิดหวัง ความภูมิใจ และความรู้สึกประสบความสำเร็จจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนตั้งเป้าหมายในเรื่องหนึ่ง ๆ และสามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้ด้วยความสามารถของตน ความรู้สึกข้างต้นช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในชีวิตและผลักดันให้บุคคลเติบโตอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้สำหรับทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA โดยวัดจากแบบสอบถาม

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ที่เรียนวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

2. แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.2 กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

2.3 การนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานไปใช้จริงในการจัดการเรียนรู้

2.4 ประโยชน์ของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก

3.1 ความเป็นมาและความสำคัญของจิตวิทยาเชิงบวก

3.2 แนวทางการประยุกต์ใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้

3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.2 ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.3 ประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไป ปรับใช้ในชีวิตรประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อนำใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 2)

2. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 18-19)

3. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ตาราง 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	สาระที่ 1 การอ่าน	
	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และ บทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณฑกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ
	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มี ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - พรรณคดีในบทเรียน - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ
	3. ระบุใจความสำคัญและ รายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุน จากเรื่องที่อ่าน	- บทความ - บันทึกคดี - สารคดี
	4. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน	- สารคดีเชิงประวัติ - ตำนาน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์
	5. วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่อง ที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น	- เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน	
	7. วิจาร์ณความสมเหตุสมผล การ ลำดับความ และความเป็นไปได้ของ เรื่อง	

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็น โต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	
	9. ตีความและประเมินคุณค่า และ แนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่าง หลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหา ในชีวิต	<p>การอ่านตามความสนใจ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัยของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด
	10. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน
	สาระที่ 2 การเขียน	
	1. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ ถูกต้องตามระดับภาษา	<p>การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่างๆ เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ - คำขวัญ - คำคม - โฆษณา - คติพจน์ - สุนทรพจน์
	3. เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ โดยเล่าเหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และ ทัศนคติในเรื่องต่าง ๆ	การเขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ
	4. เขียนย่อความ	การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ประวัติ ตำนาน สารคดีทางวิชาการ พระราช ดำรัส พระบรมราชโองการ จดหมายราชการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. เขียนย่อความ	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ประวัตติ ตำนาน สารคดีทางวิชาการ พระราช ดำรัส พระบรมราโชวาท จดหมายราชการ
	5. เขียนจดหมายกิจธุระ	การเขียนจดหมายกิจธุระ - จดหมายเชิญวิทยากร - จดหมายขอความอนุเคราะห์ - จดหมายแสดงความขอบคุณ
	6. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล	การเขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้งในเรื่องต่าง ๆ
	7. เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องต่าง ๆ	การเขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น - บทโฆษณา - บทความทางวิชาการ
	8. กรอกรูปแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยายเกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่เหมาะสมกับงาน	การกรอกรูปแบบสมัครงาน
	9. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงการ	การเขียนรายงาน ได้แก่ - การเขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า - การเขียนรายงานโครงการ
	10. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน
สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด		
	1. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู	- การพูดแสดงความคิดเห็น และประเมินเรื่องจากการฟังและการดู
	2. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	- การพูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา	การพุดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
	4. พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์	การพุดในโอกาสต่าง ๆ เช่น - การพุดได้วาที - การอภิปราย - การพุดยอวาที
	5. พุดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	การพุดโน้มน้าว
	6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพุด	มารยาทในการฟัง การดู และการพุด
สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย		
	1. จำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
	2. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน	ประโยคซับซ้อน
	3. วิเคราะห์ระดับภาษา	ระดับภาษา
	4. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ	- คำทับศัพท์ - คำศัพท์บัญญัติ
	5. อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ	คำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ
	6. แต่งบทร้อยกรอง	โคลงสี่สุภาพ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม	
	1. สรุปเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น	วรรณคดี วรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น เกี่ยวกับ - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิตคำสอน - เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี
	2. วิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	การวิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	
	4. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู การพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ทุกสาระการเรียนรู้ดังกล่าวล้วนเป็นทักษะจำเป็นที่สำคัญต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจึงต้องบูรณาการความรู้ภายในวิชา ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน

แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

1. แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้

Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) ได้อธิบายว่า แนวคิดนี้พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่พัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน

Slaughter (1988 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) ได้อธิบายว่า แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน (Literature-Based Approach) คือ แนวคิดที่มุ่งให้ผู้สอนใช้วรรณคดีเป็นสื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียน โดยเรียนรู้ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูดผ่านการฝึกฝนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดี การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้จึงเป็นการบูรณาการกิจกรรมทางภาษา

พรทิพย์ แข็งขัน และชยพร กระต่ายทอง (2553, น. 77) ได้กล่าวถึงวรรณคดีเป็นสื่อในการเรียนว่า ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ภาษาที่มีคุณภาพและเป็นตัวอย่างในการใช้ภาษาที่ดี ผู้เรียนได้ประสบการณ์ชีวิตจากสถานที่และผู้คนที่ไม่มีโอกาสรับรู้ได้โดยตรงจะทำให้ผู้เรียนขยายพรมแดนทางความรู้ ความคิดและจินตนาการ เข้าใจมนุษย์และสังคม วรรณคดีจึงเป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้าในระดับที่สูงขึ้น

สุนันทา อาจสัตรู (2559, น. 16) ได้อธิบายว่า แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐาน คือ การจัดการเรียนรู้วรรณคดีให้มีความหมายกับผู้เรียน ใช้วรรณคดีพัฒนาทักษะการอ่าน และความสนใจอ่านวรรณคดี สร้างนิสัยให้รักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า พัฒนาทักษะการใช้ภาษา สร้างเสริมความรู้ ความคิด จินตนาการ และเรียนวรรณคดีให้เข้าใจชีวิตนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง

เจลิยชัย พันธุ์เลิศ (2540, น. 30) ได้อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน (Literature-Based Approach) มีเป้าหมายและจุดประสงค์เพื่อนำเอาคุณค่าของวรรณกรรมมาเป็นหลักในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนมีลักษณะสอดคล้องประสานกันในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ ทักษะทางภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน รวมไปถึงจนถึงสุนทรียภาพที่ได้รับจากการอ่านและทำกิจกรรมเกี่ยวกับวรรณกรรม

Ruddell and Ruddell (1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) การจัดการเรียนรู้วรรณคดีตามแนวคิดนี้จะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย 5 ประการของแนวคิด ได้แก่ ต้องส่งเสริมแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน ผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ในวรรณคดี ต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ชีวิตผ่านการอ่านและการอภิปราย ต้องพัฒนาประสบการณ์สุนทรียะของผู้เรียนผ่านวรรณคดี ต้องพัฒนาการเข้าใจตนเองผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับวรรณคดีจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ และต้องพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดขั้นสูงผ่านการอ่านวรรณคดีที่หลากหลาย

แนวคิดการใช้วรรณคดีเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้ที่ใช้วรรณคดีบูรณาการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของผู้เรียนให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษาวรรณคดีและวรรณกรรม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา และประเด็นสำคัญของวรรณคดีที่เลือก แนวคิดการสอนภาษาโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานดังกล่าว พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (Whole Language) บนฐานของทฤษฎี Constructivism ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่พัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน

2. กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

ผู้วิจัยได้สนใจกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 105) ซึ่งได้นำเสนอกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานของโดโนฮิว (Donoghue, 2009 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 105) บูรณาการเข้ากับกระบวนการออกแบบย้อนกลับของวิกกินส์และแมกไท (Wiggins & McTighe, 1998 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 105) เป็นกระบวนการใหม่ 4 ขั้นตอน เพื่อให้เหมาะกับบริบทของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบัน ดังนี้

2.1 เลือกสรรวรรณคดี ขั้นตอนนี้ผู้สอนต้องเลือกวรรณคดีที่ได้รับการกำหนดให้เรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวคิดหลักหรือฐานสำหรับออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แล้ววิเคราะห์เนื้อหาเพื่อพิจารณาประเด็นที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลาง

2.2 พิจารณาตัวชี้วัด ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับเนื้อหาของวรรณคดีและทักษะภาษาต่าง ๆ ที่ต้องการพัฒนา โดยให้ครอบคลุมตัวชี้วัดทั้ง

คือ เน้นการเล่าเรื่อง การท่องจำคำศัพท์ การถอดความหรือแปลความ และการวิเคราะห์ภาษาวรรณศิลป์ เพื่อให้ตอบสนองมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง แต่สำหรับผู้สอนที่จะนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ไปใช้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยนั้น การจัดการเรียนรู้วรรณคดีให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัดจาก 5 สาระในเชิงบูรณาการนั้นยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะผู้สอนจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของแนวคิดที่มุ่งเชื่อมโยงวรรณคดีเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนผ่านการพัฒนาทักษะทางภาษาต่าง ๆ กล่าวคือ ผลงานหรือกิจกรรม

5 สาระในลักษณะทักษะสัมพันธ์ ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถใช้ตัวชี้วัดบางตัวกับวรรณคดีมากกว่าหนึ่งเรื่องตามความเหมาะสมของเนื้อหาและความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียน

2.3 ระบุชุดผลงานสำคัญ ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องกำหนดผลงานสำคัญของหน่วยการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการเพื่อประเมินการเรียนรู้หลังเรียน (Summative Assessment) เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากเนื้อหาทั้งหมดในหน่วยการเรียนรู้มาใช้ทำผลงานสำคัญ ผู้สอนสามารถกำหนดผลงานอื่น ๆ เพิ่มเติมหากผลงานสำคัญไม่สามารถครอบคลุมตัวชี้วัดทั้งหมด ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีผลงานอย่างเช่นใบงานหรือกิจกรรมย่อย สำหรับประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) เพื่อให้ผู้สอนได้ทราบพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้พร้อมสำหรับการทำผลงานสำคัญในช่วงท้ายของหน่วยการเรียนรู้ ดังนั้น ผลงานสำหรับการประเมินระหว่างเรียนนี้จะต้องมุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทเรียนและพัฒนาทักษะที่จำเป็นซึ่งเชื่อมโยงกับผลงานสำคัญ

2.4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้ผู้สอนจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่เลือกและตอบสนองตัวชี้วัดที่กำหนด ทั้งนี้ กิจกรรมจะต้องร้อยเรียงกันไปสู่การทำผลงานสำคัญโดยเริ่มต้นจากการอ่านวรรณคดีเพื่อเป็นพื้นฐานสู่กิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม

3. การนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานไปใช้จริงในการจัดการเรียนรู้

ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 115-119) อธิบายถึงประเด็นที่ควรพิจารณาเกี่ยวกับการนำกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานที่เหมาะสมกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปัจจุบันไปใช้ เพื่อป้องกันมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและช่วยให้ผู้อ่านสามารถจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้อรรถคดีโดยเน้นการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน แม้ว่าการจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยในปัจจุบันยังจำเป็นต้องใช้วิธีการแบบเดิมคือ เน้นการเล่าเรื่อง การท่องจำคำศัพท์ การถอดความหรือแปลความ และการวิเคราะห์ภาษาวรรณศิลป์ เพื่อให้ตอบสนองมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง แต่สำหรับผู้สอนที่จะนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ไปใช้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยนั้น การจัดการเรียนรู้อรรถคดีให้ครอบคลุมมาตรฐานและตัวชี้วัดจาก 5 สาระในเชิงบูรณาการนั้นยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะผู้สอนจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของแนวคิดที่มุ่งเชื่อมโยงวรรณคดีเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียนผ่านการพัฒนาทักษะทางภาษาด้านต่าง ๆ กล่าวคือ ผลงานหรือกิจกรรม

ทางภาษาที่จัดขึ้นต้องเชื่อมโยงและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีที่ศึกษาและสะท้อนให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมและชีวิตจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนวรรณคดีและการเขียนว่าต่างเกี่ยวข้องกัน รวมถึงตระหนักว่าการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ การจัดการเรียนรู้เช่นนี้ตอบสนองหัวใจสำคัญของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานดังที่ Slaughter (1988 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) กล่าวว่าแนวคิดนี้มุ่งใช้วรรณคดีเป็นสื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนโดยเรียนรู้ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูดผ่านการฝึกฝนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความหมายและสอดคล้องกับวรรณคดี ขณะเดียวกันก็พัฒนาผู้เรียนผ่านการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับวรรณคดีควบคู่กับการพัฒนาทักษะภาษาจนเกิดเป็นประสบการณ์ใหม่ ซึ่งช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างวรรณคดีกับชีวิตในมิติต่าง ๆ อันเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของแนวคิดนี้ (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102)

นอกจากการออกแบบผลงานสำคัญหรือกิจกรรม ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้การอ่านวรรณคดีโดยเน้นการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย กล่าวคือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นต่อวรรณคดีตามประสบการณ์เดิมของตนเองอย่างอิสระโดยมีครูช่วยแนะนำ ปรับแก้ไข และเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายหนึ่งของแนวคิดนี้ที่มุ่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ชีวิตผ่านการอ่านและการอภิปรายวรรณคดีร่วมกัน (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 102) การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้เป็นการเปลี่ยนจุดเน้นในการเรียนวรรณคดีจากการฟังพินิจตัววรรณคดีเป็นหลักมาเป็นการให้ความสำคัญกับกระบวนการอ่านและผู้อ่านในฐานะผู้สร้างความหมายในการอ่าน อันเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนจากการเป็น “ผู้อ่าน” ไปเป็น “นักอ่านเชิงรุก” (Active readers) ที่ใช้การคิดขั้นสูงในการอ่าน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Tisnawati, 2009 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 116)

ขณะเดียวกันผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ทางด้านวรรณศิลป์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความงามทางภาษาทั้งในระดับเสียง คำ และความหมายอย่างมีเหตุผล เช่น ควรอธิบายว่าเหตุใดการเล่นเสียงสัมผัสและการใช้ภาพพจน์จึงก่อให้เกิดความงามทางวรรณศิลป์ เนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์สุนทรีย์ได้มากกว่าการสอนให้พิจารณาเพียงแค่การมีอยู่ของเสียงสัมผัสและภาพพจน์เหล่านั้นจนกลายเป็นการเรียนแบบเน้นความจำและไม่เข้าใจคุณค่าและความงามที่แท้จริงของวรรณคดี ทั้งนี้เพราะจุดมุ่งหมายหลักประการหนึ่งของการเรียนวรรณคดีคือการพัฒนา

ประสบการณ์สุนทรียะของผู้เรียนผ่านวรรณคดี (Ruddell & Ruddell, 1995 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 117) สอดคล้องกับที่กุสุมา รักษมณี (2534 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 117) อธิบายว่า การศึกษาความงามในวรรณคดีจนเกิดอารมณ์สุนทรียะเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้วรรณคดีมีชีวิตอยู่ในจิตใจและความทรงจำของผู้เรียนมากกว่าการศึกษาแบบปกติ อันจะก่อให้เกิด "สหฤทัย" ที่เป็นคุณสมบัติสำหรับการรับรู้วรรณคดี คือ มีใจเปิดกว้าง รับรู้ความรู้สึกต่าง ๆ และอารมณ์จากการอ่านวรรณคดี

3.2 ผู้สอนควรออกแบบหน่วยการเรียนรู้และองค์ประกอบต่างๆ เชิงบูรณาการ จากประสบการณ์ของผู้เขียนพบว่า ผู้สอนภาษาไทยหลายคนออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีลักษณะคล้ายแนวคิดนี้อยู่แล้ว แต่ต่างกันตรงที่ใช้ชื่อของวรรณคดีมาตั้งเป็นชื่อหน่วยการเรียนรู้ แล้วบรรจุตัวชี้วัดจากทั้ง 5 สาระไว้ โดยไม่ได้เชื่อมโยงเนื้อหาจากแต่ละส่วนเข้าด้วยกันในลักษณะของการบูรณาการและไม่ได้จัดการเรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ ให้ร้อยเรียงกันโดยมีวรรณคดีเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้เช่นนี้จึงไม่ใช่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานที่ถูกต้อง หากแต่เป็นการจัดกลุ่มเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้เท่านั้น ทั้งนี้ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานต้องเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และคุณลักษณะของทุกตัวชี้วัดเข้าด้วยกันโดยมีวรรณคดีเป็นฐาน ผู้สอนจึงต้องเลือกตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับวรรณคดี และกำหนดผลงานสำคัญที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบทักษะสัมพันธ์ คือให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาตามตัวชี้วัดต่าง ๆ จากทั้ง 5 สาระในเชิงบูรณาการโดยเชื่อมโยงกับวรรณคดี เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งความรู้วรรณคดีและทักษะภาษาไปพร้อมกัน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้เช่นนี้สอดคล้องกับที่นิโคลล์และโรเบิร์ตส์ (Nicoll & Roberts, 1994 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 117) อธิบายการใช้วรรณคดีตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานไว้ว่าการใช้วรรณคดีต้องไม่เป็นไปเพื่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งเท่านั้น

3.3 ผู้สอนควรกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินให้เหมาะสม แม้แนวคิดนี้จะมีลักษณะกิจกรรมเป็นฐาน (Task-based learning) แต่ไม่ได้หมายความว่ายิ่งจัดกิจกรรมมากแล้วผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น วิกกินส์และแมกไท (Wiggins & McTighe, 1998 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 117) กล่าวถึงปัญหาเช่นนี้ว่าผู้สอนหลายคนสนใจกิจกรรมมากกว่าความหมายของกิจกรรม ทำให้กิจกรรมที่สนุกและน่าสนใจเหล่านี้ไม่ได้ช่วยพัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนควรกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมทั้งด้านปริมาณและความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับตัวชี้วัดเสมอ อนึ่ง แม้กระบวนการที่ผู้เขียนนำเสนอไว้จะช่วยแก้ปัญหานี้ได้เพราะมีขั้นตอนการกำหนดผลงานสำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนออกแบบกิจกรรมที่

สอดคล้องกับการประเมินผลงานสำคัญทำหน่วยงานการเรียนรู้ที่ตอบสนองมาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างเป็นระบบ แต่ผู้สอนก็ควรคำนึงถึงปริมาณของผลงานและกิจกรรมทั้งหลังเรียนและระหว่างเรียนให้เหมาะสม

3.4 ผู้สอนควรพิจารณากระบวนการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์องค์รวมทางการเรียนรู้ แม้จะมีงานวิจัยที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย แต่ในความจริงแล้ว แนวคิดนี้ไม่ได้มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของผู้เรียนเป็นหลัก แต่เน้นพัฒนากระบวนการ (Process) ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์องค์รวมของการพัฒนาทักษะทางภาษา ดังนั้น การประเมินระหว่างเรียนจึงมีความสำคัญเพราะมุ่งติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจของตนเองและให้ผู้สอนได้นำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนต่อไป โดยไม่นำผลนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งของการให้คะแนน (The Eberly Center, 2009 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 118) นอกจากนี้ การประเมินระหว่างเรียนยังช่วยแก้ปัญหาการเน้นผลงานเป็นหลักของกระบวนการออกแบบย้อนกลับ เพราะผู้สอนสามารถประเมินผู้เรียนได้รอบอย่างด้าน คือ ประเมินทั้งผลงานสำคัญและกระบวนการทำงาน (Product/ process-oriented assessment) ทำให้พัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ต่อเนื่อง ขณะที่ผู้เรียนเองก็จะตั้งใจเรียนรู้และร่วมกิจกรรมระหว่างทางเช่นเดียวกับที่ตั้งใจทำผลงานสำคัญหรือตั้งใจทำแบบสอบท้ายหน่วยงานการเรียนรู้ ดังนั้น การประเมินจึงเป็นไปเพื่อผลสัมฤทธิ์องค์รวมทางการเรียนรู้

นอกจากนี้ ผู้สอนอาจใช้ประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) ที่เน้นให้ใช้วิธีการและเกณฑ์ที่หลากหลายในการประเมินความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยมุ่งประเมินผู้เรียนผ่านการทำกิจกรรมหรือการสร้างผลงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริงเพื่อแสดงความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงออกมา มากกว่าการทดสอบตามปกติ (กิตติ กิตติศัพท์, 2547 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 119) เนื่องจากการประเมินลักษณะนี้สอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับวรรณคดีที่ศึกษาจนเกิดเป็นความรู้ใหม่ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง รวมถึงช่วยให้ผู้สอนประเมินทักษะทางภาษาตามธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาอีกด้วย

4. ประโยชน์ของแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน

ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 119-120) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการออกแบบหน่วยงานการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานหลายประการ ดังนี้

4.1 ประโยชน์ต่อผู้เรียน การเรียนวรรณคดีตามแนวคิดนี้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อการเรียนวรรณคดีแบบเดิมที่เน้นการท่องจำเนื้อหาเป็นสำคัญ มาเป็นการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงบทเรียนกับประเด็นต่างๆ ในชีวิตจริง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกและการเห็นคุณค่าของการเรียนวรรณคดีมากขึ้น ดังที่จอห์นสัน (Johnson, 2002 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, 2562, น. 119) ได้อธิบายว่าการสร้างการเชื่อมโยงที่มีความหมายระหว่างบทเรียนกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนหรือบริบทต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ส่งผลโดยต่อเจตคติเชิงบวกของผู้เรียนทั้งต่อวิชาที่เรียนและวิธีการเรียนรู้ที่ใช้ นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาแบบองค์รวมทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดไปพร้อมกับการเรียนวรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพกว่าการเรียนแบบแยกแต่ละทักษะออกจากกัน มากไปกว่านั้นผู้เรียนยังได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการทำงานร่วมกัน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับวรรณคดี ท้ายที่สุด ผู้เรียนจะมีภาระในการเรียนน้อยลงเพราะผู้สอนกำหนดผลงานสำคัญในลักษณะบูรณาการ และมีเวลาในการพัฒนาตนเองโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินระหว่างเรียนเพื่อการประเมินท้ายหน่วยการเรียนรู้

4.2 คุณค่าต่อผู้สอน การออกแบบหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานช่วยให้ผู้สอนลดภาระในการตรวจงานเพราะกำหนดผลงานสำคัญในลักษณะบูรณาการ ทำให้จำนวนผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติมีน้อยลงแต่มีความหมายต่อผู้เรียนเท่าเดิม นอกจากนี้ ผู้สอนยังมั่นใจได้ว่าจัดการเรียนรู้ตอบสนองตัวชี้วัด เนื่องจากกระบวนการที่ใช้สนับสนุนให้ได้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลงานสำคัญ และการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ท้ายที่สุด ผู้สอนสามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอยู่เสมอเพราะสามารถเลือกสรรสื่อการอ่านใหม่ๆ ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับวรรณคดีซึ่งใช้เป็นแนวคิดหลักของหน่วยการเรียนรู้มาใช้สำหรับจัดการเรียนรู้ ทำให้มีลักษณะเป็นพลวัตและสัมพันธ์กับสังคมและชีวิตจริงของผู้เรียน

ด้วยความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานมาเป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แนวคิดดังกล่าวเหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งต้องการเปลี่ยนจากการจัดการศึกษาในเชิงปริมาณไปสู่การจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ คือ ลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา แต่เพิ่มการมีปฏิสัมพันธ์ ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนและผู้เรียน แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ของ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 105) ประกอบด้วยกระบวนการใหม่ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกสรรวรรณคดี

ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชี้วัด ขั้นที่ 3 ระบุชุดผลงานสำคัญ และ ขั้นที่ 4 สร้างสรรคกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก รูปแบบ PERMA เพื่อนำมา บูรณาการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาเชิงบวก

1. ความเป็นมาและความสำคัญของจิตวิทยาเชิงบวก

การพัฒนาแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก

Park (2003 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 279) องค์ความรู้ทางจิตวิทยาเชิงบวกนั้นมีการศึกษามาช้านาน ตั้งแต่มีการกำเนิดของอารยธรรมมนุษย์ โดยได้รับอิทธิพลจาก ศาสนาและปรัชญาที่พยายามแสวงหาความรู้เพื่อให้นักมนุษย์เข้าใจตนเองและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขต่อมาจิตวิทยาเชิงบวกได้พัฒนาต่อยอดเป็นสาขาวิชาหนึ่งในจิตวิทยา ที่มีการศึกษาทั้งในเชิงศิลปะศาสตร์และวิทยาศาสตร์ดังเช่นปัจจุบัน

อิทธิพลทางศาสนา

ศาสนา (Religion) มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า "Religare" แปลว่า "Relationship" ความสัมพันธ์ด้วยศรัทธาระหว่างมนุษย์กับพระเจ้า ศาสนามีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตมนุษย์โดยเฉพาะคุณค่าทางจิตใจที่จะนำพาชีวิตให้ไปสู่เป้าหมายแห่งความสุข นอกจากนี้ ศาสนาทุกศาสนาสอนให้นักมนุษย์เป็นคนดี ศาสนาจึงเปรียบเสมือนประติมากรรมที่ส่องสว่างไสวด้วยความรู้แจ้ง เมื่อพิจารณาหลักธรรมของศาสนาจะเห็นว่ามีคุณสมบัติสอดคล้องกับแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เช่น ศาสนาคริสต์สอนให้ดำเนินชีวิตด้วยความรักต่อพระเจ้า มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจ และให้อภัยต่อเพื่อนมนุษย์ ส่วนศาสนาอิสลามสอนให้ดำเนินชีวิตด้วยการทำความดีตามคำสอนของพระอัลลอฮ์ผู้สร้างจิตวิญญาณและคุณลักษณะดีงามในมนุษย์ (Pargament, 1999; Park 2003; Steger & Frazier, 2005 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 279)

สำหรับพุทธศาสนาสอนให้นักมนุษย์ดำเนินชีวิตอย่างมีสติรู้เท่าทันความคิดและอารมณ์ของตน และพร้อมที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งในมุมมองทางจิตวิทยา การปฏิบัติตามอริยมรรคมีองค์แปดเป็นวิธีการหนึ่ง ในการปรับความคิดและพฤติกรรมเพื่อช่วยกำจัดความทุกข์ (Silva, 1984 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 279) ในส่วนของการพัฒนาความสุขนั้น พุทธศาสนาได้แบ่งรูปแบบของความสุขออกเป็นสองระดับ คือ โลกียสุขหรือความสุขอันเป็นวิสัยของโลก เป็นความสุขใจที่อยู่ภายใต้กฎไตรลักษณ์ (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) ที่ไม่ใช่ความสุขที่แท้จริง

และสามารถนำมาซึ่งความทุกข์ ดังนั้น มนุษย์จะต้องพัฒนาตนไปสู่การมีความสุขในระดับที่สูงขึ้น เรียกว่า โลกุตตาสุขหรือนิพพานสุข เป็นสภาวะทางจิตที่ปราศจากกิเลสโดยสิ้นเชิงเป็นภาวะที่มีความสมบูรณ์ในตัวเองถือเป็นภาวะแห่งความสุขสูงสุด

อิทธิพลทางปรัชญา

ปรัชญา (Philosophy) มาจากคำภาษากรีกว่า "Philosophia" มีรากศัพท์มาจากคำ 2 คำ คือ Philos: Love (ความรัก) และ Sophia: Wisdom (ปัญญา) เมื่อรวมกันแล้ว คำว่า "Philosophy" จึงหมายถึง "Love of Wisdom" ความรักในปัญญา แท้จริงแล้วแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกได้รับอิทธิพลมาจากปรัชญาตะวันตกในกลุ่มปัญญานิยม (Intellectualism) ที่พยายามแสวงหาความรู้เชิงจริยศาสตร์เพื่อให้มนุษย์มีความเข้าใจลึกซึ้ง ถึงคุณธรรมและความเจริญงอกงามในชีวิต อาทิ Socrates (469-399 B.C. อ้างถึงใน สุदारตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280) ได้เสนอแนวคิดการรู้จักตัวเอง (Self-knowledge) โดยเชื่อว่าการรู้จักตนเองนั้นเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิต ดังนั้นมนุษย์จึงควรหันมาใช้ปัญญาในการไตร่ตรองและแสวงหาความรู้เพื่อให้เข้าใจตนเอง เนื่องจากมนุษย์ที่รู้จักตนเองส่วนใหญ่มีเป้าหมายและแผนการในการดำเนินชีวิต Plato (427-347 B.C. อ้างถึงใน สุदारตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280) เชื่อว่าความคิดและการกระทำที่แสดงถึงคุณความดี จะทำให้มนุษย์ มีความสุขอย่างแท้จริง โดยคุณธรรมและจริยธรรมที่นำมาซึ่งความสุขนั้น ประกอบด้วย ปัญญา (Wisdom) ความกล้าหาญ (Courage) การควบคุมอารมณ์ (Temperance) และความยุติธรรม (Justice) Aristotle (384-322 B.C. อ้างถึงใน สุदारตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280) ได้ให้ความหมายของความสุข (Eudaimonia) ว่าเป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงคุณความดี โดยความสุข ในทัศนะของอริสโตเติล สามารถจำแนกเป็นสองระดับ คือ ความสุขในระดับผัสสะ (Sensation) ที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การรับรส และการสัมผัส ส่วนความสุขที่แท้จริงนั้น คือ ความสุขระดับคุณความดี (Eudaimonia) ที่เกิดจากกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงามเป็นความสุข ที่แท้จริงที่มนุษย์แสวงหา (Hughes, 2001; Ryff & Singer, 2008 อ้างถึงใน สุदारตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280)

Epicurus (341-270 B.C. อ้างถึงใน สุदारตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280) ได้เสนอแนวคิดสุขนิยม (Hedonic) โดยให้ความสำคัญกับการแสวงหาความสุขว่าเป็นสิ่งประเสริฐสุดของชีวิต ความสุขตามแนวคิดนี้ประกอบด้วยความสุขจากมิตรภาพ ความสุขจากการมีอิสรภาพ ปราศจากความกลัวและความเจ็บปวด และความสุขจากการมีชีวิตอยู่อย่างคนที่มีความปัญญา แนวคิดสโตอิก (Stoicism) ส่งเสริมให้มนุษย์ควบคุมตนให้ปลอดภัยจากอารมณ์เชิงลบใช้ความคิดที่มีเหตุผล

ในการดำเนินชีวิต แนวคิดประโยชน์นิยม (Utilitarianism) เน้นการแสวงหาความสุขให้แก่คนจำนวนมากที่สุด โดยเชื่อว่าการกระทำที่มีคุณธรรมและถูกจริยธรรมเป็นการกระทำที่ทำให้เกิดความสุขมากที่สุด หลังจากสงครามครูเสดที่ยาวนานได้สิ้นสุดลงในราวคริสต์ศตวรรษที่ 14 ยุโรปได้เข้าสู่สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) เป็นช่วงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในยุโรปขึ้นอีกครั้ง โดยเฉพาะการให้คุณค่าในการแสดงออกทางอารมณ์และตัวตน ที่แท้จริง รวมทั้งความเชื่อมั่นในการใช้เหตุผลของปัจเจกบุคคลในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดปัจเจกชนนิยม (Individualism) แนวคิดมนุษยนิยม (Humanism) และแนวคิดอัตถิภาวนิยม (Existentialism) ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศาสตร์ทางจิตวิทยาในเวลาต่อมา (Maslow, 1965 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280)

อิทธิพลทางจิตวิทยา

จิตวิทยา (Psychology) มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ Psyche หมายถึง จิต (Mind) และ Logos หมายถึง ศาสตร์ (Science) จิตวิทยา (Psychology) เป็นศาสตร์หนึ่งในวิทยาศาสตร์ทางสังคม (Social Sciences) ที่ใช้องค์ความรู้ทั้งเชิงศิลปะศาสตร์และวิทยาศาสตร์เพื่อทำความเข้าใจ อธิบาย ทำนาย พัฒนาระบบการทางจิตและพฤติกรรมของมนุษย์ เนื้อหาของศาสตร์ด้านจิตวิทยาได้รับการศึกษาและพัฒนาอย่างกว้างขวางในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยเฉพาะแนวคิดทางจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) เพื่อเข้ามาเป็นตัวช่วยในการแก้ปัญหาและบำบัดรักษาปัญหาทางจิต อย่างไรก็ตาม แนวคิดทางจิตวิเคราะห์ไม่ได้แก้ไขสาเหตุของปัญหาทางจิตที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล ดังนั้น Maslow (1954 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 280) จึงเสนอแนวคิดจิตวิทยามนุษยนิยม (Humanistic Psychology) เพื่อเป็นทางเลือกจากแนวคิดจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis) และพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) โดยอ้างว่า แนวคิดจิตวิเคราะห์เป็นการศึกษาความผิดปกติ แต่ไม่ได้ศึกษาคุณลักษณะของบุคคลปกติให้มีชีวิตที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกัน การศึกษาพฤติกรรมนิยมส่วนใหญ่มักมองมนุษย์เป็นเครื่องจักรหรือหนูทดลอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ดังนั้น นักจิตวิทยามนุษยนิยมจึงสนใจศึกษาและแสวงหาความรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมนุษย์ โดยเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนต้องการบรรลุศักยภาพสูงสุดของตน (Self-Actualization) จึงไม่ยากนักที่จะเสริมสร้างให้มนุษย์จิตวิเคราะห์เข้าใจตนเองและนำจุดแข็งมาใช้เพื่อพัฒนาตนเอง (Warmoth, Resnick, & Serlin, 2001 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281)

แนวคิดและทฤษฎีจิตวิทยามนุษยนิยม (Humanistic Psychology) ที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Psychology) ประกอบด้วย ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) ของ Abraham Maslow (1943 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) ที่เสนอองค์ประกอบพื้นฐานของความต้องการของมนุษย์ไว้ห้าขั้น คือ ความต้องการด้านกายภาพ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับ และความต้องการประสบความสำเร็จ ทฤษฎีคุณลักษณะ (Trait Theory) ของ Allport (1955 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) เป็นการศึกษาคุณลักษณะของบุคคลโดยเชื่อว่าความคิดและแรงจูงใจมีอิทธิพลสำคัญในการเกิดพฤติกรรม ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนเป็นบุคลิกภาพที่จะบ่งบอกความแตกต่างของบุคคล ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self Determination Theory) ของ Ryan and Deci (1985 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) เป็นการพัฒนาบุคลิกภาพและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยแรงจูงใจจากการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting Theory) ของ Locke and Latham (1990 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) เชื่อว่าการตั้งเป้าหมายจะช่วยให้บุคคลรับรู้ถึงความต้องการของตนและมีแรงจูงใจ ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย ทฤษฎีความหวัง (Hope Theory) ของ Synder (1994 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) เป็นการศึกษาแรงจูงใจภายในบุคคลอันก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนจะประสบความสำเร็จ ด้วยการกำหนดเป้าหมายและการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และทฤษฎีขยายและสร้างความตระหนักรู้ (The Broaden and Build Theory) ของ Frederickson (1998 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 281) อธิบายรูปแบบและหน้าที่ของอารมณ์เชิงบวก เช่น ความคาดหวัง ความสนใจ ความสนุกสนาน ความอัศจรรย์ใจ ซึ่งช่วยกระตุ้นความรู้สึกและความคิดออกมาในวิถีที่สร้างสรรค์จนกระทั่งพัฒนาเป็นพฤติกรรมและทักษะพิเศษของบุคคล

ในปี ค.ศ. 1998 จิตวิทยาเชิงบวกได้จัดตั้งเป็นแขนงวิชาหนึ่งของจิตวิทยา โดยศาสตราจารย์ Seligman (2000 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย (University of Pennsylvania) ผู้เปรียบเสมือนเป็นบิดาของจิตวิทยาเชิงบวก ได้อธิบายความสำคัญของศาสตร์จิตวิทยาเชิงบวกไว้ว่า ในครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ศาสตร์ด้านจิตวิทยา ถูกกลืนไปในประเด็นการบำบัดรักษาผู้ป่วยทางจิต แต่ไม่ได้ช่วยส่งเสริมความสามารถพิเศษของบุคคลปกติ ดังนั้น ศาสตราจารย์ Seligman และคณะจึงจัดตั้งสาขาวิชาจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อเป็นสาขาวิชาทางเลือก ในการศึกษาจิตวิทยา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม ซึ่งจะช่วยให้คุณ มีชีวิตที่น่าพึงพอใจและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก นักจิตวิทยาเชิงบวกได้ให้ความสนใจใน 3 ประเด็นหลัก คือ

1) อารมณ์เชิงบวก (Positive Emotion) เป็นความรู้สึกและอารมณ์ที่เกิดจากการรับรู้ที่ผ่านกระบวนการคิด (Cognitive) และประสบการณ์ (Experience) ที่ส่งผลดีและเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าให้แก่บุคคล เช่น ความหวัง (Hope) การมองโลกในแง่ดี (Optimism) ความสุข (Happiness) และสภาวะที่ตื่นลื่นไหลในกิจกรรม (Flow)

2) คุณลักษณะส่วนบุคคลเชิงบวก (Positive Personal Traits) เป็นการพัฒนาคุณลักษณะที่ดีและจุดแข็งของบุคคล เช่น บุคลิกภาพเชิงบวก (Positive Characteristics) คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง (Character Strengths)

3) สถาบันที่สนับสนุนจิตวิทยาเชิงบวก (Positive Institutions) เป็นการส่งเสริมพัฒนาสถาบันที่สร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่บุคคลทำให้บุคคลเป็นพลเมืองดี (Seligman & Csikszentmihalyi, 2000 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282)

ต่อมาศาสตราจารย์ Seligman (2002 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282) ได้แต่ง หนังสือชื่อ ความสุขที่แท้จริง (Authentic Happiness) โดยแบ่งระดับความสุขของมนุษย์ออกเป็น 3 ชั้น คือ

1) ชีวิตที่สำราญ (The Pleasant Life) เป็นความสุขขั้นแรกของชีวิต คือ การที่มีอารมณ์เชิงบวก เช่น ความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน ความอัศจรรย์ใจ ภาวะทางอารมณ์ที่ตอบสนองกับสิ่งที่มากระตุ้นชั่วคราวและจะมีรู้สึกว่ามีแค่ช่วงแรกและระดับของความสุขจะลดลงเรื่อยๆ ยกตัวอย่าง เช่น เราต้องการทานขนมหวาน ตอนทานครั้งแรกจะมีความสุขที่ได้ทานขนมหวานแสนอร่อย แต่เมื่อเราทานบ่อยๆ ก็ารู้สึกเฉยๆ

2) ชีวิตที่ดี (The Good Life) เป็นความสุขขั้นที่สองของชีวิต คือ การที่เรามีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่ทำอย่างไม่เบื่อหน่าย ทำให้เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วโดยที่เราไม่รู้ตัว เช่น การทำงานที่เรารักทำให้เรารู้สึกสนุกและอยากทำงานอย่างเต็มที่

3) ชีวิตที่มีความหมาย (The Meaningful Life) เป็นความสุขขั้นสูงสุด ในชีวิต คือ การที่ได้ทำสิ่งที่เรารักแล้วสิ่งนั้นส่งผลดีต่อให้คนรอบข้างและทำให้เราได้มีความสุขไปด้วย เป็นการเติมเต็มความหมายให้แก่ชีวิต เช่น การได้ทำประโยชน์ให้สังคม เป็นต้น

ในปี ค.ศ. 2011 ศาสตราจารย์ Seligman ได้พัฒนาทฤษฎี "P.E.R.M.A." เป็นแนวคิดในการพัฒนาความสุข (Happiness) และสุขภาพ (Well-being) ในหนังสือชื่อ "Flourish" โดยมี

คำย่อของ องค์ประกอบหลักของความสุข 5 องค์ประกอบ คือ (Seligman, 2011 อ้างถึงใน สุदारัตน์ ตันติวิวัฒน์, 2560, น. 282)

1) สภาวะของอารมณ์ที่ดี (Positive Emotion) เป็นความรู้สึกและอารมณ์ ที่มีผลดีต่อบุคคล เช่น ความสุข ความเพลิดเพลิน ความตื่นเต้น ความพอใจ ความภูมิใจ และความอัศจรรย์ใจ

2) ความผูกพันในการทำกิจกรรม (Engagement) เป็นความรู้สึกเพลิดเพลินกับการทำกิจกรรมจนกระทั่งลืมเวลาที่กำลังผ่านไป โดยกิจกรรมต้องใช้ทักษะความสามารถที่มีความท้าทาย แต่ยังเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ทำให้มีความปรารถนาที่แรงกล้าที่จะทำกิจกรรมนั้นให้บรรลุเป้าหมาย

3) ความสัมพันธ์ที่ดี (Relationships) เป็นความรู้สึก ได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง ไม่ว่าจะเกี่ยวกับอาชีพการงาน ครอบครัว คู่ชีวิต และความสัมพันธ์แบบอื่น ๆ

4) การรู้สึกว่าชีวิตมีความหมาย (Meaning) เป็นการค้นหาความหมายของชีวิตและการเรียนรู้ว่ามีอะไรที่ยิ่งใหญ่กว่าตนเพื่อช่วยให้พยายามทำตามเป้าหมาย

5) การบรรลุถึงเป้าหมาย (Accomplishment) เป็นการสร้าง ความสำเร็จและความเชี่ยวชาญให้บรรลุถึงเป้าหมายความต้องการที่ตั้งไว้อย่างเป็นรูปธรรม

2. แนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกในการจัดการเรียนรู้

Seligman Martin E.P. et al. (2009, pp.304-307; Jacolyn M. Norrish, Paige Williams, Meredith O'Connor and Jusin Robinson, 2013, pp.151-154 อ้างถึงใน สายรุ่ง ธิตา, 2558, น. 64-66) ได้นำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยแนวคิดหลัก 3 ประการ ไว้ดังนี้

ประการที่ 1 การดำรงชีวิต การสอน และการปลูกฝัง (Love it, Teach it, Embed it)

1. การดำรงชีวิต (Live it) ผู้สอนเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก

2. การสอน (Teach it) การสอนทักษะการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขแก่ผู้เรียนในห้องเรียนและบูรณาการความสุขลงในเนื้อหาสาระหรือหลักสูตรและการสอน

3. การปลูกฝัง (Embed it) การส่งเสริมการใช้กระบวนการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมของการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขทั่วทั้งห้องเรียนหรือโรงเรียน

ประการที่ 2 บุคลิกภาพที่เป็นจุดแข็ง (Character Strengths)

บุคลิกภาพที่เป็นจุดแข็ง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเป็นบุคคลที่มองโลกเชิงบวก ซึ่ง Nansook Park และ Christopher Peterson (2007, p.297; 2009, pp.67-68 อ้างถึงใน สายรุ้ง ธิตา, 2558, น. 65) ได้จำแนกลักษณะบุคลิกภาพที่เป็นจุดแข็งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านปัญญาและความรู้ (Wisdom and Knowledge) จุดแข็งด้านปัญญานำมาสู่การครอบครอง และใช้ความรู้ต่าง ๆ 2) ด้านความกล้าหาญ (Courage) จุดแข็งทางด้านอารมณ์ซึ่งรวมไปถึงการฝึกฝนที่จะบรรลุซึ่งเป้าหมายการฟันฝ่าอุปสรรคทั้งภายในและภายนอก 3) ด้านความกรุณา (Humanity) จุดแข็งด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล นำไปสู่การให้ความใส่ใจและความเป็นมิตรและอื่น ๆ 4) ด้านความยุติธรรม (Justice) จุดแข็งด้านการรู้หน้าที่ของพลเมืองภายใต้การใช้ชีวิตในสังคมที่ดี 5) ด้านการควบคุมตนเอง (Temperance) เป็นจุดแข็งที่เป็นการป้องกันสิ่งที่ก่อให้เกิดอารมณ์ที่มากเกินไป 6) ด้านอัจฉริยบุคคลหรือขั้นสูงสุด (Transcendent) จุดแข็ง ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ไปสู่สิ่งที่ยิ่งใหญ่ในจักรวาลและให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ

ประการที่ 3 ขอบเขตเป้าหมายของความสุข (Target wellbeing Domains)

ประกอบด้วย 6 ขอบเขต ดังนี้

1. อารมณ์เชิงบวก (Positive Emotions) การได้รับประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์เชิงบวก เช่น ความสนุกสนาน ความซาบซึ้ง/การเห็นคุณค่า และมีความหวัง
2. การมีส่วนร่วมเชิงบวก (Positive Engagement) การสร้างความน่าสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น และการซึมซับบรรยากาศต่าง ๆ รอบตัว
3. ความสำเร็จเชิงบวก (Positive Accomplishment) คือความพยายามในการที่จะบรรลุเป้าหมายหรือผลลัพธ์อย่างมีความหมาย ซึ่งเกิดจากการใฝ่หาที่ท้าทายและผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่
4. เป้าหมายเชิงบวก (Positive Purpose) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่จะช่วยเหลือผู้อื่น และชุมชน สังคม
5. ความสัมพันธ์เชิงบวก (Positive Relationships) การใช้ทักษะทางด้านอารมณ์และสังคมในการกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์เชิงบวก
6. สุขภาพเชิงบวก (Positive Health) คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพของตนเอง

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกและการศึกษาเชิงบวกสามารถทำได้หลายวิธีและหลายรูปแบบ แต่จากการศึกษา ชวิน พงษ์ผจญ (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) พบว่าแนวทางที่น่าสนใจ มีการศึกษาอย่างกว้างขวาง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างชัดเจน คือ รูปแบบ PERMA เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างสุขภาวะและวางรากฐานของการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข (Positive Psychology Australia, 2015 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) Norrish และคณะ (2013 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) พร้อมด้วย Pascha (2015 อ้างถึงใน ชวิน พงษ์ผจญ, อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) อธิบายว่ารูปแบบ PERMA ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญพร้อมอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 อารมณ์เชิงบวก (positive emotions) คือ ความสามารถในการมองโลกในแง่บวกและคิดบวกต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของอารมณ์เชิงบวกและแนวทางการใช้ชีวิตเพื่อให้เกิดอารมณ์เชิงบวก โดยให้ผู้เรียนสร้างสมดุลระหว่างอารมณ์เชิงบวกและเชิงลบ ทั้งนี้เพราะอารมณ์ของแต่ละคนในแต่ละวันย่อมมีขึ้นลงแตกต่างกันไป การเรียนรู้ที่จะควบคุมอารมณ์และรักษาระดับอารมณ์ให้เหมาะสมจึงจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตในบริบทต่าง ๆ

3.2 การมีจิตผูกพัน (engagement) คือ ความสนใจใคร่รู้และการปฏิบัติในการเรียนรู้หรือการทำงานอย่างมีความสุขด้วยความเพียรพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผู้สอนจะต้องสนับสนุนคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของผู้เรียนโดยการมอบหมายงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ เพื่อที่ผู้เรียนจะได้ใช้คุณลักษณะดังกล่าวในการทำงานด้วยความสนใจใคร่รู้และความตั้งใจ อันจะส่งผลให้เกิดสภาวะจิตผูกพัน (flow experience) และเห็นคุณค่าของคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง การมีจิตผูกพันกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งสำคัญต่อชีวิตของทุกคน เนื่องจากมีส่วนช่วยพัฒนาสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ ทั้งยังช่วยส่งเสริม การเรียนรู้ การเติบโต และความสุข

3.3 ความสัมพันธ์ (relationship) คือ การมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างตนเองและผู้อื่น ผู้สอนจะต้องพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียนโดยการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นมิตร และจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเชิงบวก

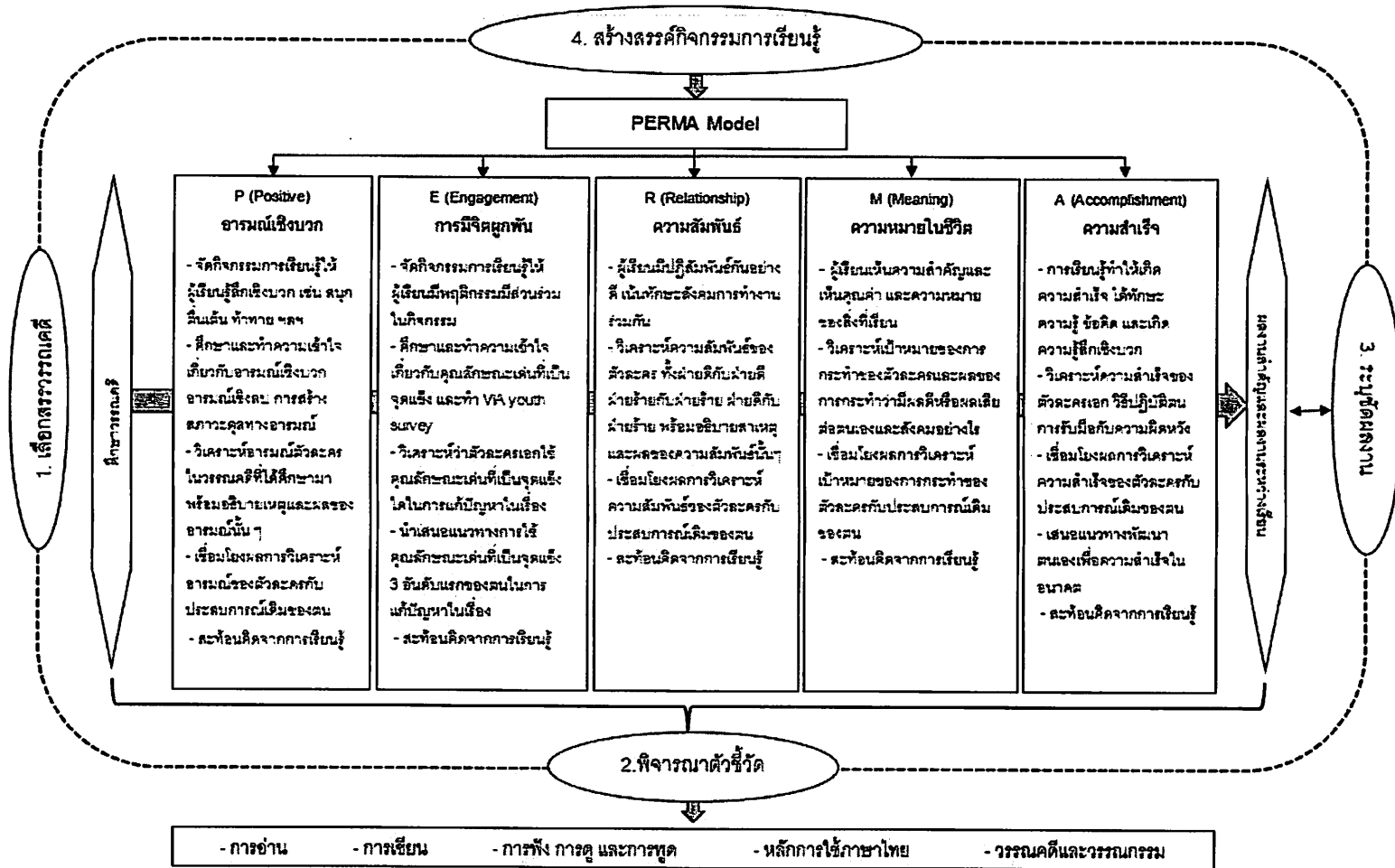
ความสัมพันธ์เชิงบวกเป็นบทเรียนสำคัญสำหรับการเรียนรู้ที่จะแบ่งปันความรักและความสุขแก่ผู้อื่น รวมถึงการช่วยเหลือกันและกันในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

3.4 ความหมายในชีวิต (meaning) คือ การสร้างความหมายในชีวิตด้วยการทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อผู้อื่นในลักษณะต่าง ๆ เช่น การทำกิจกรรมการกุศล การบริการสังคม การช่วยเหลือครอบครัว ชุมชน หรือประเทศ การศรัทธาต่อศาสนา เป็นต้น เป้าหมายเหล่านี้ช่วยให้มีความหมายและก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตของตนเอง ผู้สอนจะต้องจุดประกายให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของชีวิตที่มีความหมายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยอาจนำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าด้วยการสร้างประโยชน์แก่ผู้อื่น หรือช่วยผู้เรียนกำหนดความหมายและคุณค่าของชีวิตผ่านการวางแผนอนาคตในระยะสั้นและระยะยาวพร้อมแนวทางที่จะนำไปสู่ความหมายและคุณค่านั้น การกำหนดความหมาย ของชีวิตทำให้แต่ละคนใช้ชีวิตอย่างมีเหตุผลและเรียนรู้หรือทำงานอย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น

3.5 ความสำเร็จ (accomplishment) คือ การพัฒนาความสามารถด้วยความเพียรพยายามจนประสบความสำเร็จในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้สอนจะต้องสนับสนุนผู้เรียนให้กล้าที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่ท้าทาย รวมถึงการรับมือกับความผิดหวัง ความภูมิใจและความรู้สึกประสบความสำเร็จจะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนตั้งเป้าหมายในเรื่องหนึ่ง ๆ และสามารถบรรลุเป้าหมายนั้นได้ด้วยความสามารถของตน ความรู้สึกข้างต้นช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในชีวิตและผลักดันให้บุคคลเติบโตอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA คือ แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA มาประยุกต์กับการสอนเนื้อหาวรรณคดี ในรายวิชาภาษาไทยเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมสร้างสุขภาพและวางรากฐานของการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุข ประกอบด้วย Positive Emotions (อารมณ์เชิงบวก), Engagement (การมีส่วนร่วม), Relationship (ความสัมพันธ์), Meaning (ความหมายในชีวิต) และ Accomplishment (ความสำเร็จ) ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนผ่านการศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะเด่นและจุดแข็ง (Character strength) ของผู้เรียนเชื่อมโยงกับเนื้อหาของบทเรียนวรรณคดี

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน มาบูรณาการร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA โดยใช้ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

ภาพ 1 แผนภาพการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ตาราง 2 แสดงโครงสร้างการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

1. เลือกสรรวรรณคดี	2. พิจารณาตัวชี้วัด	3. ระบุชุดผลงาน	4. สร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ PERMA
นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	สาระที่ 1 : การอ่าน ท 1.1 ม.3/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่ อ่านโดยใช้กลวิธีการ เปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ดีขึ้น	งานที่ 1 : ใบงาน เรื่อง การ วิเคราะห์องค์ประกอบวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัย มณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	ขั้น P : Positive (อารมณ์เชิงบวก) - ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์เชิงบวก อารมณ์ เชิงลบ การสร้างสภาวะดุลทางอารมณ์ - วิเคราะห์อารมณ์ตัวละครในวรรณคดีที่ได้ศึกษามา พร้อมอธิบายเหตุและผลของอารมณ์นั้น ๆ - เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์อารมณ์ของตัวละครกับ ประสบการณ์เดิมของตน - สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้
	สาระที่ 2 : การเขียน ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความ โดยใช้ข้อความได้ถูกต้องตาม ระดับภาษา	งานที่ 3 : ชิ้นงาน เรื่อง การ เขียนคำคม	งานที่ 4 : ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุด แข็ง

ตาราง 2 (ต่อ)

1. เลือกสรรวรรณคดี	2. พิจารณาตัวชี้วัด	3. ระบุชุดผลงาน	4. สร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ PERMA
นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (ต่อ)	<p>สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด</p> <p>ท 3.1 ม.3/2 วิเคราะห์และวิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต</p>	<p>งานที่ 5 : การพูด วิเคราะห์ วิจารณ์ จาก เรื่องที่ฟังและดู และสรุปความสัมพันธ์ ของตัวละคร</p> <p>งานที่ 6 : ไบogram เรื่อง สรุปความสัมพันธ์ ของตัวละคร</p>	<p>- นำเสนอแนวทางการใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็ง 3 อันดับแรกของตนในการแก้ปัญหาในเรื่อง</p> <p>- สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้</p> <hr/> <p>ชั้น R : Relationship (ความสัมพันธ์)</p> <p>- ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างดี เน้นทักษะสังคมการทำงาน ร่วมกัน</p> <p>- ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากการดูวิดีโอ</p> <p>- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวละคร แต่ละฝ่าย พร้อมอธิบายสาเหตุและผลของความสัมพันธ์นั้นๆ</p> <p>- เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวละครกับ ประสบการณ์เดิมของตน</p> <p>- สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้</p>
	<p>สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษาไทย</p> <p>ท 4.1 ม.3/1 จำแนกและใช้คำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย</p>	<p>งานที่ 7 : ชี้นำงาน เรื่อง จำแนกคำภาษาบาลีและ สันสกฤต</p>	<p>- เชื่อมโยงหลักภาษา ศึกษาเรื่องคำภาษาบาลีและ สันสกฤตที่ใช้ในภาษาไทยจำแนกคำภาษาบาลีและ สันสกฤตที่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร</p>

ตาราง 2 (ต่อ)

1. เลือกสรรวรรณคดี	2. พิจารณาตัวชี้วัด	3. ระบุชุดผลงาน	4. สร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ PERMA
นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (ต่อ)	สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม ท 5.1 ม.3/1 สรุปเนื้อหา วรรณคดี วรรณกรรม และ วรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น ท 5.1 ม.3/2 วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.3/3 สรุปความรู้และ ข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	งานที่ 8 : ชิ้นงาน แผนผัง ความคิดคุณค่าของวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร งานที่ 9 : ชิ้นงาน บันทึกการเรียนรู้สู่ความสำเร็จ	ขั้น M : Meaning (ความหมายในชีวิต) - ผู้เรียนเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่า และความหมายของ สิ่งที่เรียน - วิเคราะห์เป้าหมายของการกระทำของตัวละครและผลของ การกระทำว่ามีผลดีหรือผลเสียต่อตนเองและสังคมอย่างไร - เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์เป้าหมายของการกระทำของตัวละครกับประสบการณ์เดิมของตน เช่น บุคคลที่มีชื่อเสียง เหตุการณ์ในข่าว - สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้ ขั้น A : Accomplishment (ความสำเร็จ) - การเรียนรู้ทำให้เกิดความสำเร็จ ได้ทักษะ ความรู้ ข้อคิด และเกิดความรู้สึกเชิงบวก - วิเคราะห์ความสำเร็จของตัวละครเอก วิถีปฏิบัติตน การ รับมือกับความผิดหวัง

ตาราง 2 (ต่อ)

1. เลือกสรรวรรณคดี	2. พิจารณาตัวชี้วัด	3. ระบุชุดผลงาน	4. สร้างสรรค์การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ PERMA
<p>นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง ผีเสื้อสมุทร (ต่อ) มีสื่อสมุท (ต่อ)</p>	<p>ท 5/1 ม.3/4 ท่องจำและบอก คุณค่าบทอาขยานตามที่ กำหนด และบทร้อยกรองที่มี คุณค่าตามความสนใจและ นำไปใช้อ้างอิง</p>		<p>- เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของตัวละครกับ ประสบการณ์เดิมของตน - เสนอแนวทางพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จในอนาคต - สะท้อนความคิดจากการเรียนรู้</p>

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลั๊วน สายยศ (2543, น. 15) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับตัวผู้เรียน หลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถวัดได้จากพัฒนาการด้านสติปัญญา ความรู้และทักษะกลไกของตัวผู้เรียน

อารีย์ คงสวัสดิ์ (2544, น. 23) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง ความสำเร็จ ความสมหวังในด้านการเรียนรู้ ด้านความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะด้านวิชาการ ของแต่ละบุคคลที่จะประเมินได้จากแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น จะทำให้แยกกลุ่มของนักเรียนที่ถูกประเมินออกเป็นระดับต่าง ๆ เช่น สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นต้น

Good (อ้างถึงใน สายรุ่ง ธิตา, 2558, น. 173) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็นความรู้หรือทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ในวิชาที่เรียน ซึ่งสามารถวัดได้จากผลคะแนนของการทดสอบหรือการทดสอบจากครูทั้งสองอย่าง

Havigherst and Neugarten (อ้างถึงใน ฉลอง สวัสดิ์ และณรงค์ศักดิ์ โยธา, 2553, น. 17) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแสดงให้เห็นความสำเร็จหรือล้มเหลวทางการเรียน แล้วนำผลที่ได้ไปปรับปรุงหรือป้องกันปัญหาที่มีผลต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถทางการเรียนของตนได้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพที่มีอยู่

ไพศาล หวังพานิช (2536, น. 173) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการอบรมหรือการสั่งสอน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จในการเรียนรู้ ด้านความเข้าใจ ทักษะ และความสามารถด้านวิชาการ ของบุคคล เป็นผลของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์ที่เกิดหลังจากการได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถวัดและประเมินได้จากผลที่เกิดจากการสอนหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมแสดงออกด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัยของตัวผู้เรียน โดยแบบทดสอบมาตรฐานหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2. ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 53) กล่าวว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการซึ่งเป็นผลจาก

การเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

สมนึก ภัทธรณี (2549, น. 63) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนวนลเสน่ห์ วงศ์เชิงธรรม (2553, น. 219) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นชุดของคำถามที่มุ่งวัดความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนหลังการเรียนรู้

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เครื่องมือที่นำมาใช้วัดความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถภาพทางสมองที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระด้วยประสบการณ์ต่าง ๆ ว่าบรรลุความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด และเพื่อประเมินการเรียนการสอนว่าได้ผลเพียงใด

3. ประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายประเภท แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ อูทุมพร จามรมาน (2553, น. 10) อธิบายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันแพร่หลาย จำแนกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ

1. ประเภทที่เป็นแบบปรนัย รูปแบบของข้อคำถามที่นิยมใช้กันมากมี 3 แบบ คือ จับคู่ เลือกตอบ และผิดถูก

2. ประเภทที่เป็นแบบความเรียง หรือแบบอัตนัย

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2556, น. 442-443) แบ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบทดสอบ ผู้สร้างจะต้องเน้นคุณสมบัติของข้อสอบที่ดี คือ ความตรงของมาตรฐาน และความเที่ยงของมาตรฐาน วิธีการใช้แบบทดสอบก็ต้องมีมาตรฐาน มีวิธีการตรวจและการให้คะแนนไว้อย่างละเอียด

2. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้เอง เป็นข้อสอบที่ครูหรือผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการต่าง ๆ สร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในห้องเรียนและใช้ในการสอบคัดเลือกผู้เรียนเข้ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ๆ มักมีความตรงตามเนื้อหาเท่านั้น เพราะผู้สร้างออกตามเนื้อหาในหลักสูตรของวิชาต่าง ๆ ประเภทของแบบทดสอบนี้มี 2 ชนิด คือ

2.1 แบบปรนัย มีหลายชนิด คือ แบบเลือกตอบ แบบถูกผิด แบบจับคู่ และแบบเติมคำตอบสั้น ๆ

2.2 แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถของผู้เรียนในชั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นของตนเอง

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท ประเภทแรก แบบทดสอบมาตรฐาน สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชานั้น ๆ มีความตรง ความเที่ยง และความเชื่อมั่น มีการกำหนดมาตรฐานวิธีใช้ การตรวจและการให้คะแนน และอีกประเภทหนึ่ง แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้ในชั้นเรียน หรือใช้สอบคัดเลือกผู้เรียนในสถาบันต่าง ๆ มีความตรงตามเนื้อหา แบ่งออกเป็น แบบปรนัย ได้แก่ เลือกตอบ ถูก - ผิด เติมคำ จับคู่ แบบอัตนัย ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ แบบตอบอย่างเสรี

4. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

วัชรพร วิบูลยศรีน (2561, น. 312-330) ได้อธิบาย ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีลำดับขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ

ผู้สอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะนำผลการวัดไปใช้ประเมินแบบใดระหว่าง

1) แบบอิงกลุ่ม หรือ 2) แบบอิงเกณฑ์

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหารายวิชา

การวิเคราะห์เนื้อหาช่วยให้ผู้สอนเข้าใจว่าจะสร้างแบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนในเรื่องใดและในเวลาใด ดังนั้น สิ่งที่ผู้สอนต้องคำนึงถึงคือ วัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่ใช้สร้างแบบทดสอบ ว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมใดบ้าง ในสถานการณ์ใด และมีเกณฑ์การตัดสินว่าผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชั้น ๆ อย่างไร

ขั้นที่ 3 ออกแบบการสร้างแบบทดสอบ

หลังจากวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาแล้ว ผู้สอนนำเอาผลมาวางแผนการทดลอง กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ สร้างแผนผังการทดสอบ แล้วจึงสร้างตารางวิเคราะห์แบบทดสอบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วางแผนการทดสอบ ผู้สอนควรวางแผนให้รอบคอบว่าการทดสอบแต่ละครั้งจะให้ครอบคลุมเนื้อหาใดบ้าง และใช้เวลาเท่าไร

2. กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ พิจารณาเลือกรูปแบบให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนและเนื้อหาที่ต้องการวัด เช่น แบบเลือกตอบ แบบเติมคำ แบบถูก-ผิด แบบจับคู่ แบบเรียงลำดับ แบบเขียนตอบยาว แบบเขียนตอบสั้น แบบตอบปากเปล่า

3. สร้างแผนผังการสอบให้เห็นจุดมุ่งหมายของการวัด การให้น้ำหนักความสำคัญ ความถี่บ่อยของการทดสอบและรูปแบบของแบบทดสอบ

4. วิเคราะห์เนื้อหาที่ต้องการออกสอบ

5. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (table of specification) มีลักษณะเป็นตาราง 2 ทาง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับเนื้อหารายวิชา

ขั้นที่ 4 เขียนข้อสอบ

เมื่อสร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบเสร็จแล้ว ผู้สอนสามารถลงมือเขียนข้อสอบตามขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดรูปแบบของข้อสอบที่สามารถวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาข้อสอบคู่ขนาน

2. ร่างข้อสอบตามแบบแผนข้อสอบที่วางไว้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยให้มีระดับความยากง่ายปานกลาง เพื่อให้คะแนนการสอบของผู้เรียนกระจายเมื่อวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงกลุ่ม ส่งผลให้ข้อสอบสามารถจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนได้

3. พิจารณารูปแบบการพิมพ์ โดยกำหนดตัวเลข 1.-4. หรือ ก.-ง. ตามความยาวของตัวอักษรจากน้อยไปมากหรือมากไปน้อย หรือใช้ลำดับความสัมพันธ์ใด ๆ หรือ เรียงตามระบบกลไกใด ๆ ให้เหมาะสม

4. ทบทวนร่างข้อสอบ โดยพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และข้อบกพร่องก่อนนำไปให้ผู้สอนคนอื่น ๆ ในรายวิชาเดียวกันหรือในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทบทวนอีกครั้ง

5. ปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบ และจัดเรียงข้อสอบให้มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการแบ่งหมวดหมู่ของข้อสอบตามรูปแบบของข้อสอบ เช่น ข้อสอบปรนัยควรมาก่อนข้อสอบอัตนัย หรือเรียงตามเนื้อหาที่เรียน ตามความยากง่าย

ขั้นที่ 5 ทดลองใช้และวิเคราะห์แบบทดสอบ

นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาอย่างน้อย 3 ท่าน ด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) แล้วปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปให้กลุ่มผู้เรียนที่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มที่ใช้จริงได้ทดลองใช้เพื่อปรับปรุงภาษา ความเข้าใจ ในคำชี้แจง คำถาม คำตอบ วิเคราะห์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามผลการตอบของผู้สอบทั้งหมด โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.2 – 0.8 ส่วนค่าอำนาจจำแนก

มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป โดยการหาความเที่ยงด้วยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson method) คำนวณค่าสถิติคะแนนรายข้อ โดยให้คะแนน 2 ระดับ คือ 0 กับ 1 และคะแนนรวม จากนั้นใช้สูตร KR-20

ขั้นที่ 6 นำข้อสอบไปใช้

เมื่อปรับแก้ไขข้อสอบจนมีคุณภาพดีเพียงพอแล้ว ควรพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความตรงหรือความถูกต้องในการวัด เช่น ความชัดเจนของคำชี้แจง ความเข้าใจภาษา เวลาในการทำข้อสอบ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ความสว่าง อุณหภูมิ เสียง การถ่ายเทของอากาศ เมื่อผู้เรียนทำข้อสอบเสร็จสิ้นแล้ว ผู้สอนต้องตรวจให้คะแนนอย่างยุติธรรม มีคำตอบที่ถูกต้องและมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน แล้วนำผลที่ได้ไปตัดสินผลการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนหรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของตนต่อไป

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ

ผู้สอนต้องวิเคราะห์สถิติเบื้องต้นจากคะแนนสอบของผู้เรียน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความโด่ง ความเบ้ และการวิเคราะห์ความเที่ยงและความตรง หากข้อสอบข้อใดมีคุณภาพจึงนำเก็บเข้าคลังข้อสอบต่อไป

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลำดับขั้นตอนได้ดังนี้ ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลำดับขั้นตอนได้ดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ วิเคราะห์เนื้อหารายวิชา ออกแบบการสร้างแบบทดสอบ เขียนข้อสอบ ทดลองใช้และวิเคราะห์แบบทดสอบ นำข้อสอบไปใช้ และวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

สุนันทา อาจัสตรู (2559) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง ใช้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 8 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มควบคุม และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 10 จำนวน 43 คน เป็นกลุ่มทดลอง เครื่องมือที่ใช้วิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบปกติ และ 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่า t -test ผลการวิจัย

พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวรรณคดีของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวรรณคดีของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) คะแนนการตอบแบบทดสอบอัตนัยจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักเรียนวรรณคดีของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิรภัทร ชลศรานนท์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แบบประเมินรูปแบบ รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติฯ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความสามารถด้านการเขียนบรรยายแบบสอบถามความคิดเห็นการเรียนด้วยรูปแบบฯ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test) ผลการทดลองใช้รูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติร่วมกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายหลังเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชวีน พงษ์ผจญ (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเดียวกันนี้ จำนวน 1 ชั้นเรียน รวม 17 คน ซึ่งใช้วิธีการการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) การวิจัยมี 2 ระยะ คือ ระยะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และระยะการศึกษาผลของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ที่มีต่อสุขภาวะของผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดสุขภาวะ PERMA-Profiler และแบบสัมภาษณ์ผู้เรียนที่มีโครงสร้างคำถามหลักสัมพันธ์กับแบบวัดข้างต้น ขณะที่เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐาน สำหรับวรรณคดี 2 เรื่อง จำนวน 18 แผน ผู้วิจัยวิเคราะห์คุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน สำหรับข้อมูลที่ได้จากการทดลองผู้วิจัยวิเคราะห์

ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้การทดสอบแชพพิโร-วิลค์ (shapiro-wilk test) การทดสอบวิลคอกซัน (wilcoxon signed-ranks test) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependence) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์แก่นโครงเรื่อง (thematic analysis) ซึ่งกำหนดรหัสล่วงหน้า (p priori coding) ด้วยองค์ประกอบ PERMA ผลการวิจัยระยะที่ 1 พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะบูรณาการรูปแบบ PERMA เข้ากับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐาน รวมถึงมีการจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของรูปแบบ PERMA สำหรับผลการวิจัยระยะที่ 2 พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีสุขภาวะในภาพรวมสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึง ทุกองค์ประกอบย่อยยังสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาวะและแนวทางการพัฒนาสุขภาวะในด้านต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์วรรณคดีที่ศึกษาและเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและการนำไปใช้ในชีวิตรจริง

ศศิภา นันทสมบุญ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีระดับชั้นต้น มีวิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูสอนทักษะดนตรี ผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยา 2) แบบสังเกตการณ์สอน โดยมีขั้นตอนการวิจัยคือ 1) การศึกษาเอกสารเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ 3) วิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีระดับชั้นต้น ประกอบด้วย 1) การเสริมสร้างประสบการณ์ของผู้เรียนให้เห็นถึงคุณค่า และความหมายของการเรียน : เสริมสร้างผู้เรียนให้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้, สร้างประสบการณ์ความสำเร็จเพื่อให้เกิดความทรงจำทางบวก, คำนี้ถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนต้องการ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้จิตวิทยาเชิงบวก : คำนี้ถึงจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคนและนำมาประยุกต์ใช้กับการสอน, กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทักษะความสามารถของผู้เรียน, จัดกิจกรรมที่หลากหลายนำมาใช้แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า, การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและผู้เรียน 3) การประเมินผลเชิงบวก : วิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์, เน้นการประเมินผลจากพฤติกรรมและการทำงานของผู้เรียน, เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกับการออกแบบและประเมินการเรียนรู้ตามความต้องการที่เหมาะสม

สายรุ้ง ธิตา (2559) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุข สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน 1) สร้างและหาคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน 2) การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้ กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาชั้นปีที่ 2 / 2558 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และคู่มือการใช้ 2) แบบประเมินการเรียนรู้ที่มีความสุข 3) แบบบันทึกการเรียนรู้ 4) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการเรียนการสอนได้นำเสนอตามแนวคิดของจอยซ์และเวลล์ (2009) ได้แก่ 1) ที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอน O3DR 3) การนำรูปแบบไปใช้ 4) ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผลการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7008 2. นักศึกษากลุ่มทดลองมีการเรียนรู้ที่มีความสุข สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน 4. ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้ที่มีความสุข หลังการทดลองนักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันทั้งข้อคิดเห็นและความถี่

นันท์ชัตถ์ สกุลพงศ์ (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกต่อความสุขและการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำ : การวิจัยแบบผลฐานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกต่อความสุขและการปรับตัวทางสังคมและ 2) ศึกษาประสบการณ์ทางจิตใจของนักเรียนภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวก ตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลักคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนประจำแห่งหนึ่งที่มีความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มรวมทั้งสิ้น 66 คน ซึ่งสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวก รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกมีระดับความสุขและการปรับตัวทางสังคมเพิ่มสูงขึ้นทั้งในระยะหลังการทดลองและติดตามผลเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยมีขนาดอิทธิพลอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ผลการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณที่พบว่าภายหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกเกิดการพัฒนาความสุขจากการได้แบ่งปันความทุกข์ ประสบการณ์จากเพื่อนซึ่งกลับมาสะท้อนให้มองเห็นคุณค่าและความงดงามภายในชีวิตของตนเอง นอกจากนั้น การปรับตัวทางสังคมที่ดีมากขึ้นจากการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่และ

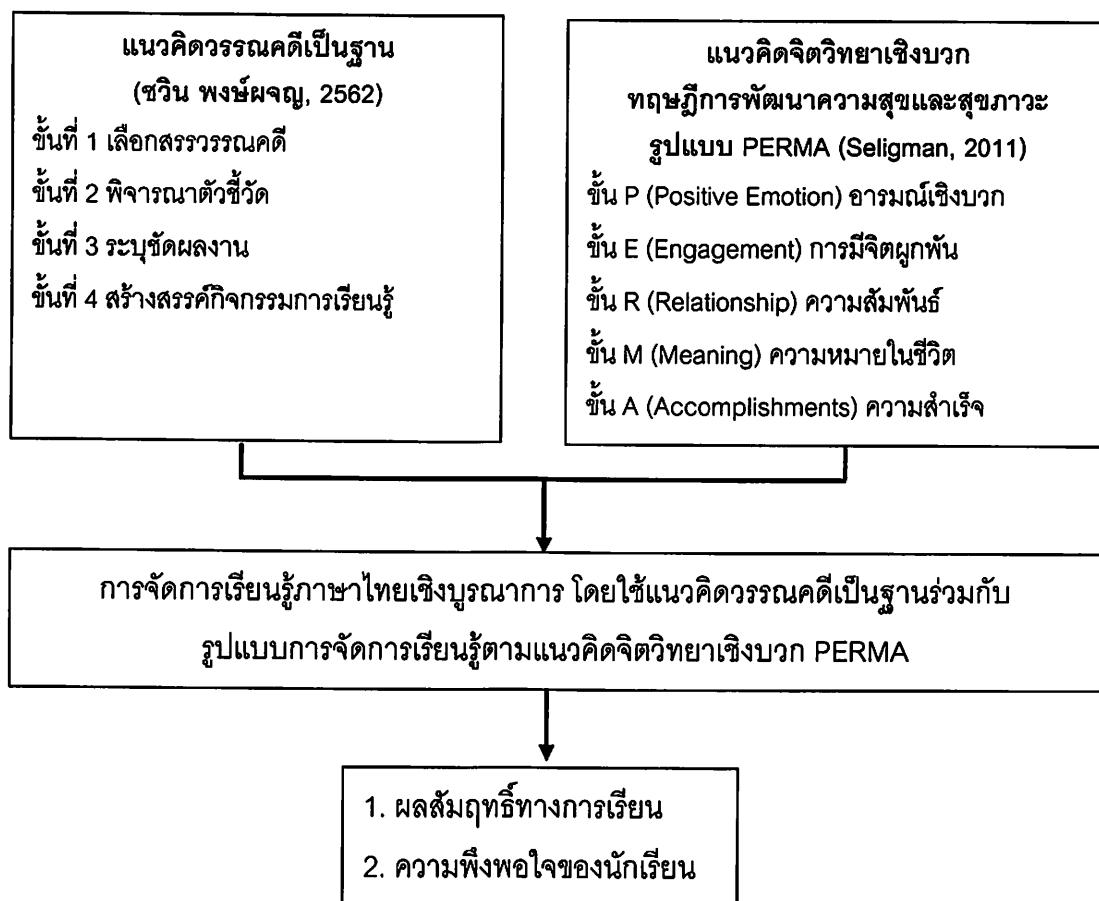
เกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับเพื่อนมากขึ้น ผลการวิจัยนี้นำไปสู่การเติมเต็มองค์ความรู้ด้านการประยุกต์กิจกรรมด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่นิยมใช้ในการพัฒนารายบุคคลสู่การพัฒนากลุ่มบุคคลโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นเพื่อเอื้อให้เกิดความงอกงามทางจิตใจและสังคมสูงขึ้น

ฐิณีรัตน์ ถาวร, สาธกา พิมพรุณ, และวาริรัตน์ ถาน้อย (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับสุขภาวะทางจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุขภาวะทางจิตใจ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ผลการศึกษา ความพึงพอใจของรายได้ และความเพียงพอของรายได้ กับสุขภาวะทางจิตใจในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รูปแบบการวิจัยเป็นการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ วิธีดำเนินการวิจัย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 624 คน ถูกคัดเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดนครปฐม เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดสุขภาวะทางจิตใจ จำนวน 18 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีระดับการรับรู้สุขภาวะทางจิตใจ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 73.18, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.05) ด้านความเป็นตัวของตัวเองมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 11.3, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.96) และด้านการเติบโตส่วนบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 13.73, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 2.34) และจากการศึกษาความสัมพันธ์พบว่า อายุ ผลการศึกษาความพึงพอใจของรายได้ และความเพียงพอของรายได้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้สุขภาวะทางจิตใจที่ระดับนัยสำคัญ .05

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

Ali Eryilmaz (2015 อ้างถึงใน สายรุ่ง ธิตา, 2558, น. 206) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกในห้องเรียน ประสิทธิภาพของวิธีการสอนบนฐานความสุขและกิจกรรมที่ส่งเสริมความมุ่งมั่นตั้งใจ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อประสิทธิผลของวิธีการสอนบนฐานความสุขและกิจกรรมที่ส่งเสริมความมุ่งมั่นตั้งใจ การดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ออกแบบแผนการวิจัยเป็นแบบสองกลุ่ม (กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) มีการทดสอบก่อนและหลัง การใช้วิธีการสอนฯ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย Osmangazi (Osmangazi University, Turkey) จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 36 คน กลุ่มควบคุม 36 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินประสิทธิผลแบบมาตราส่วน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสุขของความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้ตามวิธีการสอนนี้เพิ่มขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอนก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) เพื่อให้การวิจัยเกิดประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงกำหนดรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 7 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 253 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 จำนวน 1 ห้องเรียน คือ ห้อง ม.3/1 มีนักเรียนจำนวน 37 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยเป็นครูที่ปรึกษา จึงมีความใกล้ชิดกับผู้เรียน รู้จักภูมิหลังและทราบถึงปัญหาด้านครอบครัว ฐานะความเป็นอยู่ ที่อาจส่งต่อสู่ภาวะและการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยบูรณาการทั้ง 5 สาระการเรียนรู้ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม วรรณคดีที่เลือกมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ คือ นิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ซึ่งเป็นวรรณคดีไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และพบว่า เนื้อหาในวรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะให้ข้อคิดในการใช้ชีวิตครอบครัวและคตินิยมเกี่ยวกับคุณธรรม มีตัวละครหลากหลาย เหมาะสมในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

4. ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 12 คาบ คาบละ 55 นาที (ไม่รวมทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน)

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการทดลอง ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน 12 ชั่วโมง (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 123-154)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 115-161)
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก จ หน้า 162-164)

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้

1.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

1.3 ศึกษานิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่นำมาเป็นสาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.5 สร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA จำนวน 5 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาวรรณคดี นิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรเป็นแกนกลางออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

- 1) ส่วนหัวของแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
- 3) สาระสำคัญ
- 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 5) สาระการเรียนรู้
- 6) กิจกรรมการเรียนรู้
- 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 8) การวัดและประเมินผล
- 9) บันทึกผลหลังจัดการเรียนรู้

1.7 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา จำนวน 1 ท่าน (รายละเอียดดังผนวก ก หน้า 84) เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามหลักการของ Likert ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

และนำผลการให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การแปลผลข้อมูล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม

โดยผลการวิเคราะห์ พบว่า การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16 (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 109-116) จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

1.9 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไข

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำเสนอผลที่ได้จากการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และปรับปรุงแก้ไข

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เป็นข้อสอบชุดเดียวกัน แต่สลับข้อและสลับตัวเลือก มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวทางการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 วิเคราะห์ เนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ในการเรียนรู้

2.4 สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบ ตามแนวคิดของ Bloom ซึ่งกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ 6 ระดับ คือ ด้านความรู้ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์และการประเมินค่า ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการวิเคราะห์ข้อสอบตามเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้และอัตราส่วนจำนวนข้อสอบในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เนื้อหา/จุดประสงค์	พฤติกรรมการเรียนรู้						รวม
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมิน	
วิเคราะห์ และวิจารณ์องค์ประกอบของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร	1	1		4		1	7
อธิบายลักษณะและแนวทางการเขียนคำคม	2	2	1			1	6
อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	1	2	2			1	6
บอกหลักการจำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย (ภาษาบาลีและสันสกฤต)	2	2		3			7

ตาราง 3 (ต่อ)

เนื้อหา/จุดประสงค์	พฤติกรรมการเรียนรู้						รวม
	รู้-จำ	เข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมิน	
วิเคราะห์คุณค่าของ วรรณคดีเรื่องพระอภัย มณี ตอนพระอภัยมณี หนีนางผีเสื้อสมุทร		3		4		1	8
สรุปความรู้และข้อคิด จากวรรณคดีเรื่องพระ อภัยมณี ตอนพระ อภัยมณีหนีนางผีเสื้อ สมุทร นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง			3	2		1	6
รวม	6	10	6	13	-	5	40

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยสร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เมื่อผ่านการพิจารณาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำมาคัดเลือกเพื่อนำมาใช้ จำนวน 30 ข้อ

2.6 นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ตารางวิเคราะห์ข้อสอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษาความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2.7 นำเสนอแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมเพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 117-118)

2.8 เลือกข้อสอบที่มีความสอดคล้องเหมาะสม จำนวน 40 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาคุณภาพกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ซึ่งเคยศึกษาวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทรมาแล้ว จำนวน 40 คน นำผลการทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ถูก ข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2-0.8 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - 1.00 จำนวน 30 ข้อ ให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีค่าความยาก (P) ตั้งแต่ 0.22 - 0.78 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.22 - 0.63 ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสม มีผลวิเคราะห์ค่าความยาก (P) และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ผ่านเกณฑ์ โดยคัดเลือกให้ครอบคลุมตารางวิเคราะห์ข้อสอบและแต่ละสาระการเรียนรู้มีแบบทดสอบจำนวนเท่า ๆ กัน รวมแบบทดสอบที่คัดเลือกแล้ว 30 ข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 120)

2.9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่คัดเลือกแล้ว หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder และ Richardson ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.72 (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 120)

2.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ได้มาจัดทำเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันแต่สลับข้อและสลับตัวเลือก

2.11 นำแบบทดสอบไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ที่จัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

3.2 วางโครงสร้างคำถามหรือแนวคำถาม และสร้างคำถามโดยการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ตามหลักการของ Likert ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจและแปลผลข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ คือ มีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถาม

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.50 ขึ้นไปทุกข้อ (รายละเอียดดังภาคผนวก ง หน้า 119)

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก่อนการทดลองจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 12 ชั่วโมง ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ตามรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental design) แบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มสอนก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design)

3. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังการทดลองจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้แบบทดสอบเหมือนชุดเดิม สลับข้อและตัวเลือกบันทึกผลเพื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน วิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

4. ดำเนินการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

5. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและสรุปผลการทดลอง

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (Paired - sample)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัด

การเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test (One - sample)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (อิทธิพัทธ์ สวทันพรกุล, 2561, น. 242) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (อิทธิพัทธ์ สวทันพรกุล, 2561, น. 256) โดยมีสูตรดังต่อไปนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (อนุกิต คุณแก้ว, 2562, น. 199)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
การเรียนรู้

$$\sum R \text{ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N \text{ แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่า $IOC \geq 0.5$ ขึ้นไป
ถือว่าสอดคล้องกัน

2.2 การหาค่าความยากง่าย (Difficulty) (อนุกิต คุณแก้ว, 2562, น. 205)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากง่ายของข้อคำถามแต่ละข้อ

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบข้อคำถามนั้นถูก

N แทน จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

การแปลความหมาย หากค่า P มีค่าตั้งแต่ 0.20 - 0.80 ถือว่าข้อสอบนั้นมีความยากง่าย
พอเหมาะ

2.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (อนุกิต คุณแก้ว, 2562, น. 205)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

U แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์

L แทน จำนวนคนที่ทำข้อสอบนั้นถูกของกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์

N_1 แทน จำนวนคนที่สอบผ่านเกณฑ์

N_2 แทน จำนวนคนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

การแปลความหมาย หากค่า B มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ถือว่าข้อสอบนั้นสามารถ
จำแนกคนได้มาก

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-
Richardson Method) (อนุวัต คุณแก้ว, 2562, น. 219) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r_{KR-20} = \left(\frac{K}{K-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

เมื่อ r_{KR-20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 K แทน จำนวนข้อสอบ
 p แทน สัดส่วนของผู้ทำถูกในข้อหนึ่ง เท่ากับ จำนวนคนทำ
 ถูกหาร

ด้วยจำนวนคนสอบทั้งหมด

q แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ $1-p$

S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

$$S^2 = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N^2}$$

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	37	30	14.00	2.79		
หลังเรียน	37	30	25.51	2.27	20.57*	.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 25.51 คะแนน (SD = 2.27) สูงกว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 14 คะแนน (SD = 2.79) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	เกณฑ์	\bar{x}	S.D.	t	Sig.
หลังเรียน	37	30	24	25.51	2.27	4.05*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 37 คน ได้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำนวน 30 ข้อ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 คิดเป็นค่าเฉลี่ย 25.51 คะแนน สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 37		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.73	0.45	มากที่สุด
2	กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้	4.65	0.54	มากที่สุด
3	ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสร้างความท้าทายในการทำงาน	4.76	0.44	มากที่สุด
4	ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้	4.68	0.48	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 37		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ (ต่อ)				
5	นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ที่หลากหลาย	4.73	0.45	มากที่สุด
	รวม	4.71	0.26	มากที่สุด
ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้				
6	ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ออกแบบการเรียนรู้	4.86	0.42	มากที่สุด
7	ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนอง ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็น จุดแข็งของตนในการเรียนรู้	4.70	0.52	มากที่สุด
8	ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารเชิง บวกและทักษะทางสังคม	4.81	0.46	มากที่สุด
9	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน ใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่น	4.70	0.52	มากที่สุด
10	ครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงาน ของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้าง ทักษะการรับมือกับความผิดหวังและการ พัฒนาตน	4.43	0.60	มาก
	รวม	4.70	0.39	มากที่สุด
ด้านสุขภาวะของผู้เรียน				
11	นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ (อารมณ์ เชิงบวก)	4.86	0.35	มากที่สุด
12	นักเรียนได้ทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง ของตน (มีจิตผูกพัน)	4.78	0.48	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	n = 37		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
ด้านสุขภาวะของผู้เรียน (ต่อ)				
	นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีความสัมพันธ์			
13	เชิงบวกระหว่างเพื่อนและครู (ความสัมพันธ์เชิงบวก)	4.86	0.35	มากที่สุด
	นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและ			
14	ตระหนักถึงการตั้งเป้าหมายในชีวิต (ความหมายในชีวิต)	4.57	0.50	มากที่สุด
	นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมองความสำเร็จที่			
15	ใกล้ตัวมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ความสำเร็จ)	4.59	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.74	0.28	มากที่สุด
	ภาพรวม	4.72	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อาษาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$ และ S.D. = 0.26) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสุขภาวะของผู้เรียน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$ และ S.D. = 0.28) ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$ และ S.D. = 0.26) และด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$ และ S.D. = 0.39) ตามลำดับ ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

ด้านสุขภาวะของผู้เรียน นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ (อารมณ์เชิงบวก) ($\bar{X} = 4.86$ และ S.D. = 0.35) นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเพื่อนและครู (ความสัมพันธ์เชิงบวก) ($\bar{X} = 4.86$ และ S.D. = 0.35) นักเรียนได้

ทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตน (มีจิตผูกพัน) ($\bar{X} = 4.78$ และ S.D. = 0.48) นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมองความสำเร็จที่ใกล้ตัวมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ความสำเร็จ) ($\bar{X} = 4.59$ และ S.D. = 0.49) และนักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและตระหนักถึงการตั้งเป้าหมายในชีวิต (ความหมายในชีวิต) ($\bar{X} = 4.57$ และ S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ด้านเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้างความท้าทายในการทำงาน ($\bar{X} = 4.76$ และ S.D. = 0.44) กิจกรรมมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ($\bar{X} = 4.73$ และ S.D. = 0.45) นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.73$ และ S.D. = 0.45) ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็น ($\bar{X} = 4.68$ และ S.D. = 0.48) และกิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ ($\bar{X} = 4.65$ และ S.D. = 0.54) ตามลำดับ

ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.86$ และ S.D. = 0.42) ครูจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการสื่อสารเชิงบวกและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ($\bar{X} = 4.81$ และ S.D. = 0.46) ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองของความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.70$ และ S.D. = 0.52) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.70$ และ S.D. = 0.52) และครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือกับความผิดหวังและการพัฒนาตน ($\bar{X} = 4.43$ และ S.D. = 0.60) ตามลำดับ

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับการนำเสนอผลการสรุปการวิจัยดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีข้อสรุปดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการดำเนินการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีข้อค้นพบในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA พบว่า สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการหลัก 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก ดังนี้

ในขั้นออกแบบแผนการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เลือกสรรวรรณคดี ผู้วิจัยได้เลือกวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร มาเป็นแกนกลางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นวรรณคดีที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 และพบว่าเนื้อหาในวรรณคดีเรื่องนี้มีลักษณะให้ข้อคิดในการใช้ชีวิตครอบครัวและคตินิยมเกี่ยวกับคุณธรรม อีกทั้งมีตัวละครหลากหลาย เหมาะสมในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอนเชิงบูรณาการวิชาภาษาไทยได้ครบถ้วนทุกทักษะ ขั้นที่ 2 พิจารณาตัวชี้วัด ผู้วิจัยได้พิจารณาตัวชี้วัดให้ครอบคลุมทั้ง 5 สาระ ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟังการดู และการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม ในลักษณะทักษะสัมพันธ์และเหมาะสมกับเนื้อหาของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ขั้นที่ 3 ระบุชุดผลงาน ผู้วิจัยได้กำหนดผลงานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการเพื่อประเมินการเรียนรู้หลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้จากเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดมาสร้างผลงานสำคัญ และกำหนดผลงาน ใบงานและใบกิจกรรมย่อย สำหรับประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน เพื่อให้ทราบพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวรรณคดีที่เลือกและตอบสนองตัวชี้วัดที่กำหนด จะเห็นได้ว่า การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานดังกล่าว ช่วยปรับลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา โดยบูรณาการความรู้และทักษะในรายวิชาภาษาไทย ทั้ง 5 สาระการเรียนรู้เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นไปตามธรรมชาติของภาษาที่ต้องพัฒนาทักษะแต่ละด้านอย่างสัมพันธ์กัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สุนันทา อาจสัตว (2559, น. 55) ที่ศึกษาวิจัยและพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานเป็น

นวัตกรรมการที่ใช้ในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้าแบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ สิริภัทร ชลศรานนท์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายหลังเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในขั้นที่ 4 สร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอดแทรกกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้น P (Positive Emotion) อารมณ์เชิงบวก การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้เริ่มต้นหลังจากผู้เรียนได้ศึกษาเนื้อหาของวรรณคดีแล้ว ในขั้นนี้ผู้สอนได้สร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์เชิงบวก อารมณ์เชิงลบ การสร้างสภาวะดุลทางอารมณ์ และเห็นผลกระทบของอารมณ์ทั้ง 2 รูปแบบ นักเรียนร่วมกันอ่านเนื้อหาวรรณคดี วิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณคดี วิจาร์ณอารมณ์ตัวละครในวรรณคดีแล้วเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตน นักเรียนจึงได้เข้าใจมุมมองและความรู้สึกของตัวละครว่าผลของอารมณ์ย่อมส่งผลให้เกิดการกระทำและการแสดงออกของตัวละครนั้น ๆ อย่างไร ทำให้นักเรียนเข้าใจอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น การเรียนรู้ในขั้นนี้ส่งผลให้นักเรียนเกิดอารมณ์เชิงบวกและมีความสุขในการเรียนรู้ เห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจด้านสภาวะของผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ (อารมณ์เชิงบวก) ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) เมื่อนักเรียนมีความสุขและเกิดอารมณ์เชิงบวกในการเรียนรู้จึงส่งผลให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ Fredrickson et al. (2003 อ้างถึงใน เอริก เจนเซน, 2563, น. 141-142) ที่กล่าวว่า การมีอารมณ์ความรู้สึกเชิงบวกอย่างสม่ำเสมอช่วยป้องกันความรู้สึกทุกข์ใจ บรรยากาศการเรียนเชิงบวกช่วยลดตัวชี้วัดทางความเครียดเบื้องต้น ทั้งการกระตุ้นสารสื่อประสาทที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเชิงบวกนำไปสู่พัฒนาการให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูง

ขั้น E (Engagement) การมีจิตผูกพัน ในขั้นนี้นักเรียนได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งโดยทำแบบสำรวจคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง (VIA Youth survey) บนเว็บไซต์ <http://www.viacharacter.org/www/Character-Strengths> ทำให้นักเรียนได้

ทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนตั้งแต่อันดับแรกจนถึงอันดับสุดท้าย เห็นได้จากผลการประเมินความพึงพอใจของด้านสภาวะของผู้เรียน พบว่า นักเรียนได้ทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตน (มีจิตผูกพัน) ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) นอกจากนี้นักเรียนได้วิเคราะห์ว่าตัวละครเอกใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งใดในการแก้ปัญหาในเรื่อง และแนวทางการใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการแก้ปัญหาในเรื่องโดยได้นำเสนอในรูปแบบของการเขียนคำคม การได้เรียนรู้ในชั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีจิตผูกพันในการแก้ปัญหาเพราะได้ใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนและตระหนักถึงคุณค่าของคุณลักษณะดังกล่าว ซึ่งทำให้สนใจที่จะเรียนรู้จึงส่งผลให้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิชาดีเรียลลีลา (2561) ที่กล่าวว่า การสร้างคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง (character strengths) เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็กและเยาวชนในเชิงบวก มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จและความสุขของเด็กในอนาคต เพราะคุณลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งในระดับปัจเจกและสังคม เป็นปัจจัยที่เชื่อมโยงไปสู่การประสบความสำเร็จในการเรียนการศึกษา การสร้างความพึงพอใจในชีวิต รวมถึงการสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้ตนเอง

ชั้น R (Relationship) ความสัมพันธ์ ในชั้นนี้ผู้สอนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างดี ได้ใช้ทักษะการฟัง การดูและการพูด และหลักการใช้ภาษาไทย โดยร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในวรรณคดี ทั้งฝ่ายดีกับฝ่ายดี ฝ่ายร้ายกับฝ่ายร้าย ฝ่ายดีกับฝ่ายร้าย ทำให้ทราบเหตุผลของความสัมพันธ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบนั้น ๆ และได้เชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับประสบการณ์เดิมของตนเอง ทำให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น จากผลการประเมินความพึงพอใจของด้านสภาวะของผู้เรียน พบว่า นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเพื่อนและครู (ความสัมพันธ์เชิงบวก) ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) ในชั้นนี้ผู้สอนได้ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างเสรีและรู้จักการประนีประนอมทางความคิดเพื่อสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกจึงส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการเรียนรู้และนักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Hamre and Pianta (2001 อ้างถึงใน เอริก เจนเซน, 2563, น. 41) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนนั้นเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียน นักเรียนในทุกระดับชั้นที่มีความสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอนมีแนวโน้มที่จะใส่ใจการเรียนมากกว่า ผลการศึกษาข้อนี้สะท้อนข้อเท็จจริงของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นพิเศษ เพราะนักเรียนในช่วยอายุนี้มักรู้สึกโดดเดี่ยว ดังนั้น นักเรียนที่เรียนกับครูผู้สนับสนุนและทุ่มเทอย่างเต็มที่ และมีเพื่อนร่วมชั้นที่คอยสนับสนุน จะมีระดับผลคะแนนตามเกณฑ์ประเมินด้านวิชาการและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสูงกว่านักเรียนอีกกลุ่มที่มี

ปัญหาความสัมพันธ์ การเป็นที่ยอมรับและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จทางวิชาการที่ช่วยป้องกันไม่ให้น่าเรียนทำลายบรรยากาศการเรียนรู้ และสามารถปกป้องนักเรียนจากปัญหาสังคมได้ (Cook et al., 2012 อ้างถึงใน เฮอร์ริก เจนเซน, 2563, น. 42)

ขั้น M (Meaning) ความหมายในชีวิต นักเรียนได้เห็นความสำคัญ คุณค่า และความหมายของวรรณคดีที่ศึกษา โดยได้วิเคราะห์เป้าหมายของการกระทำของตัวละครและผลของการกระทำว่ามีผลดีหรือผลเสียต่อตนเองและสังคมอย่างไร แล้วเชื่อมโยงผลกับประสบการณ์เดิมของตน นักเรียนได้สะท้อนคิดผ่านการอธิบายว่าการเรียนรู้ที่ได้ศึกษานี้จุดประกายการตั้งเป้าหมายในชีวิตของตนอย่างไร และเป้าหมายที่ตั้งไว้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อคุณค่าของตนเอง จากผลการประเมินความพึงพอใจของด้านสุขภาวะของผู้เรียน พบว่า นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและตระหนักถึงการตั้งเป้าหมายในชีวิต (ความหมายในชีวิต) ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และ ขั้น A (Accomplishment) ความสำเร็จ การเรียนรู้ ในขั้นนี้ทำให้เกิดความสำเร็จ คือ ผู้เรียนได้ทักษะความรู้ ข้อคิด และเกิดความรู้สึกเชิงบวก จากการวิเคราะห์ความสำเร็จของตัวละครเอก วิถีปฏิบัติตน การรับมือกับความผิดหวัง แล้วนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตน ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จในอนาคต จากผลการประเมินความพึงพอใจของด้านสุขภาวะของผู้เรียน พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมองความสำเร็จที่ใกล้ตัวมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ความสำเร็จ) ซึ่งความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) จะเห็นได้ว่า ในขั้น M (Meaning) ความหมายในชีวิต และขั้น A (Accomplishment) ความสำเร็จ นั้นช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสะท้อนคุณค่าของสิ่งที่ได้เรียน สร้างสรรค์ผลงาน และเสริมสร้างความรู้สึกรักภูมิใจในตนเอง การเรียนรู้ดังกล่าวช่วยเพิ่มความหมายในชีวิตและความรู้สึกประสบความสำเร็จของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายและมีความสุขส่งผลให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Hattie (2009 อ้างถึงใน เฮอร์ริก เจนเซน, 2563, น. 91) ได้กล่าวถึงงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการประเมินตนเองและการตั้งเป้าหมายความสำเร็จ ในชั้นเรียนสร้างขนาดผลกระทบด้านการเรียนรู้ได้ดีเลิศในระดับ 1.44 ส่งผลให้วิธีการดังกล่าวเป็นปัจจัยที่ก่อประโยชน์สูงสุดอันดับต้น ๆ ต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน

จุดเด่นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA คือ การเชื่อมโยงแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยนำเนื้อหาวรรณคดีมาเป็นแกนกลางในการเรียนรู้ การเรียนรู้ในแต่ละขั้นผู้เรียนต้องศึกษาเนื้อหาของวรรณคดีอย่างละเอียด ก่อนที่จะนำความรู้เหล่านั้นไปวิเคราะห์เนื้อเรื่องหรือตัวละครในวรรณคดี

แล้วเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งเป็นการบูรณาการความรู้ทางภาษาไทยและจิตวิทยาด้านการปรึกษาและแนะแนว เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะของผู้เรียนให้เข้มแข็ง ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งทางสติปัญญาและด้านจิตใจ สอดคล้องกับ พนม เกตุมาน (2561) ที่กล่าวว่า แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เป็นแนวทางจิตวิทยาสมัยใหม่ที่ศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ที่เกิดจากอารมณ์เชิงบวกที่ทำให้คนมีความสุข ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีหลักการให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจจากภายใน มีอารมณ์ด้านบวก ทำให้เรียนรู้ได้อย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความไหลลื่นในการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการเรียนรู้นั้นผู้เรียนมีแรงจูงใจ มีส่วนร่วมเกิดความสัมพันธ์ ความผูกพันกับผู้เรียนด้วยกันและกับผู้สอน เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เกิดความสำเร็จในตนเองและนำไปใช้ได้ทันในภาคปฏิบัติ รูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้จึงช่วยวางรากฐานของการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า และมีความสุขให้แก่ผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข จึงส่งผลให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูง ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA พบว่า สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนโดยนำแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก รูปแบบ PERMA มาประยุกต์กับการสอนเนื้อหาวรรณคดี คือ การนำวรรณคดีมาเป็นแกนกลางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ได้แก่ การอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูด และหลักการใช้ภาษา เชื่อมโยงสัมพันธ์กับวรรณคดี ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ครบถ้วนในระยะเวลาที่กำหนด และผู้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับ ชวิน พงษ์ผจญ (2562, น. 119) พบว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อการเรียนวรรณคดีแบบเดิมที่เน้นการท่องจำเนื้อหาเป็นสำคัญมาเป็นการคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงบทเรียนกับประเด็นต่าง ๆ ในชีวิตจริง ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างเจตคติเชิงบวกและการเห็นคุณค่าของการเรียนวรรณคดีมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาแบบองค์รวมทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดไปพร้อมกับการเรียนวรรณคดี ซึ่งเป็นการเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพกว่าการเรียนแบบแยกแต่ละทักษะออกจากกัน

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนผ่านการศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะเด่นและจุดแข็ง (Character strength) ของชีวิตตัวละครในวรรณคดีเป็นหลัก การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวรรณคดีมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ความเข้าใจวรรณคดีในฐานะบทเรียนและภาพสะท้อนประสบการณ์ชีวิตมนุษย์ อันเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญในการอ่านวรรณคดี อีกทั้งผู้เรียนยังได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างวรรณคดีกับชีวิตของตนเองและโลกปัจจุบัน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้วรรณคดีแต่ละเรื่องพัฒนาเป็นการเรียนรู้ที่มีค่าและความหมายต่อผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวิน พงษ์ผจญ (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) ที่ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA กับการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐาน พบว่า ผู้เรียนได้นำความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ส่งเสริมสุขภาวะมาวิเคราะห์เนื้อเรื่องและตัวละครในวรรณคดี ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของประสบการณ์ชีวิตทางอ้อมที่สอนให้เข้าใจว่าควรต้องใช้ชีวิตอย่างไร อีกทั้งการเชื่อมโยงข้อคิดหรือความรู้ที่ได้ไปพิจารณาตนเองหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญ และพยายามจะนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ ส่งผลให้มีสุขภาวะที่ดีขึ้นในทุกด้าน จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีขึ้น มีอารมณ์เชิงบวกในการเรียนรู้ โดยใช้จิตวิทยาเชิงบวกอยู่บนฐานคิดของทฤษฎีการขยายและเสริมสร้าง (The broaden-and-build theory) ซึ่งเชื่อว่า เมื่อบุคคลประสบกับอารมณ์เชิงบวก จะทำให้นบุคคลเกิดความสุขในการเรียนรู้ ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ รุจิกาญจนรัตน์ (2563, น. 58) ที่ได้ศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแพทย์แผนไทยโดยมีมีความสุขในการเรียนเป็นตัวแปรคั่นกลาง พบว่า เมื่อผู้เรียนมีความสุขจะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นความสุขซึ่งเป็นอารมณ์เชิงบวก จะทำให้นบุคคลขยายการตระหนักรู้ในตนเองสูงขึ้น (Broaden individuals' awareness) กล่าวที่จะสำรวจตนเองทั้งความคิดและพฤติกรรม จึงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ที่สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับ Ryff (1989 อ้างถึงใน สุนิรัตน์ ถาวร, สาธกา พิมพ์อรุณ, และวาริรัตน์ ถาน้อย, 2561, น. 67) ได้อธิบายเกี่ยวกับสุขภาวะทางจิตใจว่า การที่บุคคลเติบโตและมีการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจอย่างต่อเนื่อง ตระหนักรู้ถึงศักยภาพของตนเอง และมองเห็นโอกาสแห่งการปรับปรุงพฤติกรรมของตนตลอดเวลาจะส่งผลต่อผลการเรียนของบุคคลนั้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA โดยภาพรวมนักเรียนพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่นักเรียนเห็นด้วยมากที่สุด คือ ด้านสุขภาวะของผู้เรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนเห็นว่าตนมีสุขภาวะตามองค์ประกอบความอยู่ดีมีสุข (Well-being) ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก รูปแบบ PERMA ได้แก่ 1) อารมณ์เชิงบวก คือ นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ 2) การมีจิตผูกพัน คือ นักเรียนได้ทราบคุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตน 3) ความสัมพันธ์ คือ นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเพื่อนและครู 4) ความหมายในชีวิต คือ นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและตระหนักถึงการตั้งเป้าหมายในชีวิต และ 5) ความสำเร็จ นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมองความสำเร็จที่ใกล้ตัวมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA จึงช่วยส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของผู้เรียน สอดคล้องกับ ชวิน พงษ์ผจญ (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA กับการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐานมีผลต่อสุขภาวะของผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีสุขภาวะในภาพรวมสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมถึงทุกองค์ประกอบย่อยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาวะและแนวทางการพัฒนาสุขภาวะในด้านต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์วรรณคดีที่ตนศึกษาและเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและการนำไปใช้ในชีวิตจริง และสอดคล้องกับ สายรุ่ง ธิตา (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีการเรียนรู้อย่างมีความสุข สูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุข หลังการทดลองนักศึกษากลุ่มทั้งสองมีความแตกต่างกันทั้งข้อคิดเห็นและความถี่ และสอดคล้องกับ นันทวัฒน์ สกลพงศ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยผลของกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกต่อความสุขและการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำ: การวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยเชิงปริมาณพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกมีระดับความสุขและการปรับตัวทางสังคมเพิ่มขึ้นทั้งในระยะหลังการทดลองและติดตามผลเมื่อเปรียบเทียบกับระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า ภายหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกเกิดการพัฒนาความสุขจาก

การได้แบ่งปันความทุกข์ ประสบการณ์จากเพื่อนซึ่งกลับมาสะท้อนให้มองเห็นคุณค่าและความงดงามภายในชีวิตของตน นอกจากนั้น การปรับตัวทางสังคมที่ดีมากขึ้นจากการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่และเกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับเพื่อนมากขึ้น ผลการวิจัยนี้นำไปสู่การเติมเต็มองค์ความรู้ด้านการประยุกต์กิจกรรมด้านจิตวิทยาเชิงบวกที่นิยมใช้ในการพัฒนารายบุคคลสู่การพัฒนากลุ่มบุคคลโดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นเพื่อเอื้อให้เกิดความงอกงามทางจิตใจและสังคมสูงขึ้น

รองลงมาคือ ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมมีความหลากหลายไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้ โดยกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ได้ฝึกคิดวิเคราะห์ ประเมินค่า และแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ อีกทั้งยังได้รู้จักแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย สอดคล้องกับ พิมพาพัญ ทองกิ่ง (2563, น. 55) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิด Teach Less learn More (TLLM) ที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตของผู้เรียน โดยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นของตนเองและลดการเรียนรู้แบบท่องจำลง ด้านของผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและจัดหารูปแบบวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนและกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

ลำดับสุดท้ายคือ ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่ตอบสนองของความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียน ได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน การสื่อสารเชิงบวกและทักษะสังคม สอดคล้องกับ Ladd and Dinella (2009 อ้างถึงใน เอริก เจนเซน, 2563, น. 298) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในห้องเรียนอย่างต่อเนื่องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีส่วนสำคัญให้เกิดความสำเร็จ การมีส่วนร่วมอาจต้องอาศัยการประมวลผลด้านการรู้คิดระดับสูง แต่ก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่ผู้เรียนจะอยู่ในภาวะทางอารมณ์เชิงบวกและมีประสบการณ์เชิงบวกในโรงเรียน และสอดคล้องกับ พิมพาพัญ ทองกิ่ง (2563, น. 55) กล่าวว่า บรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้ อยากรเรียนและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากครูผู้สอนสามารถสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ดี ย่อมช่วยให้ผู้เรียนทุกคนรู้สึกความสำคัญของตนเอง มีกำลังใจที่จะพัฒนาตนเองและรักการเรียนรู้ เป็นผู้ที่พร้อมจะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ บทบาทของครูในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเชิงบวกจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง

จากผลการศึกษาดังกล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้นิววิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในบทเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง และเสริมสร้างสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนให้มีความสุขในการเรียนรู้ จึงทำให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนต้องจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยก่อนที่จะใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวรรณคดีไทยที่ศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสุด และผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนอาจมีสภาวะทางอารมณ์ที่ไม่พร้อมในการเรียนรู้ เช่น เกิดภาวะเครียด เนื่องจากมีภาระงานจากการเรียนหรือการทำกิจกรรมของโรงเรียน ซึ่งอาจส่งผลทำให้การเรียนรู้ในชั่วโมงนั้นไม่เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ ผู้สอนสามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของผู้เรียน

1.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA มีลักษณะกิจกรรมที่หลากหลายและมีกระบวนการกลุ่มจึงจำเป็นต้องใช้เวลามาก ดังนั้น ควรควรคำนึงถึงเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในระดับชั้นอื่น ๆ และในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้อรรถคดีไทยในเรื่องอื่น ๆ หรือวรรณคดีไทยในลักษณะอื่น ๆ

2.3 ควรมีการนำแบบวัดสุขภาวะ PERMA-Profilier มาใช้สำหรับเป็นเครื่องมือในการวัดสุขภาวะของผู้เรียน ร่วมกับตัวแปรตามอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
 กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. สืบค้น 26 เมษายน 2563, จาก
https://drive.google.com/file/d/1LilbGK2o-OZplOlx5vv8AZJ_4tSXzrXd/view.
- กิตติศักดิ์ รุจิกาญจนรัตน์. (2563). อิทธิพลของรูปแบบการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักศึกษาแพทย์แผนไทยโดยมีความสุขในการเรียนเป็นตัวแปรคั่นกลาง. *วารสาร
 มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 40(2), 50-61. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sujthai/article/view/198616/164203>
- ฉลอง สวัสดิ์ และณรงค์ศักดิ์ โยธา. (2553). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชา
 แคลคูลัส 1 สำหรับวิศวกรของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (รายงาน
 ผลการวิจัย)*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- เจดีย์ชัย พันธุ์เลิศ. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรม
 เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต)*.
 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/16488>
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2555). *สอนภาษาไทยอย่างไรให้น่าเรียน*. สืบค้น 4 เมษายน 2563,
 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/501568>
- ชวีน พงษ์ผจญ. (2561). *แนวคิดในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษา*. สืบค้น
 4 เมษายน 2563, จาก <http://www.thaistudies.chula.ac.th>
- ชวีน พงษ์ผจญ. (2562). การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แนวคิด วรรณคดีเป็นฐาน:
 แนวคิด แนวทางปฏิบัติ และประเด็นที่ควรพิจารณา. *วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ*, 26(2),
 95-125. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/abc/article/view/179443/157003>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชวิน พงษ์ผจญ. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกโดยใช้รูปแบบ PERMA กับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นฐานเพื่อสร้างเสริมสุขภาพของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*. 43(1)
- ฐินิรัตน์ ถาวร, สาธกา พิมพ์รุณ, และวาริรัตน์ ถาน้อย. (2561). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับสุขภาพทางจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 36(3), 59-70. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/ns/article/view/146982/108306>
- นันท์ชิตส์ถันท์ สกุลพงศ์. (2562). ผลของกิจกรรมกลุ่มด้านจิตวิทยาเชิงบวกต่อความสุขและการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำ : การวิจัยแบบผสมวิธี. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 11(1), 35-52. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JBSD/article/view/148970/121986>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญศรี พรหมมาพันธุ์ และนवलเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. (2553). หน่วยที่ 5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พนม เกตุมาน. (2561). จิตวิทยาเชิงบวกและการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง. สืบค้น 4 เมษายน 2563, จาก <https://www.facebook.com/pketumarn/posts/2330758660272170>
- พรทิพย์ แจ่มจั่น และชยพร กระต่ายทอง. (2553). "การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบบูรณาการ" ชุดฝึกอบรมภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุต.โต. (2542). *ชีวิตที่สมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- พิมพ์พัญ ทองกิ่ง. (2563). บทบาทครูกับการจัดบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวกในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(1), 50-59. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/cmujedu/article/view/226951/164122>
- ไพศาล หวังพานิช. (2536). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภูษิมา ภิญญ์สินวัฒน์. (2563). *จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย*. สืบค้น 13 พฤษภาคม 2564, จาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ล้วน สายยศ. (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรพร วิบูลยศรีน. (2561). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาตี เขียวลีลา. (2561). *คาแรกเตอร์สำคัญ 24 ข้อ: เป้าหมายการศึกษาสากลและคุณภาพชีวิตคนรุ่นใหม่*. สืบค้น 26 มีนาคม 2564, จาก <https://thepotential.org/knowledge/character-strengths/>.
- ศศิภา นันทสมบุญ. (2562). *แนวทางการใช้จิตวิทยาเชิงบวกในการสอนทักษะปฏิบัติดนตรีระดับขั้นต้น*. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 24(2), 1-11. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/OJED/article/view/188421/153749>
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2544). *การเรียนรู้อย่างมีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โสสิตการพิมพ์.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562. *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562*. สุโขทัย: โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สายรุ้ง ธิตา. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สิรภัทร ชลศรานนท์. (2558). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามมิติกับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณคดีเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงบรรยายสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุดารัตน์ ต้นศิริวัฒน์. (2560). จิตวิทยาเชิงบวก : การพัฒนา ประยุกต์ ความท้าทาย. *วารสาร พฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 9(1), 277-290. สืบจาก <http://bsris.swu.ac.th/jbsd/601/15sudararat.pdf>
- สุนันทา อาจลัดดู. (2559). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีกลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า แบบบูรณาการตามแนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยราชภัฏ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่. สืบค้นจาก <http://www.cmruir.cmru.ac.th/handle/123456789/1639>
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุวัต คุณแก้ว. (2562). *การวัดผลและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา อ่อนธานี. (2561). มุมมองในการพัฒนาหลักสูตรผ่านแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 22(1), 366-380. สืบค้นจาก https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/149817/156286
- อารีย์ คงสวัสดิ์. (2544). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อในการเรียนคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อิทธิพัทธ์ สุธันพรกุล. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา แนวคิดและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน. (2553). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เอริก เจนเซน. (2563). *สอนเปลี่ยนชีวิต : 7 ชุดความคิดพลิกห้องเรียนเพื่อเด็กทุกคน* [Poor students, rich teaching: seven high-impact mindsets for students from poverty, revised edition] (ฐานันดร วงศ์กิตติธร และลลิตา ผลผลา, แปล). กรุงเทพฯ: บุ๊คสเคป. (ต้นฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. 2019).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 5 ท่าน ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
 - 1.1 ดร.ทรงภพ ชุนมธุรส
 อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร
 - 1.2 นายธเนศ มยุรา
 ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล
 - 2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤชยาภาณุจันท์ โตพิทักษ์
 อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร
 - 2.2 นายไพฑูลย์ พวงเงิน
 ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษา
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา ช่ออนธานี
 อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

3. แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิง
บวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ
 ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย
 ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา วงศ์กรด
 นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 Email : kanchanaw62@nu.ac.th
 โทร. 0945308157

ที่	รายการการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
ด้านการกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาพรวม)							
1	ความครบถ้วนครอบคลุมขององค์ประกอบ						
2	การเรียงลำดับองค์ประกอบมีความเหมาะสมเข้าใจง่าย						
3	ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน						
4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย						
ด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้							
1	สาระสำคัญมีความเหมาะสม แสดงถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ						
3	มีความเป็นไปได้ สามารถปฏิบัติได้จริง						
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA						
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ						
3	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน ปฏิบัติได้จริง						
4	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม						
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเวลาเรียน						

ที่	รายการการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ข้อเสนอแนะ
		5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล							
1	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้						
2	การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
3	มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้						
4	มีการวัดผลตามสภาพจริง						
5	เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้						

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์
ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละข้อคำถาม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางการประเมินแบบทดสอบ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ
ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย
ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา วงศ์กรด
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
Email : kanchanaw62@nu.ac.th
โทร. 0945308157

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์ และวิจารณ์องค์ประกอบของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร					
1. ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนของการอ่าน วิเคราะห์ วิจารณ์วรรณคดี (ความรู้ ความจำ)	ก. บอกพิมพ์ลักษณะของหนังสือ ข. บอกประเภทและจุดมุ่งหมายของเรื่อง ค. กล่าวถึงบริบทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน ง. วิเคราะห์องค์ประกอบของเนื้อเรื่องในด้านต่างๆ				
2. ข้อใดปฏิบัติถูกต้องตามหลักการประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน (ความเข้าใจ)	ก. สมพงษ์ อ่านทำความเข้าใจสรุปความ พิจารณาคุณค่า ข. วัชระ อ่านทำความเข้าใจตีความ วิเคราะห์เนื้อหา พิจารณาคุณค่างานเขียน ค. มยุรา อ่านทำความเข้าใจตอบคำถาม ตีความ พิจารณาคุณค่าของงานเขียน ง. นภัทร อ่านตีความ สรุปความ วิเคราะห์แนวคิด และเนื้อหา พิจารณาคุณค่าของงานเขียน				
3. ข้อใดคือแก่นเรื่องของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (วิเคราะห์)	ก. การเอาชนะอุปสรรค ข. ความรักระหว่างแม่กับลูก ค. ความเสียสละของพ่อที่มีต่อลูก ง. ความรักระหว่างสามีภรรยาที่ไม่เหมาะสมกัน				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
4. “สินสมุทรมิได้กลัวกลับหัวร่อ ถูกไม่ขอจากพระองค์อย่าสงสัย แม้มารตามาตามจะห้ามไว้ พระรีบไปก่อนเข้ายาปรารมภ์” คำกลอนข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสิน สมุทรมีลักษณะนิสัยอย่างไร (วิเคราะห์)	ก. มีอารมณ์ขัน ข. กล้าหาญ ค. ผูกพันกับแม่ ง. ชอบเล่นสนุก				
5. . จะไปไหนไม่หันผีเสื้อน้ำ วิบากกรรมก็จะสู้อยู่เป็นผี ท่านส่งเราเข้าที่เกาะละเมาะนี้ แล้ว รีบหนีไปในน้ำแต่ลำพัง” ข้อใดมิได้แสดงคุณธรรมของตัว ละครผู้กล่าวข้อความข้างต้น	ก. กล้าหาญ ข. เสียสละ ค. เชื้อมั่นในตนเอง ง. เห็นอกเห็นใจผู้อื่น				
6. พระอภัยมณีใจหายไม่วายเหลียวให้ เปล้าเปลี่ยวนัยนาเพียงอาลัย แต่มาณะกะษัตริย์ผู้กัดฟัน อุตสาห์กลั่นกลืนน้ำตาแล้วพาที่ จะไปไหนไม่หันผีเสื้อน้ำ วิบากกรรมก็จะสู้อยู่เป็นผี ท่านส่งเราเข้าที่เกาะละเมาะนี้ แล้วรีบหนีไปในน้ำแต่ลำพัง คำกลอนข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการ กระทำของพระอภัยมณี ตรงกับ ข้อความในข้อใด (วิเคราะห์)	ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า ข. หนีไปตายเอาดาบหน้า ค. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี ง. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณ ว่า				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
<p>7. บทประพันธ์ต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมของตัวละคร คือ นางผีเสื้อสมุทรที่ปฏิบัติต่อสินสมุทรมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด (ประเมินค่า)</p> <p>อสุรีผีเสื้อเหลือจะอด แค้นโอรสราวกับไฟไหม้มั่งสา ช่างหลอกหลอนผอนผันจ่านรรจา แม้จะว่าโดยดีเห็นมิฟัง จะจับไว้ให้พาไปหาพ่อ แล้วหักคอเสียให้ตายเมื่อภายหลัง โกรธवादผาดเสียงสำเนียงดัง น้อยหรือยังโหยกเหยกเด็กเกร</p>	<p>ก. เหมาะสม เพราะสินสมุทรพาพระอภัยมณีหนีไปจากมารดาของตน</p> <p>ข. ไม่เหมาะสม เพราะควรพูดจาเกลี้ยกล่อมให้สินสมุทรพาไปพบพระอภัยมณี</p> <p>ค. เหมาะสม เพราะสินสมุทรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับผู้เป็นมารดาของตน</p> <p>ง. ไม่เหมาะสม เพราะผู้เป็นมารดาไม่ควรใช้ความรุนแรงกับลูก ต้องใช้เหตุผลมากกว่าการใช้กำลัง</p>				
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายลักษณะและแนวทางการเขียนคำคม					
<p>8. คำคม มีลักษณะอย่างไร (ความรู้ความจำ)</p>	<p>ก. ข้อความที่ให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจและมีคุณประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>ข. ข้อความมีลักษณะเป็นถ้อยคำที่หลักแหลมชวนให้คิด</p> <p>ค. ข้อความที่ส่งเสริมให้ทำความดี</p> <p>ง. ข้อความสั้นๆ จดจำได้ง่าย</p>				
<p>9. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการเขียนคำคม (ความรู้ความจำ)</p>	<p>ก. อาจชี้แนวทางในการแก้ปัญหาหรือมิได้ชี้แนวทางในการแก้ปัญหาก็ได้</p> <p>ข. ไพเราะ สัมผัสคล้องจอง และโน้มน้าวใจผู้ฟังให้ปฏิบัติตาม</p> <p>ค. ใช้ถ้อยคำคมคายให้อารมณ์ที่กินใจ</p> <p>ง. มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตน</p>				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
10. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเขียนคำคม (ความเข้าใจ)	ก. คำคมมักจะชี้แนวทางในการแก้ปัญหาเสมอ ข. คำคมจะต้องมีจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเท่านั้น ค. คำคมจะใช้แทนคำพูดธรรมดาเพื่ออ้างอิงคำพูดให้มีน้ำหนักขึ้น ง. คำคมเป็นข้อความที่จิตใจแต่งขึ้นเพื่อเป็นการเชิญชวนให้ปฏิบัติมากกว่าเป็นคำสั่ง				
11. ข้อความใดถูกต้องตามลักษณะของคำคม (ความเข้าใจ)	ก. รากของการศึกษาอาจขม แต่ผลของมันนั้นหวาน ข. ดูแลธรรมชาติให้ปลอดภัย ร่วมใจอาสาพัฒนา ค. เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ ง. เชื่อผู้นำ ชาติพ้นภัย				
12. บุคคลในข้อใดนำแนวทางการเขียนคำคมไปใช้ได้ อย่างถูกต้อง (การนำไปใช้)	ก. ญาญ่าเลือกคำคมจากอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาปรับเปลี่ยนคำแล้วนำไปใช้ ข. มะปรางกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะเขียนใจความเรื่องอะไรอย่างไร ค. นิกรเลือกคำคมจากอินเทอร์เน็ตที่ชนะการประกวดไปปรับใช้อย่างเหมาะสม ง. ทองประสมเขียนคำคมเพื่อโน้มน้าวใจให้เพื่อนๆ ช่วยกันดูแลความสะอาดภายในห้องเรียน				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
13. ข้อความข้อใด เหมาะสมในการเขียนคำ คมเกี่ยวกับปฏิบัติตนของ นักเรียน (การประเมินค่า)	ก. ความจริงจั่งตั้งใจคือกุญแจไขสู่ ความสำเร็จ ข. เด็กเก่งเป็นศรีแก่ชาติ เด็กไม่ฉลาด ชาติไม่เจริญ ค. เด็กไทยยุคใหม่ รู้รักสามัคคี รู้หน้าที่ พลเมืองไทย ง. ความรักในวัยเรียนเหมือนจุดเทียน กลางสายฝน				
จุดประสงค์การเรียนรู้ : อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต					
14. การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์สื่อได้ถูกต้องตรงกับ ข้อใด (ความรู้ความจำ)	ก. วิเคราะห์ข้อบกพร่องของสิ่งที่ฟังและ ดู ข. วิเคราะห์บุคลิกลักษณะลีลาท่าทาง ของผู้ส่งสาร ค. วิเคราะห์แนวคิดในการนำเสนอสาร ของผู้ส่งสาร ง. วิเคราะห์ในเชิงโครงสร้างเนื้อหาที่ผู้ ส่งสารนำเสนอ				
15. บุคคลในข้อใดมี วิจรรณญาณในการฟังและ การดู (ความเข้าใจ)	ก. ภูริเดช ฟังและดูสื่อแล้วนำไปปฏิบัติ ตาม ข. พิษณุ ฟังและดูสื่อแล้วศึกษา จุดมุ่งหมายของเรื่อง ค. วีระชิต ฟังและดูสื่อแล้วพูด วิพากษ์วิจารณ์ตามความพอใจ ง. ณัชชา ฟังและดูสื่อแล้ววิเคราะห์ จุดมุ่งหมาย ความน่าเชื่อถือ แล้ว ประเมินค่า				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
16. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการพูดวิเคราะห์และวิจารณ์ (ความเข้าใจ)	ก. พูดโต้ตอบ ข. พูดอธิบาย ค. พูดชี้แจงเหตุผล ง. พูดแสดงความคิดเห็น				
17. ใครปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการพูดมากที่สุด (การนำไปใช้)	ก. เบลล่าหลับตาขณะพูด เพื่อรวบรวมสมาธิ ข. รัชวินก้มลงอ่านบทพูด เพื่อลดความประหม่า ค. สิริใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูด เพื่อให้การพูดน่าสนใจ ง. อาทิวราห์พูดให้มีเสียงสูงต่ำเหมือนร้องเพลง เพื่อเพิ่มความไพเราะ				
18. บุคคลในข้อใดไม่มีการยกหูในการฟัง การดู และการพูด (การนำไปใช้)	ก. ปัญญาพูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล ใช้คำพูดสุภาพในทุกสถานการณ์ ข. ศิลาปิดเครื่องมือถือสารและไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นในขณะที่ฟัง ค. ฟ่ำไลปิดเสียงโทรทัศน์และใช้โทรศัพท์ในระหว่างการฟังและดูไม่ให้ใครรู้ ง. ภูผาคบควมสติและอารมณ์ไม่ได้ถึงผู้ฟังเพื่อต้องการเอาชนะ เมื่อมีความเห็นที่แตกต่าง				
19. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนในการวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู ได้อย่างเหมาะสม (การประเมินค่า)	ก. อารยารรวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูดด้วยการสรุปประเด็นสำคัญต่างๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างที่เป็นรายละเอียดประกอบ ข. มารี่มีความเชื่อมั่นในการพูด และทักษะในการพูดเป็นอย่างดี จึงไม่จำเป็นต้องเตรียมเนื้อหาและรายละเอียดในการพูดมากนัก ค. พิมพีใจรวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูดเฉพาะในประเด็นสำคัญ ไม่เน้นรายละเอียด ง. นาราใช้ภาษาแบบกันเอง เน้นตลกขบขันเพื่อให้ประทับใจผู้ฟัง				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : บอกหลักการจำแนกคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย (ภาษาบาลีและสันสกฤต)					
20. ข้อใดเป็นหลักเบื้องต้นในการจำแนกคำที่มาจากภาษาสันสกฤต (ความรู้ความจำ)	ก. สังเกตคำที่มีไม่ทันขนาด ข. สังเกตคำที่มีสระ ฤ ไอ และ เอา ค. สังเกตคำที่มีพยัญชนะ ศ และ ษ ง. ใช้หลักตัวสะกดตัวตามตรงตามแบบแผน				
21. ข้อใดเป็นหลักเบื้องต้นในการจำแนกคำที่มาจากภาษาบาลี (ความรู้ความจำ)	ก. สังเกตคำที่มีไม่ทันขนาด ข. สังเกตคำที่มีสระ ฤ ไอ และ เอา ค. สังเกตคำที่มีพยัญชนะ ศ และ ษ ง. ใช้หลักตัวสะกดตัวตามตรงตามแบบแผน				
22. คำใดมาจากภาษาสันสกฤต (ความเข้าใจ)	ก. อัจฉริยะ ข. ทรรคนะ ค. บรรทม ง. เฉพาะ				
23. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าคำบาลีและสันสกฤต ที่เป็นคำเดียวกันอาจใช้ต่างรูปและต่างความหมายกันในภาษาไทย (ความเข้าใจ)	ก. บุชบา นุปผา ข. มัจฉา มัตสยา ค. ทิวี ทฤษฏี ง. สัจ สัตย์				
24. คำประพันธ์ในข้อใดไม่มีคำศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต (วิเคราะห์)	ก. ครั้นจับได้ให้ระวางแคลงวิญญาณ์ ข. พวกเรือแตกแซกฝรั่งแลอังกฤษ ค. อยู่เกาะแก้วพิสดารสำราญใจ ง. ด้วยเดิมทีบุญาเป็นมานุษย์				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
25. "ปัจจุบันคนทำบุญมีน้อย เพราะ ความเจริญทางด้านวัตถุมีมากขึ้น" ข้อความข้างต้นมีคำภาษาบาลี ทั้งหมดกี่คำ (วิเคราะห์)	ก. 2 คำ ข. 3 คำ ค. 4 คำ ง. 5 คำ				
26. ข้อใดมีคำบาลีและสันสกฤตอยู่ในประโยค (วิเคราะห์)	ก. เมตตายเป็นธรรมที่มีมนุษย์ ทุกคนพึงมีอยู่ติดตัว ข. ตำรวจจับผู้ร้ายได้ใน สถานบันเทิงใจกลางเมือง ค. เทคโนโลยีสมัยนี้ล้ำหน้า เกินกว่าที่เราจะตามทัน ง. ฉันซื้อขนมจีบและ ซาลาเปาจากร้านสะดวก ซื้อหน้าปากซอย				
จุดประสงค์การเรียนรู้ : วิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัย มณีหนีนางผีเสื้อสมุทร					
27. พระโยคีชี้หน้าว่าอุเหม่ ยังไว้เว้วุ่นวายชิตายโง เพราะหวงผัวมัวเมาเฝ้าตะโกรง ว่ากูโงมึงก็ตกรนกรเอง ยักซาดตาโตโมโหมาก รูปก็กากปากก็เปราะไม่เหมาะเหม็ง นมสองข้างอย่างกระโปรงดูโงงเตง ผัวของตัวเองเขาระอาไม่น่าชม คำประพันธ์ข้างต้นนี้ใช้สรรพนาม ในข้อใด (ความเข้าใจ)	ก. เสาวรจณี ข. นารีปราโมทย์ ค. พิโรธวาหัง ง. สัลลาบังคพิสัย				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
28. คิดถึงน้องสองคนที่ปกเกล้า จะสร้อยเศว้าไศกาน่าสงสาร ด้วยพลัดพรากจากมาเป็นช้านาน ไม่แจ้งการว่าข้างหลังเป็นอย่างไร จึงจำร้างห่างห้องให้น้องโกรธ จงดโทษพี่ยาอักษมาลัย แม้ไปได้ก็จะพาแก้วตาไป นี่จนใจเสียด้วยนางต่างตระกูล คำประพันธ์ข้างต้นเป็นคำพูดของตัวละครใด (ความเข้าใจ)	ก. พระโยคี ข. สิ้นสมุทร ค. นางผีเสื้อสมุทร ง. พระอภัยมณี				
29. คำประพันธ์ในข้อใดไม่แสดง อาการเคลื่อนไหว (ความเข้าใจ)	ก. เห็นละเมาะเกาะเขาเขียวข่ม โขดตะคุ่มเคียงเคียงเรียงรุกษา ข. ฝูงม่านน้ำท่าท่าเหมือนม้าเผ่น ขึ้นลอยเล่นเลี้ยวลัดจวดเจวียน ค. มังกรเกี่ยวเลี้ยวลอคอดมังก ประชุมซอนแฝงชลขึ้นนวนเวียน ง. ตะเพียนทองท่องน้ำนำตะเพียน ดาษเดียวรดูเพลิงจนเกินมา				
30. อธิษฐานตาโตโมโหมาก รูปก็กาปากก็เปราะไม่เหมาะเหม็ง นมสองข้างอย่างกระโปรงดูโตงเตง ผิวของเอ็งเขาระอาไม่น่าชม" จากบทกลอนนี้ กวีมิได้ใช้กลวิธีการ ประพันธ์ในข้อใด	ก. การใช้ถ้อยคำที่ทำให้ผู้อ่านเกิด อารมณ์ขัน ข. การใช้คำสัมผัสในแพรวพราว ค. การใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ ง. การใช้คำซ้ำ				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
31. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ในข้อใด ไม่ปรากฏในนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (วิเคราะห์)	ก. ประพันธ์ด้วยรูปแบบของกลอนสุภาพหรือกลอนแปด มีการเล่นเสียงสัมผัสในแพรวพราว ข. ปรากฏรสวรรณคดีไทยที่โดดเด่น คือ พิโรธวาที และสัลลาปังคพิสัย ค. มีการใช้ภาพพจน์บุคคลตัวอย่างเด่นชัด ง. มีการใช้คำพรรณนาโวหาร				
32. ความเชื่อในเรื่องใด มีอิทธิพลต่อนางผีเสื้อสมุทรมากที่สุด (วิเคราะห์)	ก. ความเชื่อเรื่องความฝัน ข. ความเชื่อในกฎแห่งกรรม ค. ความเชื่อเรื่องล้างสังขันธ์ ง. ความเชื่อเรื่องเวทมนตร์คาถา				
33. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรมในข้อใด ไม่ปรากฏในนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี (วิเคราะห์)	ก. ความรักระหว่างสามีกับภรรยา ข. ความรักระหว่างบุตรกับมารดา ค. การอยู่ในสังคมต้องใช้สติปัญญา ง. การเลี้ยงบุตรมีการผูกเปลห่มหล่อม				
34. บทประพันธ์ในข้อใด แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละคร ใน เรื่อง ที่ ไม่เหมาะสม (การประเมินค่า)	ก. สิ้นสมุทรสุดแสนสงสารแม่ ข้าเลี้ยงแลดูหน้าน้ำตาไหล จึงกราบกรานมารดาแล้วว่าไปจะเข้าใกล้ ทูนหัวลูกกลัวนัก ข. สิ้นสมุทรผลุดอกนอกกรักแระ แล้วล่อแม่ตบหัตถ์ผิดผางผาง แกล้งหลบลี้นินวนไปต้นทาง หมายให้ห่างบิดาได้คลาไคล ค. นางเงือกน้อยสร้อยเศวราเข้ามาผัดแบก กษัตริย์ว้ายเสือกเสือกสกลน กำลังสาวคราวด่วนด้วยจวนจน ออกกลางชลโบกหางผางผางไป ง. พี่มนุษย์สุดสวาทเป็นชาติยักษ์ จงคิดหักความสวาทให้ขาดสูญ กลับไปอยู่คูหาอย่าอาดูร จงเพิ่มพูนภาวนารักษาธรรม				

ข้อความ	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
จุดประสงค์การเรียนรู้ : สรุปรูปร่างและข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง					
35. เมื่อนักเรียนอยู่ในภาวะวิกฤต จะนำแบบอย่างที่ดีในด้านใดของพระอภัยมณีมาใช้ (การนำไปใช้)	ก. การให้อภัย ข. การมีปียวาจา ค. การให้ความรัก ง. การตั้งสติอย่างมั่นคง				
36. บุคคลในข้อใดนำข้อคิดที่ได้จากนิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม (การนำไปใช้)	ก. สมศรีพยายามพูดคุยกับลูกด้วยเหตุผลและความรัก ไม่ใช่อารมณ์และความรุนแรงกับลูก ข. สมใจปิดกั้นตนเองในเรื่องความรัก เพราะไม่อยากผิดหวังเสียใจเหมือนนางผีเสื้อสมุทร ค. สมศักดิ์พยายามช่วยเหลือผู้อื่นก่อนเสมอ แม้ว่าจะทำให้ตนเองเดือดร้อน ง. สมพรมีความเชื่อในเรื่องความฝัน เขาจึงตั้งใจศึกษาเรื่องการทำนายฝัน				
37. คุณธรรมข้อใดของสินสมุทรที่สามารถนำมาใช้ในสังคมปัจจุบันได้ (การนำไปใช้)	ก. การรู้จักขอโทษบุคคลที่ตนเองได้ล่วงเกิน ข. การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ค. การปกป้องภัยพิบัติให้แก่ผู้มีพระคุณ ง. ความรักและเคารพบุพการี				
38. ความรู้ในเรื่องใดไม่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนหนีนางผีเสื้อสมุทร (วิเคราะห์)	ก. ความเชื่อของคนไทยในเรื่องความฝัน ยักษ์เปรต สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เวทมนตร์คาถา ข. คุณธรรม ความเมตตา ความรัก และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ค. การแต่งคำประพันธ์ที่ดีจะต้องดีเด่นทั้งรสคำและรสความ ง. การประพาดิตนในสังคมให้รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน				

ข้อคำถาม	ตัวเลือก	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
		+1	0	-1	
39. คำประพันธ์ในข้อใด แสดงให้เห็นข้อคิดหลักที่ ปรากฏในนิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อ สมุทร (วิเคราะห์)	ก. พี่มนุษย์สุดสาวทเป็นชาติยักษ์ จงคิดหักความสวาทให้ขาดสูญ กลับไปอยู่คูหาอย่าอาดูร จงเพิ่มพูนภวนารักษารธรรม ข. ฝ่ายโยคีมีศพจนารถ ให้โอวาทนางยักษ์ไม่หักหาญ จงตัดบ่วงห่วงใยอาลัยลาน อย่าปองผลาญลูกแก้วของตัวเลย ค. อย่าครวญคิดติดตามด้วยความโกรธจะ เป็นโทษกับสีกาเมื่ออาสัญ จงยับยั้งฟังคำรูปรำพัน ไปสรวรคันฤพานสำราญใจ ง. อย่าฆ่าสัตว์ตัดชีวิตพิษฐาน หมายวิมานเมืองแมนแดนสรวรค์ จะเกิดไหนขอให้พบประสบกัน อย่าไศกศัลย์แคล้วคลาดเหมือนชาตินี้				
40. จากการศึกษา วรรณคดีเรื่อง พระอภัย มณี ตอน พระอภัยมณีหนี นางผีเสื้อสมุทร ตัวละคร ใดมีความเสียสละมาก ที่สุด (ประเมินค่า)	ก. สิ้นสมุทร ข. นางเงือก ค. พ่อแม่ของนางเงือก ง. พระโยคี				

ตอนที่ 2 ข้อเสนอนะเพิ่มเต็ม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ
โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตารางการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ ในช่องระดับความเหมาะสม ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์ข้อนั้น

2. เมื่อท่านพิจารณาและทำการประเมินตามรายการที่กำหนดไว้แล้ว ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ในการปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและ

ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา วงศ์กรด

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Email : kanchanaw62@nu.ac.th

โทร. 0945308157

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
ด้านเนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้				
1. กิจกรรมมีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น				
2. กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้				
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ และสร้างความท้าทายในการทำงาน				
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและแสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้				
5. นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่หลากหลาย				
ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้				
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้				
7. ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้				
8. ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารเชิงบวก และทักษะทางสังคม				
9. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น				
10. ครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือกับความผิดหวังและการพัฒนาตน				

ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการ
เรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 หลังเรียน	25.51	37	2.268	.373
ก่อนเรียน	14.00	37	2.789	.458

Paired Samples Test

		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval of the Difference				
Pair					Lower	Upper			
1	หลังเรียน - ก่อนเรียน	11.514	3.404	.560	10.378	12.649	20.571	36	.000

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

T-Test

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
หลังเรียน	37	25.51	2.268	.373

One-Sample Test

Test Value = 24

	t	Df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
หลังเรียน	4.059	36	.000	1.514	.76	2.27

ภาคผนวก ง ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
3. ผลการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
4. ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
5. คะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 กลุ่มทดลอง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อำนพินิจ คิดเชิงบวก

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
3	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
4	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
5	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6	4	4	4	5	4	4.20	0.45	มาก
7	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
8	5	5	4	5	3	4.40	0.89	มาก
9	4	5	3	5	4	4.20	0.84	มาก
10	4	4	3	5	3	3.80	0.84	มาก
11	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
12	4	4	4	5	4	4.20	0.45	มาก
13	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
14	4	4	4	4	4	4.00	0.00	มาก
15	4	4	4	4	4	4.00	0.00	มาก
16	3	4	4	4	4	3.80	0.45	มาก
17	3	4	4	4	4	3.80	0.45	มาก
	รวม					4.28	0.50	มาก

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คมคำนำชีวิต มีจิตผูกพัน

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
3	4	4	5	5	4	4.40	0.55	มาก
4	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
7	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
8	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9	5	5	5	5	3	4.60	0.89	มากที่สุด
10	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
11	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
12	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
13	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
14	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
15	5	4	4	4	3	4.00	0.71	มาก
16	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
17	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
	รวม					4.47	0.55	มาก

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พัง พุด ดู ภูมิวิจารณ์ สานสัมพันธ์เชิงบวก

ข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
4	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
6	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
7	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
8	5	5	4	5	3	4.40	0.89	มาก
9	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
10	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
11	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
12	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
13	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
14	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
15	4	4	4	4	4	4.00	0.00	มาก
16	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
17	4	4	4	4	4	4.00	0.00	มาก
	รวม					4.47	0.48	มาก

ตาราง 10 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิเคราะห์คำ จำแนกภาษา

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความเหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
6	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
7	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
8	5	5	3	5	4	4.40	0.89	มาก
9	5	5	3	5	4	4.40	0.89	มาก
10	5	4	3	5	4	4.20	0.84	มาก
11	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
12	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
13	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
14	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
15	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
16	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
17	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
	รวม					4.42	0.56	มาก

ตาราง 11 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ตระหนักคุณค่าวรรณคดีนำไปใช้อย่างมีความหมาย

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ เหมาะสม
	1	2	3	4	5			
1	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
2	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
3	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
4	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
5	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
6	4	4	4	5	4	4.20	0.45	มาก
7	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
8	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
9	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
10	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
11	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
12	5	4	4	5	4	4.40	0.55	มาก
13	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
14	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
15	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
16	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
17	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
	รวม					4.47	0.51	มาก

ตาราง 12 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการโดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาพรวม)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (แผนที่)					(\bar{x})	(S.D.)	ระดับ ความ เหมาะสม
		1	2	3	4	5			
		ด้านการกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาพรวม)							
1	ความครบถ้วนครอบคลุมขององค์ประกอบ	5	5	5	5	5	4.72	0.11	มากที่สุด
2	การเรียงลำดับองค์ประกอบมีความเหมาะสมเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	4.72	0.11	มากที่สุด
3	ความสัมพันธ์ภายในองค์ประกอบมีความสอดคล้องกัน	4	4	5	5	5	4.60	0.20	มากที่สุด
4	การเรียบเรียงและการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	4.64	0.09	มากที่สุด
รวม							4.67	0.13	มากที่สุด
ด้านเนื้อหาและจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้									
5	สาระสำคัญมีความเหมาะสมแสดงถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.64	0.17	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4	4	5	5	4	4.40	0.20	มาก
7	มีความเป็นไปได้ สามารถปฏิบัติได้จริง	5	4	5	4	5	4.56	0.17	มากที่สุด
รวม							4.53	0.18	มากที่สุด

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความ คิดเห็นของ					(\bar{x})	(S.D.)	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญ (แผนกที่)							
		1	2	3	4	5			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้									
8	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิด วรรณคดีเป็นฐานร่วมกับการ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยา เชิงบวก PERMA	4	5	4	4	4	4.48	0.18	มาก
9	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4	5	4	4	5	4.44	0.17	มาก
10	กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชั้นตอนมี ความชัดเจน ปฏิบัติได้จริง	4	5	4	4	4	4.28	0.30	มาก
11	กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วม	4	5	5	4	4	4.48	0.11	มาก
12	กิจกรรมการเรียนรู้มีความ เหมาะสมกับเวลาเรียน	4	5	4	4	4	4.40	0.14	มาก
รวม							4.42	0.18	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล									
13	การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับการจัดการเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.28	0.11	มาก
14	การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.28	0.18	มาก
15	มีการเลือกใช้เครื่องมือวัดที่ เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม การเรียนรู้	4	4	4	4	4	4.08	0.11	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	รายการประเมิน	คะแนนระดับความ คิดเห็นของ					(\bar{x})	(S.D.)	ระดับ ความ เหมาะสม
		ผู้เชี่ยวชาญ (แผนกที่)							
		1	2	3	4	5			
	ด้านการวัดและประเมินผล (ต่อ)								
16	มีการวัดผลตามสภาพจริง	4	4	4	4	4	4.12	0.18	มาก
17	เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ มีความ ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้	4	4	4	4	4	4.08	0.18	มาก
	รวม						4.17	0.15	มาก
	ภาพรวม						4.42	0.16	มาก

ตาราง 14 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	0	1	1	0	0.60	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	0	1	1	1	1	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	0	0.80	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	p	R	ความหมาย	ข้อที่	p	r	ความหมาย
1	0.27	0.22	ใช้ได้	16	0.54	0.30	ใช้ได้
2	0.62	0.29	ใช้ได้	17	0.43	0.43	ใช้ได้
3	0.78	0.22	ใช้ได้	18	0.30	0.22	ใช้ได้
4	0.38	0.63	ใช้ได้	19	0.27	0.33	ใช้ได้
5	0.65	0.25	ใช้ได้	20	0.54	0.27	ใช้ได้
6	0.32	0.30	ใช้ได้	21	0.73	0.24	ใช้ได้
7	0.32	0.27	ใช้ได้	22	0.38	0.42	ใช้ได้
8	0.41	0.26	ใช้ได้	23	0.57	0.27	ใช้ได้
9	0.27	0.29	ใช้ได้	24	0.34	0.29	ใช้ได้
10	0.54	0.34	ใช้ได้	25	0.73	0.48	ใช้ได้
11	0.22	0.30	ใช้ได้	26	0.73	0.36	ใช้ได้
12	0.70	0.33	ใช้ได้	27	0.70	0.32	ใช้ได้
13	0.78	0.31	ใช้ได้	28	0.59	0.44	ใช้ได้
14	0.73	0.43	ใช้ได้	29	0.43	0.43	ใช้ได้
15	0.70	0.27	ใช้ได้	30	0.69	0.58	ใช้ได้
p	min	0.22	r	min	0.22	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	
	max	0.78		max	0.63	เท่ากับ (KR 20) 0.72	

ตาราง 16 แสดงคะแนนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 กลุ่มทดลอง

คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	13	25	20	18	29
2	16	28	21	18	24
3	8	25	22	16	28
4	14	26	23	19	25
5	13	27	24	15	25
6	15	27	25	12	26
7	14	18	26	15	26
8	6	28	27	14	28
9	12	26	28	12	25
10	13	24	29	14	28
11	16	25	30	13	22
12	16	26	31	13	24
13	13	27	32	18	27
14	17	26	33	19	26
15	13	23	34	14	25
16	15	27	35	10	21
17	14	25	36	12	29
18	11	26	37	12	25
19	15	22			
รวม		ก่อนเรียน		$(\bar{x}) = 14.00$	$(S.D.) = 2.79$
		หลังเรียน		$(\bar{x}) = 25.51$	$(S.D.) = 2.27$

ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA
4. ตัวอย่างชิ้นงานบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดี
เป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านพินิจ คิดเชิงบวก

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย	รายวิชา ภาษาไทย 6	รหัสวิชา ท 23102
ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2563
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร		เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม. 3/5 วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ
เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ท 1.1 ม.3/10 มีมารยาทในการอ่าน

2. สาระสำคัญ

การวิเคราะห์ และวิจารณ์ เป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อกัน เป็นทักษะสำคัญที่
จะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และเป็นกรสร้างเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์และวิจารณ์องค์ประกอบของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนี
นางผีเสื้อสมุทร (K)

2. อ่านตีความและเขียนวิเคราะห์และวิจารณ์อารมณ์ของตัวละครวรรณคดีเรื่อง พระอภัย
มณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (P)

3. เห็นคุณค่าของการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)

4. สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
3. ใบกิจกรรม เรื่อง เรียนรู้ตัวละคร สะท้อนอารมณ์

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบนี้เริ่มต้นหลังจากนักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร โดยละเอียดแล้ว

ชั้น P : Positive (อารมณ์เชิงบวก)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนรู้ ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูชวนนักเรียนศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบ โดยครูให้นักเรียนรับชมเรื่องย่อของภาพยนตร์ เรื่อง Inside out : มหัศจรรย์อารมณ์อลเวง เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักอารมณ์เชิงบวกและเชิงลบ เข้าใจมุมมองและความรู้สึกของแต่ละคน และเห็นผลกระทบของอารมณ์ทั้ง 2 แบบ จากนั้นถอดบทเรียนโดยใช้คำถาม

(แนวคำถาม) นักเรียนรู้สึกอย่างไรหลังจากชมภาพยนตร์

นักเรียนได้เรียนรู้หรือได้ข้อคิดอะไร

นักเรียนสามารถนำไปเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้อย่างไร

ขั้นสอน

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มละ 5 - 6 คน ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับสลากเลือกตัวละคร กลุ่มละ 1 ตัวละคร ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นางผีเสื้อสมุทร

กลุ่มที่ 4 นางเงือก

กลุ่มที่ 2 สินสมุทร

กลุ่มที่ 5 พระโยคี

กลุ่มที่ 3 พระอภัยมณี

กลุ่มที่ 6 พ่อแม่ของนางเงือก

4. ครูแจกกระดาษชปฐพีให้นักเรียนกลุ่มละ 1 แผ่น โดยให้เขียนชื่อตัวละครและวาดภาพตัวละครที่ได้รับ ตามจินตนาการโดยพิจารณาจากลักษณะของตัวละครที่ปรากฏในเรื่อง

5. ครูแจกสติ๊กเกอร์อารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด จากนั้นให้สมาชิกร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์อารมณ์ของตัวละครในแต่ละกลุ่มที่ได้รับ แล้วนำสติ๊กเกอร์อารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบติดลงบริเวณตัวละครในกระดาษปรีฟ พร้อมอธิบายเหตุและผลของอารมณ์ของตัวละครนั้น ๆ ยกตัวอย่างบทประพันธ์ประกอบให้ชัดเจน

6. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปผลการวิเคราะห์และวิจารณ์อารมณ์ของตัวละครแต่ละตัวแล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาของบทเรียน แสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าผลของอารมณ์ของตัวละครเหล่านั้นย่อมส่งผลให้เกิดการกระทำและการแสดงออกของตัวละครนั้น ๆ อย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้

2. ครูทบทวนความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและยอมรับมุมมองความคิดที่แตกต่างเข้าใจ ยอมรับ และจัดการกับอารมณ์ของตนเอง โดยใช้กิจกรรม Emotions Get Game by Famskool มีวิธีเล่นดังนี้

2.1 ครูคว่ำการ์ดสถานการณณ์ และหงายกองการ์ดความรู้สึกไว้รอบ ๆ

2.2 สุ่มตัวแทนนักเรียนเปิดการ์ดสถานการณณ์ 1 ใบ พร้อมหยิบเหรียญรางวัล 1 เหรียญ และเลือกการ์ดความรู้สึกต่อสถานการณณ์ 1 ใบ

2.3 ให้นักเรียนที่เหลือแสดงความคิดเห็นหรือมุมมองให้กำลังใจต่อคำตอบที่ผู้เล่นเปิดการ์ด เช่น นักเรียนจับได้การ์ดสถานการณณ์ ข้อความว่า “ไปโรงเรียนสาย” แล้วเลือกการ์ดแสดงอารมณ์เสียใจ ครูให้นักเรียนที่เหลือช่วยกันแสดงความคิดเห็นหรือมุมมองเพื่อให้กำลังใจต่อนักเรียนที่ได้รับการ์ดสถานการณณ์ เช่น “ไม่เป็นไรนะ”, “เริ่มใหม่พุงนี้”, “สู้ๆ”, “ทุกคนก็เคยสาย” เป็นต้น

2.4 นักเรียนที่เปิดการ์ดจะให้เหรียญของตนเองต่อความคิดเห็นที่ตนชื่นชอบ

2.5 ครูสุ่มนักเรียนคนต่อไปเล่นโดยทำตามข้อ 2.2 – 2.4

3. ครูทบทวนเนื้อหาการวิเคราะห์และวิจารณ์อารมณ์ของตัวละครในคาบเรียนที่ผ่านมา

ชั้นสอน

4. ครุณำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านว่า นอกจากการอ่านจับใจความ แล้วการวิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง และสามารถพิจารณาได้ว่าควรจะนำความรู้หรือข้อคิดที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

5. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การวิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร แล้วรวบรวมผลงานส่งให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ชั้นสรุป

6. ให้นักเรียนแต่ละเขียนสะท้อนความคิดจากการเรียนรู้อารมณ์เชิงบวกและอารมณ์เชิงลบ โดยครูให้นักเรียนเชื่อมโยงผลจากการวิเคราะห์อารมณ์ตัวละครกับประสบการณ์เดิมของตน เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างแล้ว อธิบายประโยชน์หรือผลเสียของอารมณ์นั้น

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณคดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. ภาพยนตร์เรื่อง Inside Out : มหัศจรรย์อารมณ์อลเวง จาก Youtube (เว็บไซต์ <https://www.youtube.com/watch?v=Ymz6RzvFI9E>)
4. เกม Emotions Get Game by Famskool จากเพจ Life Education Thailand (เว็บไซต์ <https://web.facebook.com/lifeeducationth/posts/426211538076088>)
5. สติ๊กเกอร์อารมณ์เชิงบวกและเชิงลบ
6. กระดาษบุฟและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
วิเคราะห์ และวิจารณ์องค์ประกอบของวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (K)	- ตรวจใบงาน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
อ่านตีความและเขียนวิเคราะห์และวิจารณ์อารมณ์ของตัวละครวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร (P)	- ตรวจใบงาน - สังเกตการวิเคราะห์วิจารณ์ตัวละคร	- เกณฑ์การให้คะแนน - แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	ระดับคุณภาพดี
เห็นคุณค่าของการอ่านและมีมารยาทในการอ่าน (A)	สังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมรายบุคคล	แบบสังเกต พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมรายบุคคล	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกาญจนา วงศ์กรด)

...../...../.....

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี
ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ชื่อกลุ่ม..... ชั้น.....

ให้นักเรียนศึกษานิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบของเรื่องดังต่อไปนี้

1. โครงเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

2. แก่นเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

3. ฉาก

.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนาง
ผีเสื้อสมุทร

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
โครงเรื่อง	วิเคราะห์โครงเรื่อง ได้ละเอียดและ ถูกต้อง ทั้งหมด	วิเคราะห์โครงเรื่อง ได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ ครบถ้วน	วิเคราะห์โครง เรื่องไม่ถูกต้อง ตามเนื้อเรื่อง	1
แก่นเรื่อง	วิเคราะห์แก่นเรื่อง ได้ถูกต้อง ตรงตาม เนื้อเรื่อง	วิเคราะห์แก่นเรื่อง ได้ถูกต้อง แต่ยังไม่ ชัดเจน	วิเคราะห์แก่น เรื่องไม่ถูกต้อง ตามเนื้อเรื่อง	1
ฉาก	วิเคราะห์ฉากได้ ถูกต้องและ ครบถ้วนตามเนื้อ เรื่อง	วิเคราะห์ฉากได้ ถูกต้อง แต่ยังไม่ ครอบคลุมตามเนื้อ เรื่อง	วิเคราะห์ฉากไม่ ถูกต้องตามเนื้อ เรื่อง	1
ตัวละคร	วิเคราะห์อารมณ์ ของตัวละครได้ ละเอียด มีความ สมเหตุสมผล พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบชัดเจน	วิเคราะห์อารมณ์ ของตัวละคร ได้ สมเหตุสมผล แต่ ไม่ได้ยกตัวอย่าง ประกอบให้ชัดเจน	วิเคราะห์อารมณ์ ของตัวละครไม่ สมเหตุสมผล และไม่ ยกตัวอย่าง ประกอบ	1
การใช้ภาษา	สื่อความหมาย เข้าใจชัดเจน และ เขียนสะกดถูกต้อง ทุกแห่ง	สื่อความหมาย เข้าใจชัดเจน แต่ เขียนสะกดผิดบาง แห่ง	สื่อความหมาย ไม่เข้าใจ และ เขียนสะกดผิด	1
รวม				15

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 12 - 15 ระดับ ดีมาก

คะแนน 8 - 11 ระดับ ดี

คะแนน 4 - 7 ระดับ พอใช้

คะแนน 0 - 3 ระดับ ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง คมคำนำชีวิต มีจิตผูกพัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย 6 รหัสวิชา ท 23102
 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1 ให้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ท 2.1 ม.3/2 เขียนข้อความโดยใช้ข้อความได้ถูกต้องตามระดับภาษา

ท 2.1 ม.3/10 มีมารยาทในการเขียน

2. สาระสำคัญ

การเขียนคำคม ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำที่มีความหมายลึกซึ้ง สื่อข้อคิดและโลกทัศน์แก่ผู้อ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะและแนวทางการเขียนคำคม (K)
2. เขียนคำคมที่สอดคล้องกับลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครในเรื่องพระอภัยมณี (P)
3. เห็นคุณค่าของการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)

4. สาระการเรียนรู้

การเขียนคำคม

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง
2. ชิ้นงานกลุ่ม เรื่อง การเขียนคำคม

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั้น E : Engagement (การมีจิตผูกพัน)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้ โดยให้เขียนจุดแข็งของครูในความคิดของนักเรียนลงในกระดาษโน้ต ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเหตุผล

2. ครูแจกสติ๊กเกอร์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งให้นักเรียน จากนั้นให้นักเรียนนำสติ๊กเกอร์ไปติดให้กับเพื่อนที่มีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งนั้น ๆ

3. ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งที่เพื่อนนำไปติดให้ นักเรียนเคยรู้หรือไม่ว่าตนเองมีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งดังกล่าว

4. ครูให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งผ่านเว็บไซต์ <https://www.mindsetmaker.co> ก่อนเริ่มทำแบบสำรวจคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง (VIA youth survey) บนเว็บไซต์ <http://www.viacharacter.org/www/Character-Strengths>

5. เมื่อทำแบบสำรวจแล้วนักเรียนจะทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนตั้งแต่อันดับแรกจนถึงอันดับสุดท้าย โดยบทอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจรายละเอียดว่าแต่ละคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งเป็นอย่างไร และเกิดจากพฤติกรรมลักษณะใด

ขั้นสอน

6. ครูให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครเอกในวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ตัวละครนั้นใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ แล้วช่วยกันคิดว่าหากตนเองเป็นตัวละครเอก จะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง 3 อันดับแรกแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร ให้นักเรียนทำลงในใบกิจกรรมที่ครูมอบหมาย

7. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนให้ออกมานำเสนอ

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครแล้วเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาของการวิเคราะห์บทเรียน แสดงให้ผู้เรียนเห็นว่าคุณลักษณะเหล่านั้นย่อมส่งผลให้เกิดการกระทำและผลของตัวละครนั้น ๆ อย่างไร

9. ครูให้นักเรียนถอดบทเรียนสะท้อนความคิดจากการเรียนรู้โดยใช้คำถามแบบ RCA ดังนี้

Reflect	นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรที่ได้เรียนรู้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง
Connect	นักเรียนลองสังเกตอารมณ์ของตนเอง ว่ามีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งในด้านใด
Apply	นักเรียนจะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งที่ตนเองมีอย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้

2. ครูยกตัวอย่างข้อความ "อดีตคือสิ่งที่ผ่านมาแล้ว อนาคตคือสิ่งที่ฝัน ปัจจุบันเท่านั้นคือความจริง" ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าเป็นการเขียนในลักษณะใด

3. ครูชวนนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับคำคม คำคมมีการใช้ภาษาต่างจากข้อความธรรมดาอย่างไร คำคมช่วยสร้างสรรคสังคมไทยได้อย่างไร

4. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำคมในชีวิตประจำวัน แล้ววิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และการใช้ภาษาในการเขียนคำคมดังกล่าว

ขั้นสอน

5. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนคำคม แล้วร่วมกันสรุปความเข้าใจ

6. ให้นักเรียนทำชิ้นงาน เรื่อง การเขียนคำคม โดยนำคุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตัวเอง ครรไนนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร และจุดแข็งของนักเรียน มาตั้งเป็นจุดมุ่งหมายและเขียนเป็นคำคม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหรืออาชีพให้เห็นแนวทางในการแก้ปัญหา แล้วรวบรวมผลงานส่งให้ครูตรวจ

7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และผลัดกันวิจารณ์คำคมของกลุ่มอื่นตามแนวทางการเขียนคำคมที่ได้ศึกษา

8. ครูและนักเรียนร่วมกันคัดเลือกคำคมที่ถูกต้องและเหมาะสม นำไปจัดป้ายนิเทศเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่เพื่อนนักเรียนและบุคคลทั่วไปผ่านช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก

ขั้นสรุป

9. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้เรื่อง การเขียนคำคม

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณคดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3

3. เว็บไซต์ <https://www.mindsetmaker.co>

4. เว็บไซต์ <http://www.viacharacter.org/www/Character-Strengths>

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายลักษณะและแนวทางการเขียนคำคม (K)	การตอบคำถาม	เว็บไซต์ Kahoot	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
เขียนคำคมที่สอดคล้องกับลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครในเรื่องพระอภัยมณี (P)	ตรวจชิ้นงาน	เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพดี
เห็นคุณค่าของการเขียนและมีมารยาทในการเขียน (A)	- ใบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม รายบุคคล	ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้
(นางสาวกาญจนา วงศ์กรต)
...../...../.....

ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครเอกในวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร จำนวน 1 ตัวละคร แล้วเขียนตอบคำถามลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ในประเด็นดังต่อไปนี้

- ตัวละครที่เลือกใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปัญหาต่าง ๆ พร้อมยกตัวอย่างเหตุการณ์ประกอบ
- หากนักเรียนเป็นตัวละครนั้นจะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตนเอง 3 อันดับแรกแก้ปัญหานั้นอย่างไร เขียนคำตอบของนักเรียนลงในช่องว่าง

ตัวละครที่เลือก.....

คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละคร 3 อันดับแรก คือ.....

.....

.....

.....

.....

ตัวละครดังกล่าวใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งข้อใดในการแก้ปัญหาในเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของนักเรียน 3 อันดับแรก คือ

.....

.....

.....

.....

.....

หากนักเรียนเป็นตัวละครดังกล่าวนักเรียนจะใช้คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของนักเรียนแก้ไขปัญหามาอย่างไร.....

.....

.....

.....

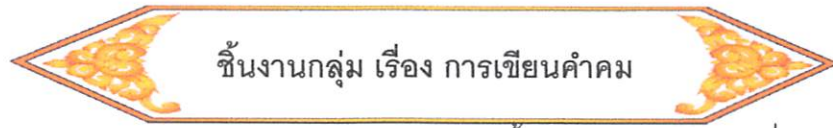
.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ให้นักเรียนนำคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตัวละครในนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร และตนเอง มาตั้งเป็นจุดมุ่งหมายและเขียนเป็นคำคม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหรืออาชีพให้เห็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ตัวอย่าง พ่อเงือก

- จุดแข็ง	ความเสียสละ
- คำคม	ความเสียสละเป็นทางของความสงบ ความอยากได้จนเกินพอดี เป็นทางของความโกลาหลวุ่นวาย

๑. พระอภัยมณี

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๒. สินสมุทร

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๓. นางผีเสื้อสมุทร

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๔. นางเงือก

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๕. พระโยคี

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๖. พ่อแม่ของนางเงือก

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

๗. นักเรียน

- จุดแข็ง _____
- คำคม _____

เกณฑ์การให้คะแนน

ชิ้นงานกลุ่ม : การเขียนคำคม

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
จุดมุ่งหมาย	นำเสนอแนวคิด ที่สอดคล้องกับจุด แข็งของตัวละครที่ กำหนดให้ ครบทุก ตัวละคร	นำเสนอแนวคิด ที่สอดคล้องกับจุด แข็งของตัวละครที่ กำหนดให้ จำนวน 4 - 6 ตัวละคร	นำเสนอแนวคิด สอดคล้องกับจุด แข็งของตัวละครที่ กำหนด จำนวน 1- 3 ตัวละคร	3
การใช้ถ้อยคำ	ใช้ถ้อยคำที่หลัก แหลมชวนให้คิด เหมาะสมกับ จุดมุ่งหมาย ใช้คำที่ ถูกต้องตาม ความหมาย เขียน สะกดถูกต้อง	ใช้ถ้อยคำที่หลัก แหลมชวนให้คิด เหมาะสมกับ จุดมุ่งหมาย เขียน สะกดบางคำไม่ ถูกต้อง	ใช้ถ้อยคำง่าย ๆ แต่สื่อ ความหมายไม่ ชัดเจน เขียน สะกดคำผิด จำนวนมาก	2
รวม				15

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 12 - 15 ระดับ ดีมาก
 คะแนน 8 - 11 ระดับ ดี
 คะแนน 4 - 7 ระดับ พอใช้
 คะแนน 0 - 3 ระดับ ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ฟัง พูด ตู วิจารณ์ สถานสัมพันธ์เชิงบวก

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย รายวิชา ภาษาไทย 6 รหัสวิชา ท 23102
 ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและ สร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ท 3.1 ม. 3/2 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต
- ท 3.1 ม. 3/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

2. สาระสำคัญ

การพูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการพูดเพื่อแยกแยะองค์ประกอบ ของเรื่องที่ฟังและดู แล้วแสดงความคิดเห็นตามมุมมองของผู้พูดอย่างมีหลักเกณฑ์ ทำให้ผู้พูดได้ พัฒนาทักษะการพูดและผู้ฟังได้รับประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง รวมถึงมีมารยาทในการฟัง การดู และ การพูด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต (K)
2. พูดวิเคราะห์ วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู (P)
3. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)

4. สารการเรียนรู้

การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

5. ชิ้นงานหรือภาระงาน

1. การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู
2. ใบกิจกรรม เรื่อง สรุปความสัมพันธ์ของตัวละคร

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ R : Relationship (ความสัมพันธ์)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้
2. ครูเปิดภาพยนตร์เรื่อง พระอภัยมณี ให้นักเรียนดูเพื่อทบทวนความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ขั้นสอน

3. ครูใช้คำถามให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ดังนี้
 - ผู้ที่สามารถพูดวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูได้ดี ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร
4. ครูนำนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่อง พระอภัยมณี ที่นักเรียนได้ชม ชักถามนักเรียนว่ารู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด
5. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ครูซักถามความเข้าใจนักเรียน
6. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์จากการฟังและการดูวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร โดยจับสลากเลือกประเด็น ดังนี้
 - ประเด็นที่ 1 นางผีเสื้อสมุทรกับพระอภัยมณี
 - ประเด็นที่ 2 นางผีเสื้อสมุทรกับสินสมุทร
 - ประเด็นที่ 3 พระอภัยมณีกับสินสมุทร

ประเด็นที่ 4 พระอภัยมณีกับนางเงือก

ประเด็นที่ 5 นางผีเสื้อสมุทรกับพระโยคี

7. ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบของตัวละคร ทั้งสองฝ่าย แล้วสรุปแนวทางในการแก้ไขความสัมพันธ์นั้นและนำเสนอข้อคิดประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยให้แต่ละกลุ่มจัดทำข้อมูลตามความคิดสร้างสรรค์ลงในกระดาษปรีฟที่ครูแจกให้ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกบทเพลง 1 เพลงที่มีเนื้อหาสอดคล้องและแสดงถึงความสัมพันธ์ของตัวละครที่ได้รับ แล้วเตรียมพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู แลกเปลี่ยนร่วมกับเพื่อน โดยครูมีหน้าที่ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างเสรีและรู้จักประนีประนอมทางความคิดเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก

8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมตัวพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู จากชิ้นงานดังกล่าวหน้าชั้นเรียนในคาบถัดไป

ขั้นสรุป

9. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

- การพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการพูดเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของเรื่องที่ฟังและดู แล้วแสดงความคิดเห็นตามมุมมองของผู้พูดอย่างมีหลักเกณฑ์ ทำให้ผู้พูดได้พัฒนาทักษะการพูดและผู้ฟังได้รับประโยชน์จากเรื่องที่ฟัง

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึก (ผ่อนคลาย มีอารมณ์เชิงบวกและพร้อมรับการเรียนรู้

2. ให้นักเรียนชมวีดีทัศน์ "สุนทรภู่ กวีไทย" ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติ ผลงาน และเพลงกลอนของสุนทรภู่ แล้วขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนออกมาพูดประเมินค่าจากการฟังและดู ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสอน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดวิเคราะห์ วิจารณ์ หน้าชั้นเรียน จากการมอบหมายงานให้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวละครในเรื่อง พระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีเห็นนางผีเสื้อสมุทร ในคาบที่แล้ว ให้นักเรียนร่วมกันฟังและตั้งคำถามซักถามผู้นำเสนอ

4. ให้นักเรียนทำใบกิจกรรม สรุปความสัมพันธ์ของตัวเองแล้วเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับประสบการณ์เดิมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น

ขั้นสรุป

5. ถอดบทเรียนสะท้อนความคิดจากการเรียนรู้โดยใช้คำถามแบบ RCA ดังนี้

Reflect นักเรียนมีความรู้สึกรู้สึกอย่างไรที่ได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร

Connect นักเรียนลองสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น ว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือความสัมพันธ์เชิงลบ

Apply หากนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างตนเองกับผู้อื่น จะมีวิธีจัดการอย่างไร

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณคดี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3

3. เว็บไซต์ Youtube

4. กระดาษบรูฟและปากกาเคมี

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือที่ใช้วัด	เกณฑ์การผ่าน
อธิบายหลักการพูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (K)	การตอบคำถาม	เว็บไซต์ Kahoot	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
พูดวิเคราะห์ วิเคราะห์จากเรื่องที่ฟังและดู (P)	สังเกตการพูด	เกณฑ์การประเมินการพูด	ระดับคุณภาพดี
มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	ระดับคุณภาพดี

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ปัญหา อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกาญจนา วงศ์กรต)

...../...../.....

ใบกิจกรรม เรื่อง สร้างความสัมพันธ์ของตัวละคร

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครที่กำหนดให้ ว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกหรือความสัมพันธ์เชิงลบ แล้ววิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ดังกล่าว จากนั้นเชื่อมโยงผลการวิเคราะห์กับประสบการณ์เดิมของนักเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่น

นางผีเสื้อสมุทร กับ พระอภัยมณี

.....

.....

.....

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ถ้ามี)

.....

.....

.....

นางผีเสื้อสมุทร กับ สินสมุทร

.....

.....

.....

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ถ้ามี)

.....

.....

.....

 พระอภัยมณี กับ สินสมุทร

.....
.....
.....
.....

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

 พระอภัยมณี กับ นางเงือก

.....
.....
.....
.....

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

 นางผีเสื้อสมุทร กับ พระโยคี

.....
.....
.....
.....

เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเอง (ถ้ามี)

.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมินการพูด

การพูดวิเคราะห์และ วิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
เนื้อหาการพูด วิเคราะห์และ วิจารณ์ เรื่องที่ฟังและดู	พูดวิเคราะห์และ วิจารณ์ได้ครบทุก ประเด็น น่าสนใจ มีเหตุผลประกอบ น่าเชื่อถือ สรุป ข้อคิดและเสนอ แนวทางที่นำไปใช้ ในชีวิตได้จริง	พูดวิเคราะห์ และวิจารณ์ได้ ไม่ครบบาง ประเด็น น่าสนใจ และแสดงเหตุผลที่ ดี สรุปข้อคิดและ เสนอแนวทางที่ นำไปใช้ ในชีวิตได้ จริง	พูดวิเคราะห์และ วิจารณ์อย่าง กว้าง ๆ ไม่ระบุ ประเด็น ชัดเจน แต่ก็มี เหตุผล สรุป ข้อคิดเพียงสั้น ๆ	3
การพูด	ใช้ภาษาเข้าใจ ง่าย พูดได้กระชับ ชัดเจน มีความ มั่นใจ	การพูดอาจจะ วกวนไปบ้าง แต่ก็ยังเข้าใจได้ ต้องปรับปรุงการ แสดงออกให้มี ความมั่นใจมาก ยิ่งขึ้น	การพูดยังติดขัด ไม่มีความมั่นใจ	2
รวม				15

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 12 - 15 ระดับ ดีมาก
 คะแนน 8 - 11 ระดับ ดี
 คะแนน 4 - 7 ระดับ พอใช้
 คะแนน 0 - 3 ระดับ ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ

เลขที่	ชื่อกลุ่ม	รายการ					รวม คะแนน
		รับผิดชอบ งานที่ได้รับ มอบหมาย (2 คะแนน)	รับฟังความ คิดเห็นของ ผู้อื่น (2 คะแนน)	นำเสนอ ผลงานได้ น่าสนใจ (2 คะแนน)	มีความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ (2 คะแนน)	ทำงานเสร็จ ตามเวลา ที่กำหนด (2 คะแนน)	

ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 10 ระดับ ดีมาก

คะแนน 7 - 8 ระดับ ดี

คะแนน 5 - 6 ระดับ พอใช้

คะแนน 0 - 4 ระดับ ควรปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

(นางสาวกาญจนา วงศ์กรด)

...../...../.....

5. พระอภัยใจหายไม่วายเหลียว ให้เปล่าเปลี่ยวนัยนาเพียงอาสัญ
 แต่มานะกษัตริย์ผู้กัดฟัน อุตสาห์กลั่นกลืนน้ำตาแล้วพาที่
 จะไปไหนไม่พันผีเสื้อน้ำ วิบากกรรมก็จะสู้อยู่เป็นผี
 ท่านสงเราเข้าที่เกาะละเมาะนี้ แล้วรีบหนีไปในน้ำแต่ลำพัง

คำกลอนข้างต้นแสดงให้เห็นถึงการกระทำของพระอภัยมณี ตรงกับข้อความในข้อใด

- ก. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า
 ข. หนีไปตายเอาดาบหน้า
 ค. รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี
 ง. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า
6. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการเขียนคำคม
- ก. อาจชี้แนวทางในการแก้ปัญหาหรือมิได้ชี้แนวทางในการแก้ปัญหากก็ได้
 ข. ไพเราะ สัมผัสคล้องจอง และโน้มน้าวใจผู้ฟังให้ปฏิบัติตาม
 ค. ใช้ถ้อยคำคมคายให้อารมณ์ที่กินใจ
 ง. มีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตน
7. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเขียนคำคม
- ก. คำคมมักจะชี้แนวทางในการแก้ปัญหาเสมอ
 ข. คำคมจะต้องมีจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเท่านั้น
 ค. คำคมจะใช้แทนคำพูดธรรมดาเพื่ออ้างอิงคำพูดให้มีน้ำหนักขึ้น
 ง. คำคมเป็นข้อความที่ใจแรงเด่นชัด เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ปฏิบัติมากกว่าเป็นคำสั่ง
8. ข้อความใดถูกต้องตามลักษณะของคำคม
- ก. รากของการศึกษาอาจขม แต่ผลของมันนั้นหวาน
 ข. ดูแลธรรมชาติให้ปลอดภัย ร่วมใจอาสาพัฒนา
 ค. เด็กดีเป็นศรีแก่ชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ
 ง. เชื้อผู้นำ ชาติพ้นภัย
9. บุคคลในข้อใดนำแนวทางการเขียนคำคมไปใช้ได้ถูกต้อง
- ก. ญาณ์่าเลือกคำคมจากอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาปรับเปลี่ยนคำแล้วนำไปใช้
 ข. มะปรางกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะเขียนใจความเรื่องอะไร อย่างไร
 ค. นิกรเลือกคำคมจากอินเทอร์เน็ตที่ชนะการประกวดไปปรับใช้อย่างเหมาะสม

ง. ท่องประสมเขียนคำคมเพื่อโน้มน้าวใจให้เพื่อนๆ ช่วยกันดูแลความสะอาดภายในห้องเรียน

10. ข้อความข้อใดเหมาะสมในการเขียนคำคมเกี่ยวกับปฏิบัติตนของนักเรียน

- ก. ความจริงจังตั้งใจคือกุญแจไขสู่ความสำเร็จ
- ข. เด็กเก่งเป็นศรีแก่ชาติ เด็กไม่ฉลาดชาติไม่เจริญ
- ค. เด็กไทยยุคใหม่ รู้รักสามัคคี รู้หน้าที่พลเมืองไทย
- ง. ความรักในวัยเรียนเหมือนจุดเทียนกลางสายฝน

11. การพูดวิเคราะห์วิจารณ์สื่อได้ถูกต้องตรงกับข้อใด

- ก. วิเคราะห์ข้อบกพร่องของสิ่งที่ฟังและดู
- ข. วิเคราะห์บุคลิกลักษณะลีลาท่าทางของผู้ส่งสาร
- ค. วิเคราะห์แนวคิดในการนำเสนอสารของผู้ส่งสาร
- ง. วิเคราะห์ในเชิงโครงสร้างเนื้อหาของผู้ส่งสารนำเสนอ

12. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการพูดวิเคราะห์และวิจารณ์

- ก. พูดโต้ตอบ
- ข. พูดอธิบาย
- ค. พูดชี้แจงเหตุผล
- ง. พูดแสดงความคิดเห็น

13. ใครปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการพูดมากที่สุด

- ก. เบลล่าหลับตาขณะพูด เพื่อรวบรวมสมาธิ
- ข. รัชวินก้มลงอ่านบทพูด เพื่อลดความประหม่า
- ค. สิริใช้กิริยาท่าทางประกอบการพูด เพื่อให้การพูดน่าสนใจ
- ง. อาทิวราห์พูดให้มีเสียงสูงต่ำเหมือนร้องเพลง เพื่อเพิ่มความไพเราะ

14. บุคคลในข้อใดไม่มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

- ก. ปัญญาพูดด้วยน้ำเสียงนุ่มนวล ใช้คำพูดสุภาพในทุกสถานการณ์
- ข. ศิลาปิดเครื่องมือสื่อสารและไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่นในขณะที่ฟัง
- ค. พ้าใส่ปิดเสียงโทรศัพท์และใช้โทรศัพท์ในระหว่างการฟังและดูไม่ให้ใครรู้
- ง. ภูผาควบคุมสติและอารมณ์ไม่ได้เถียงผู้ฟังเพื่อต้องการเอาชนะ เมื่อมีความเห็นที่

แตกต่างกัน

15. บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนในการวิเคราะห์วิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู ได้อย่างเหมาะสม
- ก. อารยารวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูด ด้วยการสรุปประเด็นสำคัญต่างๆ พร้อมทั้งยกตัวอย่างที่เป็นรายละเอียดประกอบ
 - ข. มารี่มีความเชื่อมั่นในการพูด และทักษะในการพูดเป็นอย่างดี จึงไม่จำเป็นต้องเตรียมเนื้อหาและรายละเอียดในการพูดมากนัก
 - ค. พิมพีใจรวบรวมข้อมูลเตรียมเนื้อหาที่จะพูดเฉพาะในประเด็นสำคัญ ไม่เน้นรายละเอียด
 - ง. นาราใช้ภาษาแบบกันเอง เน้นตกลงขบขันเพื่อให้ประทับใจผู้ฟัง
16. ข้อใดเป็นหลักเบื้องต้นในการจำแนกคำที่มาจากภาษาสันสกฤต
- ก. สังกตคำที่มีไม้ทัณฑฆาต
 - ข. สังกตคำที่มีสระ ฤ ไอ และ เอา
 - ค. สังกตคำที่มีพยัญชนะ ศ และ ษ
 - ง. ใช้หลักตัวสะกดตัวตามตรงตามแบบแผน
17. ข้อใดเป็นหลักเบื้องต้นในการจำแนกคำที่มาจากภาษาบาลี
- ก. สังกตคำที่มีไม้ทัณฑฆาต
 - ข. สังกตคำที่มีสระ ฤ ไอ และ เอา
 - ค. สังกตคำที่มีพยัญชนะ ศ และ ษ
 - ง. ใช้หลักตัวสะกดตัวตามตรงตามแบบแผน
18. ข้อใดแสดงให้เห็นว่า คำบาลีและสันสกฤต ที่เป็นคำเดียวกันอาจใช้ต่างรูปและต่างความหมายกันในภาษาไทย
- ก. นุชบา นุปผา
 - ข. มัจฉา มัตสยา
 - ค. ทิฐิ ทฤษฎี
 - ง. สัจ สัตย์
19. คำประพันธ์ในข้อใดไม่มีคำศัพท์ที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต
- ก. ครั้นจับได้ให้ระวางแคลงวิญญาณ์
 - ข. พวกเรือแตกแยกฝรั่งแลอังกฤษ
 - ค. อยู่เกาะแก้วพิสดารสำราญใจ
 - ง. ด้วยเดิมทีปู่ย่าเป็นมานุษย์

25. บทประพันธ์ในข้อใดแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและการแสดงออกของตัวละครในเรื่องที่ไม่เหมาะสม

ก. สิ้นสมุทรสุดแสนสงสารแม่
จึงกราบกรานมารดาแล้วว่าไป	ชำเลื่องแลดูหน้าน้ำตาไหล
จะเข้าไปใกล้ทูนหัวลูกกัลวันัก
ข. สิ้นสมุทรผลุดอกนอกกรักแฉ่
แกล้งหลบลี้นีวันไปต้นทาง	แล้วล่อแม่ตบหัตถ์มัดผางผาง
หมายให้ห่างบิดาได้คลาไคล
ค. นางเงือกน้อยสร้อยเศวราเข้ามาผลัด
กำลังสาวคราวด่วนด้วยจวนจน	แบกษัตริย์วายเสือกเสือกกลน
ออกกลางชลโบกหางผางผางไป
ง. พี่มนุษย์สุดสวาทเป็นชาติยักษ์
กลับไปอยู่คูหาอย่าอาดูร	จงคิดหักความสวาทให้ขาดสูญ
จงเพิ่มพูนภาวนารักษารธรรม์

26. เมื่อนักเรียนอยู่ในภาวะวิกฤต จะนำแบบอย่างที่ดีในด้านใดของพระอภัยมณีมาปรับใช้

ก. การให้อภัย	ข. การมีปียวจา
ค. การให้ความรัก	ง. การตั้งสติอย่างมั่นคง

27. บุคคลในข้อใดนำข้อคิดที่ได้จากนิทานคำกลอน เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

- สมศรีพยายามพูดคุยกับลูกด้วยเหตุผลและความรัก ไม่ใช่อารมณ์และความรุนแรงกับลูก
- สนใจปิดกั้นตนเองในเรื่องความรัก เพราะไม่อยากผิดหวังเสียใจเหมือนนางผีเสื้อสมุทร
- สมศักดิ์พยายามช่วยเหลือผู้อื่นก่อนเสมอ แม้จะทำให้ตนเองเดือดร้อน
- สมพรมีความเชื่อในเรื่องความฝัน เขาจึงตั้งใจศึกษาเรื่องการทำนายฝัน

28. ความรู้ในเรื่องใดไม่ปรากฏในวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอนหนีนางผีเสื้อสมุทร

- ความเชื่อของคนไทยในเรื่องความฝัน ยักษ์ เปรต สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เวทมนตร์คาถา
- คุณธรรม ความเมตตา ความรัก และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- การแต่งคำประพันธ์ที่ดีจะต้องดีเด่นทั้งรสคำและรสความ
- การประพุดิตนในสังคมให้รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน

29. คำประพันธ์ในข้อใดแสดงให้เห็นข้อคิดหลักที่ปรากฏในนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี ตอน

พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร

ก. พี่มนุษย์สุดสวาทเป็นชาติยักษ์
กลับไปอยู่คูหาอย่าอาดูร	จงคิดหักความสวาทให้ขาดสูญ
จงเพิ่มพูนภวนารักษารธรรม
ข. ฝ่ายโยคีมียศพจนารถ
จงตัดปวงห่วงใยอาลัยลาน	ให้โอวาทนางยักษ์ไม่หักทวง
อย่าปองผลาญลูกผิวของตัวเลย
ค. อย่าครวญคิดติดตามด้วยความโกรธ
จงยับยั้งฟังคำร่ำรำพัน	จะเป็นโทษกับสีกาเมื่ออาสัญ
ไปสวรรคันฤพานสำราญใจ
ง. อย่าฆ่าสัตว์ตัดชีวิตพิษฐาน
จะเกิดโทษขอให้พบประสบกัน	หมายวิมานเมืองแมนแดนสวรรค์
อย่าโคกศัลย์แคล้วคลาดเหมือนชาตินี้

30. จากการศึกษาวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร ตัวละครใดมีความเสียสละมากที่สุด

- ก. สีนสมุทร ข. นางเงือก ค. พ่อแม่ของนางเงือก ง. พระโยคี

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐาน
ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้แบ่งข้อคำถามเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านสุขภาวะของผู้เรียน

2. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

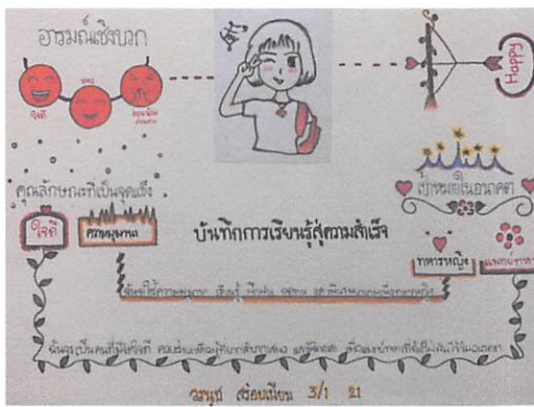
ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้					
1. กิจกรรมมีความหลากหลาย ให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
2. กิจกรรมไม่ยากเกินไป นักเรียนสามารถปฏิบัติตาม ขั้นตอนได้					
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และสร้าง ความท้าทายในการทำงาน					
4. ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมินค่าและ แสดงความคิดเห็นในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้					
5. นักเรียนได้รู้จักแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่ หลากหลาย					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านการจัดการชั้นเรียนและบรรยากาศการเรียนรู้					
6. ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้					
7. ครูจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้คุณลักษณะเด่นที่เป็นจุดแข็งของตนในการเรียนรู้					
8. ครูจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสื่อสารเชิงบวกและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม					
9. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความรู้เพื่อสร้างประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น					
10. ครูนำอุปสรรคหรือปัญหาในการทำงานของผู้เรียนมาอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างทักษะการรับมือกับความผิดพลาดและการพัฒนาตน					
ด้านสุขภาวะของผู้เรียน					
11. นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ (อารมณ์เชิงบวก)					
12. นักเรียนได้ทราบคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของตน (มีจิตผูกพัน)					
13. นักเรียนได้มีส่วนร่วมและมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและครู (ความสัมพันธ์เชิงบวก)					
14. นักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองและตระหนักถึงการตั้งเป้าหมายในชีวิต (ความหมายในชีวิต)					
15. นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะมองความสำเร็จที่ใกล้ตัวมากขึ้นและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ความสำเร็จ)					

ตัวอย่างชิ้นงานบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน

ภาพประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	กาญจนา วงศ์กรด
วัน เดือน ปี เกิด	8 สิงหาคม 2537
ที่อยู่ปัจจุบัน	33/8 หมู่ 1 ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย 64150
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ 219 หมู่ 1 ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย 64150
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2559	ศศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยนเรศวร